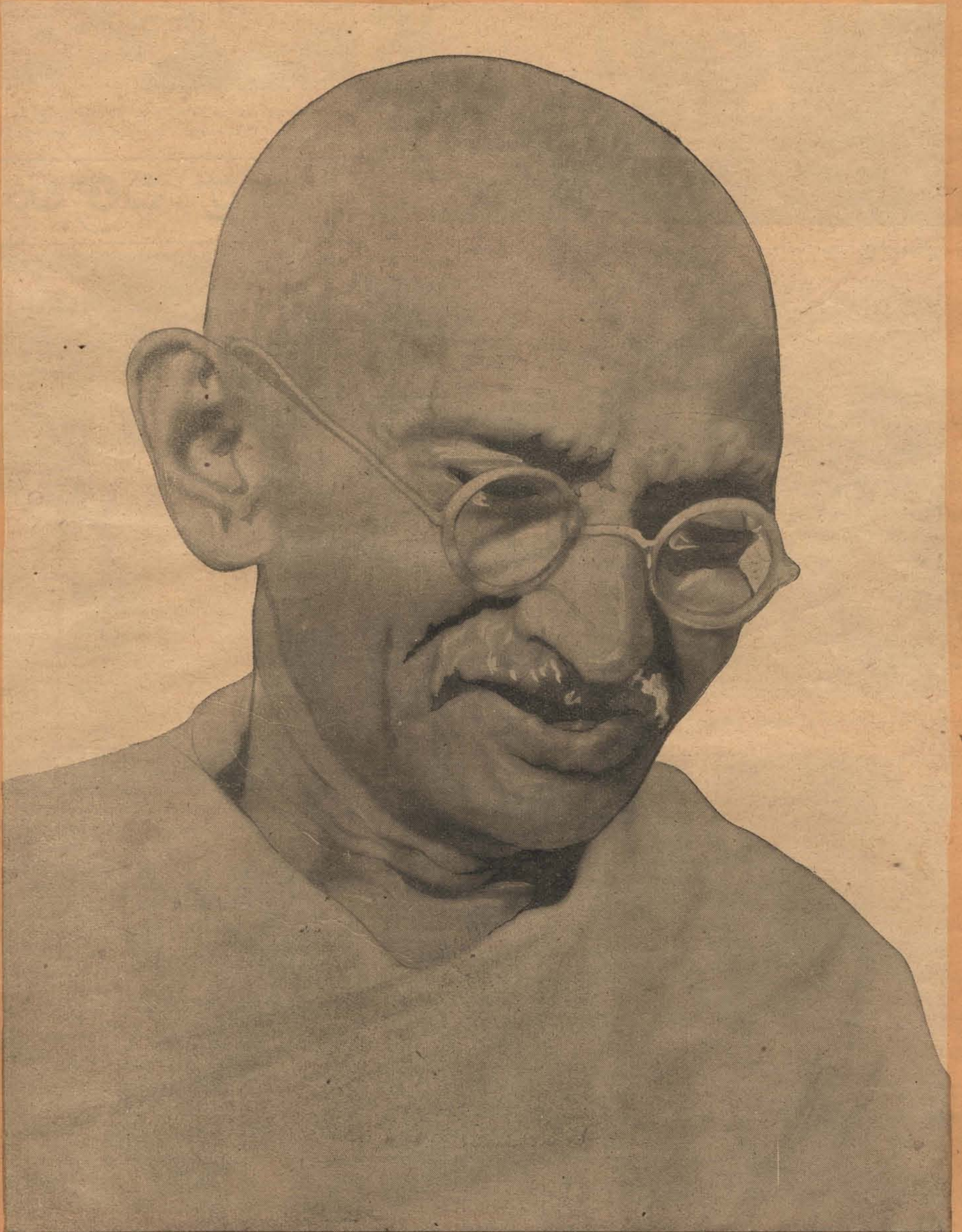


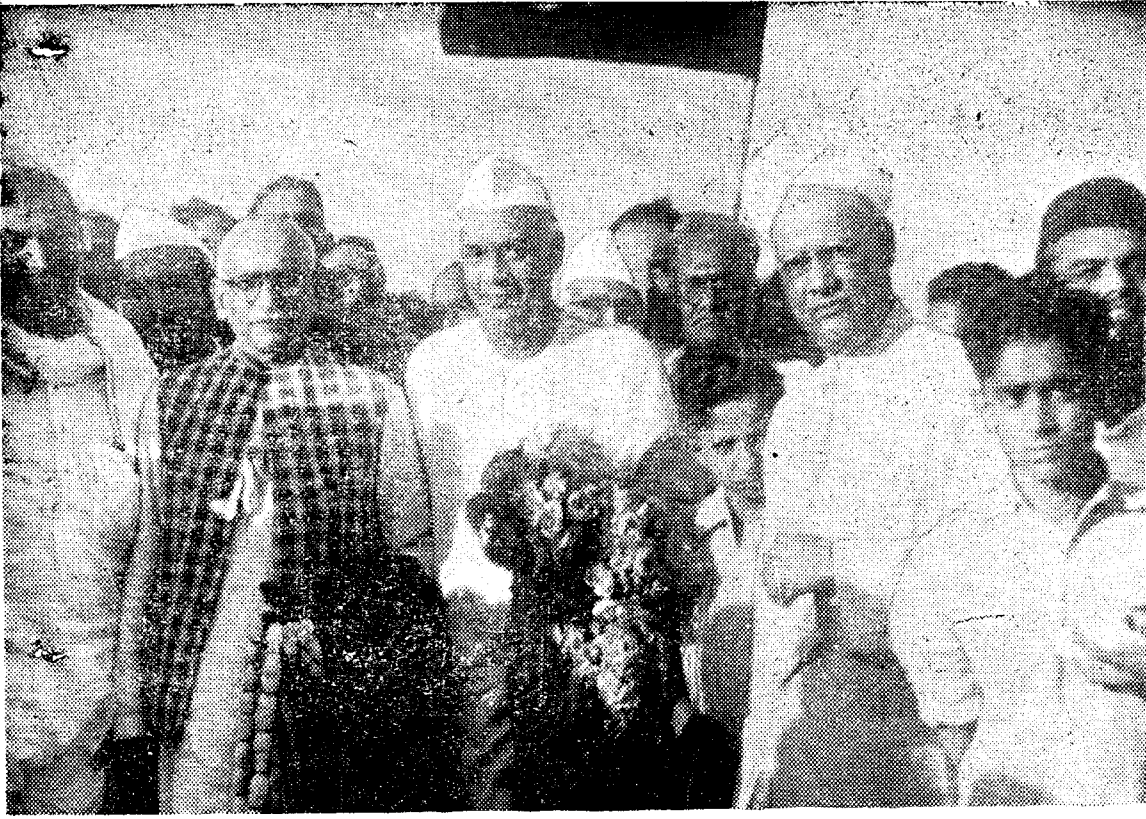
ఆంధ్రపత్రిక

సచిత్రవార్షిక

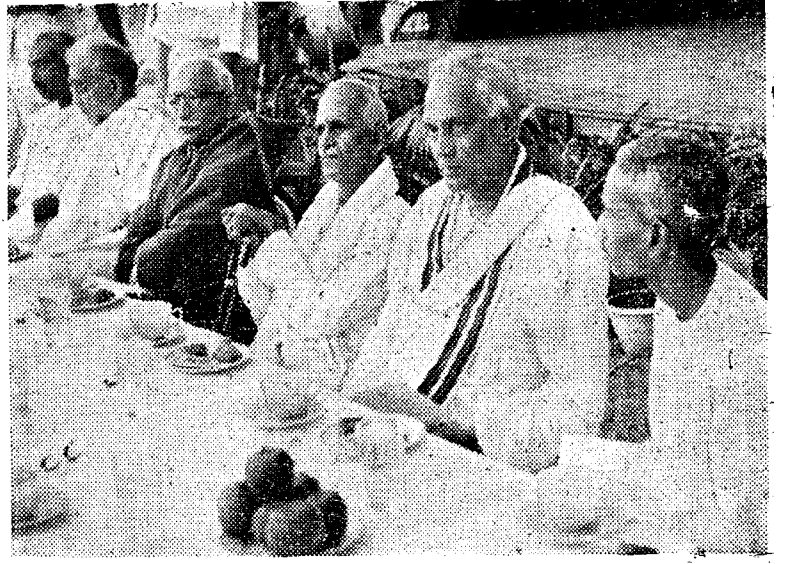


సంస్మరణ దిన సంచిక

★ మద్రాసులో రాష్ట్రపతి పట్టాభి ★



విమానాశ్రయంలో శ్రీ కామరాజునాథార్, డా॥ పట్టాభి సీతారామయ్య, కళావంకట్రావుగారలు.



మదరాసు పురపమిలుల సంఘం రాష్ట్రపతి పట్టాభి, శ్రీ కళావంకట్రావు గార్లకు విందుచేసిన సందర్భమున తీసిన ఛాయాపటము.

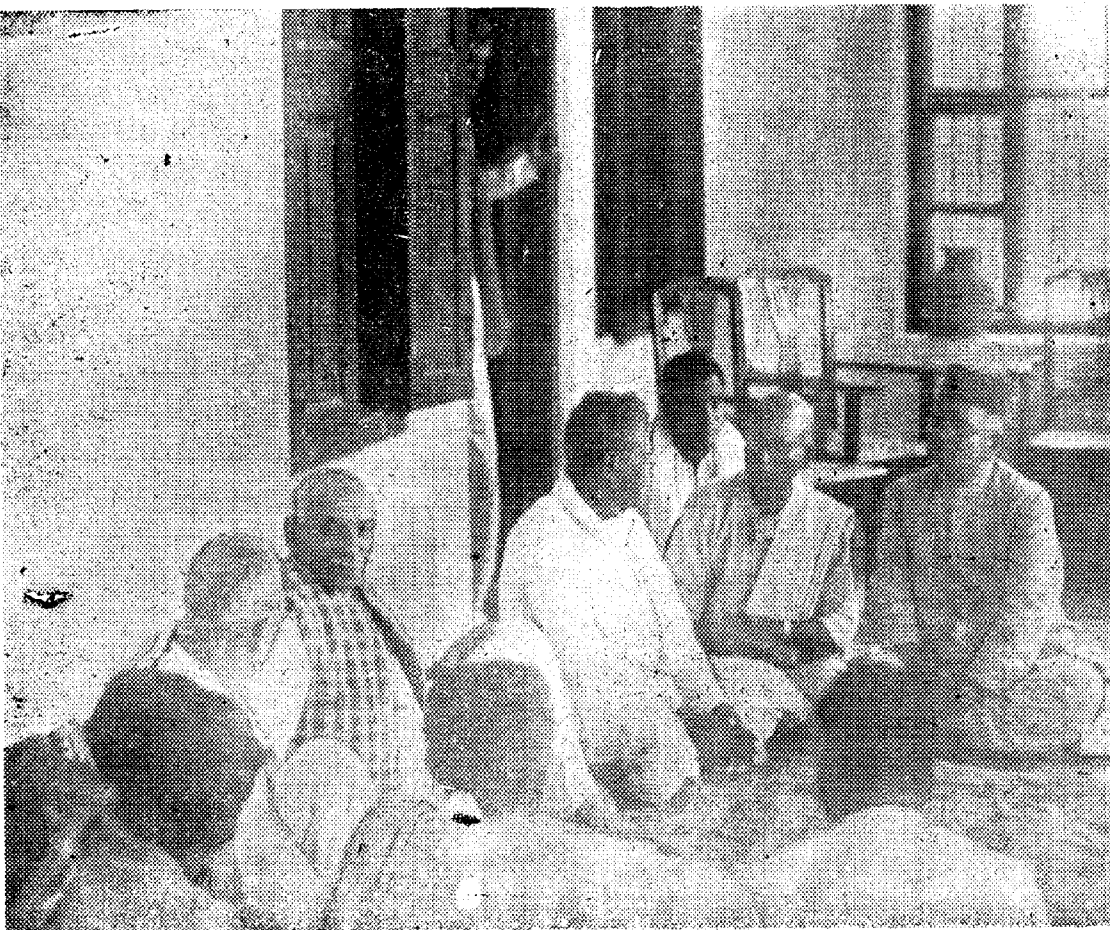
|| వార్తా చిత్రాలు ||



రాష్ట్రపతి డా॥ పట్టాభిగారు మినంబాకం విమానాశ్రయములో దిగినపుడు స్వచ్ఛందసేవికలు స్వాగత మిస్తున్నారు.



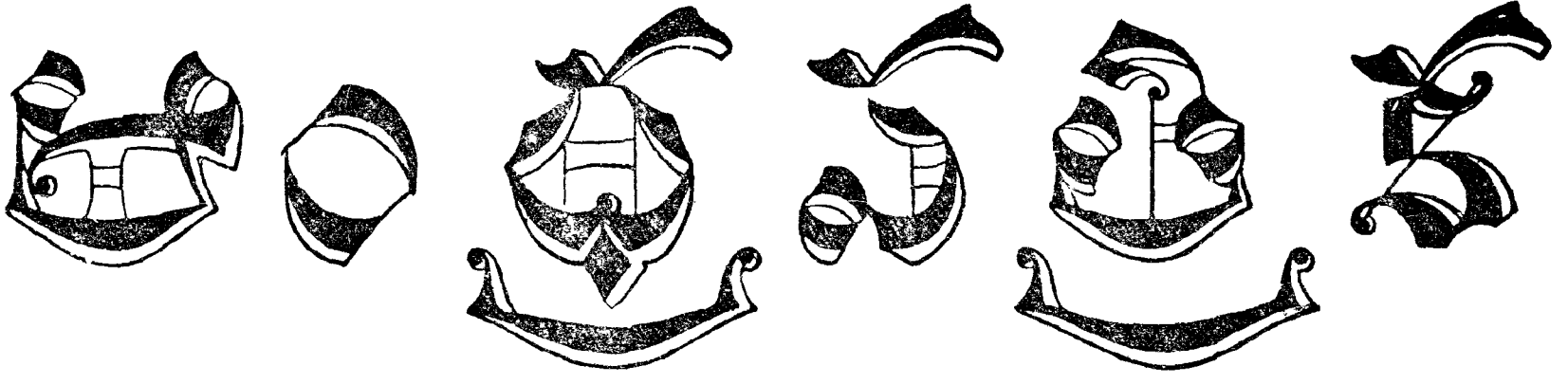
కార్యవర్గ సమావేశంలో పాల్గొనేందుకు కామరాజునాథార్ కళావంకట్రావుగార్లు మ్యాజిలీవచ్చినపుడు విమానాశ్రయంవద్ద తీసిన ఛాయాచిత్రం.



అదమర్ 'శరణ' భవనంలో విమానాశ్రయంనుంచి రావడంతోనే డాక్టరుగారు మిత్రులతో ఇష్టాగోష్ఠి జరుపుకొన్నదృశ్యం



కాశ్మీరురంగంనుండి వచ్చిన వైనికులు చికిత్సపొందుతూ ఉన్న వైనిక వైద్యశాలను పరివర్తనభవ్యులు ఛోపాధ్యాయ, కామరాజునాథార్, సుచేత కృపలానీగార్లు దర్శించినపుటి చిత్రం.



సంవత్సర చందా రూ. 12-0-0

విడిపత్రిక అణాలు 0-4-0

ప్రతిబుధవారమున ప్రకటింపబడును

ఒరు లేయవి యొనరించిన సరవరి ! యస్త్రియము తన మనంబున కగు దా

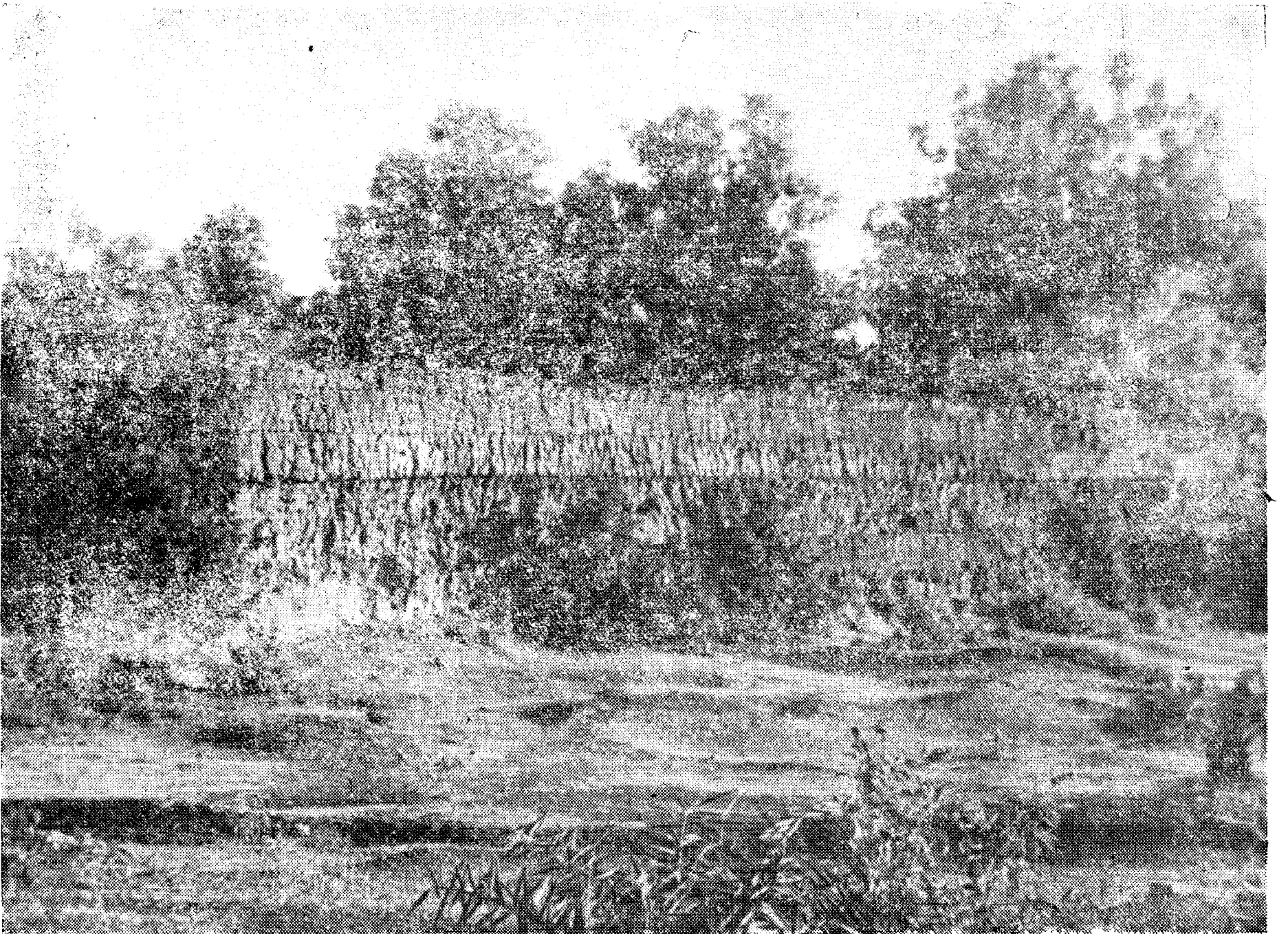
నొరులకు నవి నేయకునికి పరాయణము పరమధర్మ పథముల కెల్లఁ. (మహాభారతము)

సంపుటము 41

సంచిక 20

Founder : K. NAGESWARA RAO

సర్వధారి సంవత్సర పుష్య బహుళ త్రయోదశి బుధవారము



శిథిలమైన పెద్దాపురం కోటగోడ



ఆంధ్రపత్రిక

1949-వ సం॥ జనవరి నెల 26-వ తేది బుధవారము

సంస్కరణము

మహాత్ముడు గతించి పన్నెండు మాసములు గడిచినవి. తొలివార్షిక దిన మరుదొందినది. “సర్వోదయ దిన” మని పెద్దలా దినమునకు నామకరణ మొనర్చినారు.

గత సావత్సర మీ సమయమున ప్రపంచమంతయు అశ్రుతప్తమైపోయినది. మానవ మస్తిష్కమునకు “మరపు” గుణమే లేకపోయిన మానవుడుమనలేడు. కాని గాంధీ నామస్మరణమున హృదయ మార్ద్రమగు సుగుణ మింకను అట్లే యున్నది.

ప్రజలలో ఆ నామమహత్వ మట్లే నిలిచియున్నది. కాని పెక్కు రుప నాయకులు ఈ మహత్త్వముచాటుననే తమ అవగుణములను కప్పకొనగలుగుట, ఇట్టి మహాత్ముల అనంతర మాయా దేశములకు పట్టు దౌర్భాగ్యములలో నొకటి. ఈ నాయకత్వములకు మన హాగా నిలచినది ఒక్క “సర్వోదయ సంఘము” మాత్రమే. కాని ఆ సంఘము స్వకీయముగ ఆదర్శ పాలన మొనర్చుట తప్ప నిత్య నైమిత్తిక వ్యవహారములో జోక్యము కలుగజేసి కొనునదిగ లేదు. ఆచార్య వినోబా భావే ప్రచలిత ప్రచారవేషి గాడు. మహాత్ముని ఆదేశముల ప్రకారము “కాంగ్రెస్” ఆ సంఘస్వరూప మున నిలిచి యుండవలసినది. కాని అటు ప్రభుత్వముగానూ, ఇటు ప్రజగానూ ఏకకాలమున వ్యవహరించగల సమ్యగ్విధానము ఆ చరణలో కాంగ్రెసున కింకను కక్కలేదు.

నేడు భారతదేశమును అలయించుచున్నది, అరాచక శక్తులను ప్రేరేపించుచున్నది, చట్టముల లోపము గాదు, అర్థిక నైపుల లేమి కాదు. ప్రజలలో నైతికవర్తనముచేంపొందించవలెన్న కొత్త చట్టములకు, కొత్త ఆర్థికనైపులకు వెదకుకొనుటకర్తవ్యము గాదు. ఉన్నవాటిని ధర్మబద్ధముగా, సంపూర్ణముగా అమలుపరచగలిగినచో, ప్రజలలో చట్టబద్ధ స్వభావము, నైతికవర్తనము ఉద్యోగులపట్ల శూన్యభావము వానియంత యవే వృద్ధికాగలవు.

ప్రజలను మహాత్ముని ఆదేశము

ప్రకారము నడిపింపవలెనన్న, శుద్ధాంశకగణులై ధర్మబుద్ధితో కాంగ్రెస్ సేవకులు పూనుకొన్న గాని, ప్రజాకు ధర్మాభిరతి పూర్తికలుగదు. ప్రభుత్వమునకు ప్రజకు మధ్య సామరస్య మేర్పరచగల ఉత్తమ స్థానము నేడు కాంగ్రెస్ కొక్కదానికే ఉన్నది. గాంధీజీ స్మరణను యధార్థ మొనరింపవలెనన్న, అహింసా మార్గములో కాంగ్రెస్ సంస్థ ఎక్లర్ వాల్టేస్ నవలలో లిఖించిన ‘Four Just men’ వలె వ్యవహరింపవలసి ఉన్నది.

స్థూలముగా కనబడు తొడి, బట్ట ఇల్లు వీటిలేమి. ఈ ప్రతిపత్తు ప్రకృత మునకు కొంత కారణము కావచ్చును. కాని, తొడి, బట్ట, ఇల్లు వీటిలేమి ననుభవించుట, భారతదేశ ప్రజ కీవాడు క్రొత్త గాదు. ఇవి అనుభవించగల సహన మొకనాడు రీర్వర్యతగ పరిగణించి. “దేశభక్తులు” ఆనినాదమునే పురస్కరించుకొని ప్రజలను రెచ్చగొట్టిరి నేడి నాదములనే ప్రతిపత్తులూ, ప్రగతిశక్తులూ కూడ దొరక పుచ్చుకొని “ఎడపెడ” ఉపయోగించుచున్నవి. మహాత్ముని నామమును, ఆ విస్తృత జీవితములోనుండి, గాంధీజీ రచితమైన అనేక గ్రంథపాఠములనుండి, ఎవరికి అవసరార్థము, ఏ నీతివాక్యము కావలసినవచ్చినప్పుడు, ఆ వాక్యము నుదాహరించి ప్రజలను చిచ్చికొట్టి తమ పనిగడుపుకొన జూచుచున్నారు. ఇంత కన్న నాయకు లెవరునూ గాంధీజీ నామమును విస్మరించిననే, ఆయన నామ ముచ్చరించకున్ననే ఆయన నెక్కువగా పూజించినవారగుదురేమో అని అనిపించుచున్నది.

సర్వోదయ దిన తీర్మానములో, “తమ బాధ్యతలను, విధులనూ నిర్వర్తించినగాని స్వాతంత్ర్య ఫలమును బొందజాలరు. ఈ బాధ్యతలను, విధులను వహించి, ప్రజలకు సేవ చేయు భాగ్యము మన కుండిన దనియు, ఇక మీదకూడ నుండవలెననియు మనము జ్ఞాపకముంచుకొనవలెను ఈ విధులను విస్మరించి నదవీవ్యామోహమున పడిన వారు దేశమునకు ద్రోహము చేసినవారగుదురు” అని కాంగ్రెస్ కార్య

వర్గము ఉచిత శరీర తిని హెచ్చరించినది. కాంగ్రెస్ సేవకుల నైతిక బాధ్యతలనూ, విశిష్టవర్తనావసరములనూ వివరించుచూ ఈమధ్యనే రాష్ట్రపతి కాంగ్రెస్ సభ్యులందరకూ హెచ్చరిక విచ్చెను.

నేడు ప్రభుత్వ పదవిలో నేటిని ఆశించకుండా, ఆ పదవిలో నున్న వారు మాత్రము నైతికవర్తనలై యుండునట్లు, ద్వేష గహిత మగు విశుద్ధాంతకరణములతో హెచ్చరించుచు, వారి నైతికవర్తనమునకు బాధ్యులుగా వ్యవహరించి, ప్రజలకు, ఉద్యోగులకును మధ్య పగస్సర పోవకముగా వెరిగిపోవుచున్న అనినీతిని, లంచగొండికనమును, సంకుచితస్వజన అభిమానక్షపాతములను గూఢుమాపుటకై, నడుముగట్టి, అహింసా విధానములలో పనిచేయుటయే గాంధీజీ ఆత్మకు శాంతి కూర్చుట; గాంధీ మహాత్ముని నామమును ఉచ్చరించుటకు, ఆయనను ప్రార్థించుటకునూ తగిన అర్హత తెచ్చికొనుట. ప్రజలలో గాంధీయందలి భక్తిభావము, నిర్మాణాత్మకముగ దేశక్షేమంకరముగ విస్తృతము కావలెనన్న ఈ “సర్వోదయదినతీర్మానమును” అధవా కాంగ్రెస్ వార మని చెప్పుకొనువారైన “అక్షరా లా” పాటించుటయే మార్గము. ఇదియే గాంధీజీ ఆత్మకు మనము చేకూర్చగల నిజమైన శాంతి.

చాంగ్ కై షేక్ “నిష్క్రమణ”

జనరలిసిమో చాంగ్ కై షేక్ అధ్యక్షుడవడి గాజీనామా నొసగి, నానింగును వదలి వెళ్లిపోవుటతో చైనాసమస్య పరిష్కారము గాదు. అంతర్యుద్ధము పరిసమాప్తమై శాంతి వర్పడదు. సంధిరాయబారములను ప్రారంభించుటకు చాంగ్ కై షేక్ పరవీ పరిత్యాగము, నిష్క్రమణ కొంత అనుకూలమైన పరిస్థితులు కల్పించెను. కాని క్యుయింటాంగ్ కు చెందిన కొందగు ప్రముఖులు తమ కార్యరంగమును దక్షిణప్రాంతమునకు మార్చుకొని చాంగ్ కై షేక్ నాయకత్వమునకమ్యూనిస్టులను ప్రతిఘటించుటకు నిశ్చయించుకొని రను వార్త సంధిసంప్రతింపుల సాఫల్యమునకు ఎంతమాత్రము తోడ్పడదు. చాంగ్ కై షేక్ శాంతి సందేశము నొసగి మూడువారములైనను, వెంటనే ఉధయశత్రుములు యుద్ధమును విరమింపవలెనని జాతీయ ప్రభుత్వము విజ్ఞాపనముచేసి వారము రోజులైనను కమ్యూనిస్టుల వైఖరిలో ఇంతవరకు ఎట్టి మార్పు వచ్చియుండలేదు. “బేవరతుగ యుద్ధమును విరమింపవలెనను ప్రతిపాదన అసందర్భముగ నున్న”దని కమ్యూనిస్టులేడియో వ్యాఖ్యానించి యుండెను.

చాంగ్ కై షేక్ దాదాపు రెండు పుష్కరములు చైనా సర్వాధికారిగ

వ్యవహరించెను. చైనా జాతీయత యనదగు న్కాయెట్ సేక్ సూత్రములను అనుసరించి నవ చైనా నిర్మాణమునకు అపార అవకాశ ముండెను. కాని చాంగ్ కై షేక్ చైనా రిపబ్లిక్ అధ్యక్షుడైనప్పటినుండియు దేశమున అశాంతి, అరాచకము ప్రబలినది. గత మూడు దశాబ్దములుగ, యావత్తు చైనా యుద్ధరంగముగనే యుండెను. కొంతకాలము జపానుతో యుద్ధమును, మరికొంత కాలము కమ్యూనిస్టులతో యుద్ధమును సాగింపవలసి వచ్చెను. దేశమున ఎన్నడూ శాంతిస్థిరముగ లేదు. ఈవిషాదచరిత్రకు చాంగ్ కై షేక్ విధానమేదారి తీసెను. వారి నిష్క్రమణ, కొంతవరకు సంతాపకరమే అయినను, చైనాచరిత్రలో ఒక నూతన అధ్యాయము ప్రారంభమైనదని చెప్పవచ్చును. ప్రజలు, గాజీనింగ వేత్తలు ఇకమీదట తమ సమస్యలను పరిష్కరించుకొనుటకు, తమ ఇల్లు చక్కబెట్టుకొనుటకు పరరాజ్యముపై ఆధారపడక స్వశక్తిపై ననే ఆధారపడి, ఒకరితో ఒకరు సహకరించుచు న్కాయెట్ సేక్ కలలుగనిన చైనాస్థాపనకు ఉపక్రమింపవచ్చును.

తలచుకొనిన, పూర్వమువలెనే ఇక ముందుకూడ చాంగ్ కై షేక్ ఏదో ఒక రూపమున తన అధికారమును నిలబెట్టుకొని, ఏదో ఒక ప్రాంతమునుండి కమ్యూనిస్టులను ప్రతిఘటింపకలిగి యుండెడివాడే. కాని అందువలన నేటి సంక్షుభితచైనా సర్వనాశనము అగును. అట్టి చైనాపై అధికారము చలాయించుట సంతోషకరము కాదు. కనుకనే ఆఖరు తణములోనైనను, యధార్థ పరిస్థితులను గమనించి, భవిష్యత్పరిణామమును గ్రహించి చాంగ్ కై షేక్ వైదొలగెను. ఇప్పుడు కమ్యూనిస్టుల వంతు వచ్చినది. తమ దేశభిమానమును ధృవపరచుకొనుటకు అపూర్వ అవకాశము లభించినది. దురాశకు పాల్పడక, ప్రజాక్షేమమును కాంక్షించి, తమ శాంతిప్రయత్నమును వెల్లడించుకొనుటకు వారు వెంటనే యుద్ధమును విరమింపవాసియుండును. నివార్యమైన ప్రాణనష్టమును, యుద్ధమును కొనసాగించి అనివార్యము చేయుట ప్రజాపక్ష ప్రతిఘటనలను సరింపవలసిన విధానము గాదు. ఏనాటికైనను వర్గప్రభుత్వమువలన గాక, స్వచ్ఛమైన జాతీయ ప్రభుత్వము వలననే దేశభివృద్ధి సాధ్యము. ఆ యధార్థమును గుర్తింపక చైనాకమ్యూనిస్టులను, తమ చిక్ సోదరులవలె వ్యవహరించి జాతీయ ప్రజాస్వామిక శక్తుల నిర్మూలనను నకు తలపడిన ప్రపంచ శాంతికి గాక, దారుణసంగ్రామమునకే దారితీసినవారగుదురు. నేడు యావత్తు ప్రపంచము, ప్రధానముగ ఆసియా ఖండము చైనా కమ్యూనిస్టుల విధానమును అత్యంత శ్రద్ధాసక్తులతో పరిశీలించుచున్నది. వారా విషయమును గుర్తించి వ్యవహరింతురుగాక.

నేటి ప్రశంసం:

చైనాలో శాంతిసూచన, చాంగ్ కై షేక్ నిష్క్రమణ

జనరల్ షాంగ్ కై షేక్ చైనా రాజధాని పడలి, తన అధికారాన్ని ఉపాధ్యక్షపదవిలో ఉన్న విల్సన్ సెక్కు అప్ప చెప్పి స్వగ్రామానికంటూ బైలుడేరి అనిర్ధితసానాని కెక్కడికో వెడలిపోయాడు. చాంగ్, అక్షరాలా రాజీనామా యిచ్చలేదు. అధికారంనుంచి వైదొలగి పోయాడు. ఈపని జరుగునందని జ్యోతిష్కులు అంతా అంచనావేసిందే అప్పటివల్ల ఏమో, చైనా ప్రజలు ఉద్రేకులు కాలేదు. స్వస్థమైన పెంఘునుంచి చైనా ప్రజలకు చాంగ్ సందేశమందినట్లు తన పదవీపరమణ ప్రజాక్షేమాధ్యక్షుడు ఉద్దేశించినట్లు ప్రకటన తెలిపింది. అక్కడనుంచి చాంగ్ ఫుక్సింగ్ రాష్ట్రములో అమాయకపురుషులగా ఉన్న ఖుమిక్ రేవుకు వెళ్ళాడని ఈ వార్తతో తెలిసింది. చైనాలో చాంగ్ పరిపాలనాశకం అంతరించింది. సకమంత్రిగర్లం లాంఛనానికి రాజీనామా ఇచ్చి మళ్ళీ నూతనంగా అదే మంత్రులతో నియమితమయింది. శాంతిస్థాపనకు ఒక మార్గ మేర్పడినట్లు అనిపించింది.

చైనా ఆంతరంగిక మంత్రిగర్లం జనరల్ చాంగ్ ఫుక్కు కమ్యూనిస్టు రాజధాని ఏనాకు సంధి రాయబారిగా పంప నాలోచించారు. ఐదుగురు కృతులతో కూడిన రాయబార సంఘం నియమితమైనది. బేషరతుగా యుద్ధవిరుణ చేయవలెనని నాన్కింగు ప్రభుత్వము ఇతఃపూర్వమే చేసిన విజృంభి కమ్యూనిస్టు ప్రభుత్వము "అసందర్భ ప్రలాపము" తోసివేసింది. కానీ అచిరకాలంలోనే శాంతి ఏర్పడగలదనే భావమే ప్రజలందరిలోనూ వ్యాపించింది. దానికి తోడు కమ్యూనిస్టు అధికారాలూ, ప్రభుత్వ అధికారాలూ కూడా పీకింగ్ నగరమున కర్పూర్య ఉత్సాహాలు, వైశిష్ట్యాసన నిబంధనలు కూడా పాలించాడు. ప్రజలకు నగరంలో కొంత యశోచ్ఛాసనానికి ఆస్కారం కల్గింది.

గతవారం, కమ్యూనిస్టు నాయకుడు మియో ట్యోటుంగ్ సంధికి ఎనిమిది మరతులను ప్రతిపాదిస్తూ నాన్కింగ్ ప్రభుత్వానికి నూచించాడు.

- (1) సామ్రాజ్యవాదాలతో కుదుర్చుకొన్న జాతీయ విద్రోహకరమైన సంధి ఒడంబడికలు రద్దుచేసుకోవాలి.
- (2) ఈ రాజ్యాంగ వ్యవస్థను రద్దు పరచాలి.
- (3) యుద్ధ సేనలను విచారించాలి
- (4) ప్రభుత్వంనుంచి వైశిష్ట్యంనుంచి ప్రతిపక్షకులను తొలగించాలి
- (5) నిరంకుశుల ఆస్థలు జప్తుచెయ్యాలి
- (6) భూమి సంస్కరణలు అమలు జరపాలి
- (7) అభివృద్ధి నిరోధకులు తప్ప మిగతా వైవాహికను లన్నింటి ప్రాతినిధ్యం ఉండేట్లు స్టేటుకొన్నింటి ఏర్పాటు చేయాలి
- (8) రిపబ్లిక్ ఏర్పాటు చేసిన దానిగా అమలులో ఉంటూన్న క్యాలెండరు మార్చి పాశ్చాత్యుల క్యాలెండరు మాదిరిగా చేయాలి.

ఈ మరతులను పురస్కరించుకొనే ఇష్టము నాన్కింగ్ ప్రభుత్వము ఐదుగురు సభ్యులతో రాయబార వర్గం ఏర్పరిచామనీ, యుద్ధవిరుణకు పూర్వమే ఈ సంప్రదింపులు జరగాలనీ కమ్యూనిస్టులు చేసిన నూతన నమసరించి ఈ రాయబార సంఘాన్ని పంపుతున్నామనీ కమ్యూనిస్టులు కోరిన ప్రదేశంలో సమావేశం జరపవచ్చుననీ నాన్కింగ్ ప్రభుత్వం కమ్యూనిస్టులకు తెలిపింది.

చాంగ్ కై షేక్ వెల్లిపోవటంతో చైనా ప్రభుత్వ స్వరూపమే మారిపోయింది గాబట్టి, ఇక సంధి, శాంతి తప్పవనే సర్వత్రా అభిప్రాయం ప్రబలింది. లీజింగ్ సభికోసమనే తానే అధ్యక్షుడవని స్వీకరించాననీ, నిష్క్రమణాంతో శక్తివంచనలని ప్రయత్నంతో సంధి కుదరగానే తానే పదవినుండి వైదొలగగలననీ, శాంతికి ప్రభుత్వము సుముఖంగా ఉందనీ ప్రకటించి కమ్యూనిస్టులకు తెలిపాడు. చైనాలో విప్లవసకాంక్ష సమాప్తమయిందనే అభిప్రాయపడవచ్చును.



దక్షిణ ఆఫ్రికా

దక్షిణ ఆఫ్రికాలో భారతీయులు బీభత్సకాండకు గురి అయ్యారు. వందలాది భారతీయులు నాశన మయిపోయి, ఇబ్బతులకిపోయి, ఆశ్రయంగావి ఆశ్రయంకోరే స్థితిగానీ కూడ లేకుండా అయిపోయారు. ఈ స్వర్గ వికృతంగా భారతీయులకు ఆఫ్రికాలో మధ్యదిగా బైటికి వెళ్లితలలు వేసింది కాని, నల్ల జాతి విద్యేషంతో పరిపాలన చేస్తూన్న మలాన్ ప్రభుత్వం నల్ల జాతుల్లో స్వర్గం పెంచి, వాళ్ళ దారిద్ర్యాన్ని, దుస్థితిని ఆ సరాగా తీసికొని ఇల్లాంటి అగ్నిని మళ్ళీ పురికొల్పగలిగింది. కానీ భారతీయులూ ఆఫ్రికాలో ఈ విషయం గుర్తించుకోలేక పోలేరు. అల్లులు జరుగకుండా అన్ని బంధుబంధులూ చేసేకామని మలాన్ ప్రభుత్వం ప్రకటించింది. కాని మలాన్ పద్ధతులంటే, శ్వేతజాతులైతూ వాదించే సృష్టుకే అలజడి పుట్టుకోస్తోంది. ఇది తెలువారి కీ, సర్వ ప్రపంచానికి ఏకమైత్రంగా వికటించే విధానమని గుర్తించి అతను మలాన్ ప్రభుత్వంపై విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానం ప్రతిపాదించువానిని తెల్పాడు. ఇల్లాగే ప్రవర్తించవచ్చునని మలాన్ అనుకొన్న, ఇంకొంచెం తాకడంతో జాగ్రత్తగా ప్రవర్తించాల్సి ఉంటుందని సృష్టుకొన్న, దక్షిణ ఆఫ్రికాలో, జాతివిద్యేషాలను ఇల్లా అపశ్రంభంగా రెచ్చుస్తే, శ్వేతజాతులకే వాళ్ళ ఎక్కువద్రోహంచేసిన వారవుతారు.

సర్ తేజబహదూర్ సప్రానిర్యాణం

సర్ తేజ్ బహదూర్ సప్రా 2½ ఏళ్లనుండి వ్యాధిగ్రస్తులై తీసుకొంటూ జనవరి 20 తారీఖున రాత్రి 11-35 గంటలకు కాలము చేరారు.

సప్రా వయస్సు 74. ముగ్గురు పుత్రులు, ఇద్దరు పుత్రికలు మనుమలు మునిమనుమలతో తామర తంపరై పడెదరుంటుంబును.

సర్ తేజ్ బహదూర్ సప్రా జననం 1875 డిసెంబరు 8 వ తారీఖున. ఆగ్రా కాలేజిలో విద్యాభ్యాసముచేసి 1896 లో అలహాబాద్ హైకోర్టులో న్యాయవాదిగా ప్రవేశించారు.

1913 నుండి 16 వరకూ యు. పి. లెజిస్లేటివ్ కౌన్సిలు సభ్యుడుగా ఉండి 1923 లో గవర్నరు-జనరలు సలహావర్గంలో న్యాయశాఖా మంత్రిగా నియమింపబడ్డారు. ప్రజాసేవకుడుగా సర్ తేజ్ సానము అద్వితీయును. 1914 లో యు. పి. రాజకీయసభకు అధ్యక్షుడు. 1918 లోనే యు. పి. సాంఘికమహాసభకు అధ్యక్షులయ్యారు. 1918 నుండి 20 వరకూ యు. పి. లిబరల్ లీగుకు, 1923 లో అఖిలభారత లిబరల్ ఫెడరేషనుకు అధ్యక్షులుగా పనిచేశారు. 1930 రౌండుటేబులు సమావేశంలో హాజరయ్యారు.

సరోపదయదిన తీర్థానము

కాంగ్రెసువర్గంనుకముట్టి జనవరి 30 'గాంధీజీనిర్యాణవార్షికోదినమును "సరోపదయ దినము"గా తీర్థానము చేసిరి. ఈ దినమును గాంధీజీకి ఉచితమైనరీతిని జరుపవలెనని కర్కంకు కమిటీవారు దేశమును మెచ్చించుచున్నారు. ఆనాడు కాంగ్రెసువాదులు ఉపవ్రస్థించరారు. ఇటీవల జయపూరు కాంగ్రెసు సమావేశమందు తీర్థాన రూపములో ఆమోదించబడిన దిగువ "సందేశము" మూత్రము చదువవలెను.

"గాంధీమహాత్ముని నిర్యాణము జరిగి ఏడాది పూర్తి కావచ్చినది. జనవరి 30 ఆయన వార్షిక దినము, "సరోపదయదినము"గా దేశమంతట పరిగణించబడవలెను. ఆ దినము గాంధీజీని, ఆయన జీవితాంతము వరకు ఆచరించి ప్రబోధించిన ఆదర్శములకు అంకితము చేయబడవలెను. ప్రశ్నోచి, గాంధీజీ సత్యాగ్రహసల ద్వారా సర్వమానవ ఐక్యతా సామ్రాజ్యత్వము సాధించవలెనని చేసిన ఉద్యోగము దేశమంతయు



ఆనాడు స్ఫురించవలెను. గాంధీజీకి ఉచితమైనట్లుగా ఆనాడు ప్రార్థనలతో గడుపువలెను. దీక్షగా నూలు వదుకుటయు, సాంఘిక సేవయు జరుగవలెను. బహిరంగసభలలో ఈ "సందేశము" పఠించబడవలెను.

అనేక తరములుగా జరిగిన స్వతంత్ర పోరాటములో ఇండియా కష్టసుఖములను, జయాపజయములను చవిచూచెను. కాని దేశపితమహా నాయకత్వములో కష్టములు ప్రజల హృదయములను ఔచిత్యము లొనరించెను. అపజయములు విజయములై మునిమనుడింపజేయుటకు దోహదము లయ్యెను.

ఇటీవల దేశమునకు దుర్భరకష్టము లెదురైనను మరల గాంధీజీసందేశము దేశమునకు నూతన శక్తినిచ్చెను. ఈ కాలములో మనకు కొంత విజయము చేకూరి, ఎంతో శ్రమించిన స్వాతంత్ర్యము లభ్యమైనది. కాని దానినిరీతిగా మార్చు దేశమును గాంధీజీనిర్యాణవార్షికోదినముగా చేసిరి. ఈ అభివృద్ధి దేశవిభజనతోపాటు ప్రజలలో ఉన్న అసంతృప్తిని మూలములు మాటుపడిపోయినట్లుయ్యెను. ఆ అంధకారమున గాంధీజీసందేశము ఆశాశ్రుతి వలె వెలిగి అసంఖ్యాకులయిన ఉద్రేక్త హృదయములకు శాంతి శక్తులు లభ్యమయ్యెను.

అటుతరువాత ఒక్కసారిగా ఆకాశము విరిగి పడినది. ప్రేమమూర్తియు, అశ్రేయమైన, సాధువైన, భారతశక్తికి చిహ్నమును అయినవాడు వధించబడినది. ఇండియా అతి దీర్ఘ కాలము శ్రమించి పోరాడి సాధించిన ఫలితమువెంట సైన్యాధికారికమునకు మారుగా నిర్వేదము సంప్రాప్తమయ్యెను.

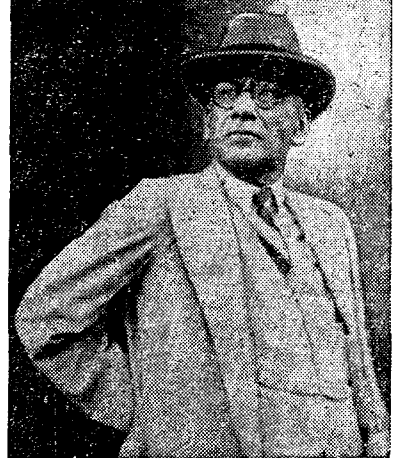
గాంధీజీని, ఆయన ప్రబోధములను స్ఫురించి ఈ ఆపదను, భారతీయుల హృదయములను అంధకారమునరించి గాంధీజీ చేసిన ప్రబోధములను మాటుపెట్టిన ఈ దశిని దేశమెదుర్కొనెను.

దేశమును ఉద్దేశపరచి, స్వతంత్ర మొనరించిన గాంధీజీ నిర్యాణము పొంది సంవత్సరము పూర్తి అయిననది. ఈ వార్షికోదినమును ఆ మహానీయునికిని, ఆయనసంకేతమునకును జోహారు లర్పించి, ఆయనసంకేతానుసారము ఇండియాకును, మానవ జాతికిని నిరంతరసేవ చేయ సంకల్పించుచున్నాము.

గాంధీజీనాయకత్వమున ఆహింసాయుత కాన్య క్రమముతో రజకీయ స్వాతంత్ర్యము లభించినది కావున, సాంఘిక, ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యము ఇప్పుడు సాధించవలసియున్నది; జాతీయత విచ్ఛేదాలు లేక ఇండియా ప్రజ లెల్లరకును అభ్యుదయమును సమానావకాశములను లభించవలసి యున్నది. దీనినిరీతిగా నూతనపంథాలో నిర్యాణవృత్తితో మాతృదేశసేవకు పూనుకొనవలసియున్నది.

భారతీయులు స్వతంత్రులైరి గాని, స్వాతంత్ర్య ఫలితము లనుభవించవలెనన్న వారు తమ బాధ్యతలను, విధులను నిర్వహించవలెను. ఈ బాధ్యతలను, విధులను వహించి ప్రజలకు సేవ చేయు మహాభాగ్యము మన కుండిన దనియు, ఇకమిడ కూడ పుండవలె ననియు మనము జాపక ముంచుకొనవలెను. ఈ విధులను విస్మరించి పదనీ వ్యామోహమున పడినవారు దేశమునకు ద్రోహము చేసినవారగుదురు.

ఇండియా ప్రజల ఐక్యత యూ, సోదరభావమును పెంపొందించవలె ననియు, జాతికులమత విభేదములను నిర్మూలించి శాంతియుతమును వర్ధరహిత ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థ నిర్మించుటకు సేవ చేయవలె ననియు గాంధీజీ ప్రబోధించి యుండెను. అంతకుంటే కూడా ఎట్టి పరిస్థితులలోగాని జీవితమును సాగకపరచు నైతిక విలువలను విడనాడవద్దని ఆయన గట్టిగా మెచ్చరించెను. నేడు జాతీయముగానూ, అంతర్జాతీయముగానూ ఎదురగుచున్న కష్టములను ఎదుర్కొనుటకు మనఃపూర్వకముగా, గాంధీజీసందేశానుసారము ఇండియా స్వాతంత్ర్యమును నైతిక సాయియు పెంపొందునట్లును గాంధీజీఆశయములు ఫలించునట్లును ప్రయత్నించెదము."



యు. పి. ఉద్యోగనియామక సంఘానికి కొంత కాలం సభ్యులు. 1941 లో, నిష్పాక్షికమైన సర్వపక్ష సమావేశానికి అధ్యక్షులయ్యారు. రాజ్యాంగశాస్త్రవేత్తగా సర్ తేజబహదూర్ సప్రాకు అంతర్జాతీయభాగ్యతి ఉంది. ప్రజలు ఈయనను ఆప్యాయంతో బాబూజీ అని పిలుచుకొనేవారు.



మద్రాసు హైకోర్టు కొత్త న్యాయమూర్తి శ్రీ చింతనంబ రాఘవరావుగారు

UNIVERSAL WATCH Co., (A)
Post Box No. 11401. Calcutta. 6.

నేటి భారతదేశపు వ్యవసాయదారుని నిజరూపము

ఒక ప్రభుత్వమునకు వ్యవసాయదారు వెన్నెముకవంటినాడు. కేవలము తిను బండారములా అనుచున్నప్పుడు సాధారణపరిణామమున ప్రభుత్వము కండ్లాడబడిన కళేబరము వంటిది. శరీరాంగ్యమునకు వాత, పిత్తనాడుల సమధాతుత్వమెట్టిదో, రాజ్యాంగసౌభర్యమునకు, పారిశ్రామిక, వాణిజ్య, వ్యవసాయముల సమత్వమెట్టి అవసరము.

భారతదేశము పరాధీనము కాక పూర్వము

భారతదేశపు వ్యవసాయదారు తన జీవితావధానములకు పదార్థములను మాత్రమే సేద్యము చేసి పండించుచుండెడివాడు. కాలక్రమేణ విదేశీయులతో వాణిజ్యవ్యాపారములను నెరప సాగినారు. విలాసములకు మరగి పారిశ్రామిక పదార్థముల సత్ప్రతిజ్ఞ ప్రారంభించినారు. విలాసవస్తునిర్మాణమునకు వలయు పదార్థములను పండించి, తమదేశమునందలి పారిశ్రామికకాలయములకు వాటి నందిచ్చినంతకాలము. వీరి అభ్యుదయమున కంతగా చేటు వాటిల్లలేదు. వాటిని విదేశీయుల కనుమరిచేయుటకు ప్రారంభించిన దాది, తన తిండికి కట్టుకున్న కరవగుట ప్రారంభించినది. ఈవిధానమువలన యెట్టిచేటుమాడనో, ప్రైవేట్ లిస్టులను ఆరికాన్ట్రోల్ చేస్తే యాదినకు వివరించిన విషయముగా స్పష్టమైచియున్నాడు:

“విదేశీయులకు తయారగు పారిశ్రామికపదార్థములకు ప్రతిఫణాగా, స్వీయదేశపు ముడిపదార్థముల సేగుమరిచేయు జాతి, ఒక చేతిని కోల్పోయిన వ్యక్తివంటిది”.

ఈవాగ్ధి మహమ్మదీయుల పరిపాలనకాలములో సోకినది. పాశ్చాత్యుల వీదేశీయనందు అడుగిడినపదాది వ్యాప్తిచెందినది. ఈ స్పృంధి యాకంపెనీవారకాలము విజృంభించి, ఆంగ్లేయుల రాజ్యపరిపాలనాటికి తల విరియి పోయి కొన్ని తొండు మూడు జూచ్చినది.

ఆకాలమునాటికి గున్న బహుళపన, భూమి విస్తీర్ణము అనంతముగా పెరిగింది. కేవలము వ్యవసాయము చేసి జీవింప జూచెడి వారి సంఖ్య నియమిత పరిమితిమై యుండెడిది. క్రొత్తభూమిని వ్యవసాయ యోగ్యముగా మార్చివలెనపజాదుట సులభసాధ్యమైన పని కాదు. చెట్లు నరికి, రుప్పలు కొట్టి, పుట్టుల చదునుచేసి, మోడు కాల్చి ప్రక్క పీకి శిథిల మయ్యే వరకు, సరాసరి నాగలిచాలు సాగదు. నాగలి పాగి, లెప్పగా భూమిని దున్నిననే గాని విత్తిన విత్తనముంటూ సత్ఫలముయ్యదు. ఈపనంతా ఒక్కసంవత్సరంలో తేలేది కాదు. అటుపిమ్మట గట్టు వేసి, కోరడి తీసి, కంఠ పెంచిననే గాని, నీరు మడికట్టుటకు వీలుండదు. పసుపులకాపుకు మార్గముండదు. దొంగలపాలు కాకుండా కాపాడుటకు వలనబుదు. ఆకాలపు ప్రజలు, దృఢకాయములు, సీరసంకల్పములు, అన్యచింత తెరుగని ఆహుతులు గలవక, వ్యయప్రయాసాస్పదమున వ్యవసాయమునకు బూనుకొని, మహాకష్టావృతమున భూభాగములను సత్ప్రేములుగా మార్చివలెన గలిగినారు. అప్పటిలో వీరికి, వీరిపై నాధారపడిన వారికి, జీవితములు గడుపుటకు అన్య జీవనోపాధులు లేకపోవుట కూడ సొక కారణమై యుండవచ్చును. అంతదనుక భూమికి యొక్క పూర్వకమున విలువ వుండెడికాదు. ఇన్ని యెకరాలనే కొలమానంకూడ లేదు. ఒక వ్యవసాయదారుని పరపతి నిర్ణయించవలసి వచ్చి యున్నది నీత యెన్ని అరకలు కట్టుతావని గాని, నీకు యెన్ని మంచెల పొలమున్నదనిగాని అడిగేవారు. ఈ విధానము చాలకాలము క్రిందటివరకు అమలులో వుండెడిది. 1880 సంవత్సరములో కృష్ణా గానుభుజు దొరవారు అప్పర్ గోదావరి డివిజన్ లోని భద్రాచలం, చర్ల, నూగూరు, పెంకటాపురం తాలూకాలు సెటిల్ మెంటు చేస్తూ, ఆ ప్రాంతములందలి భూములకు విలువ తేదనియు, వ్యవసాయదారుమోతుబరి, అతను కట్టే నాగళ్ళను బట్టి నిర్ణయింపబడునని, తమ సెటిల్ మెంటు రిపోర్టు నందు లెఖించి యున్నాడు.

శ్రీ యద్దనపూడి వెంకటరత్నం మహమ్మదీయుల పరిపాలన నాటి వ్యవసాయదారు

మహమ్మదీయుల వీదేశీయమైన దండయాత్ర చేసి, స్వాధీన పర్చుకున్నారు. వారికి అర్థకాంతయే గాని, భూమ్యాక్రమణేచ్ఛ అంతగా వున్నట్లు కన్పించదు. పంటలుబాగా పండితే, బకాయి లేకుండా దస్తుశిస్తులు మూలపుతాయని వారి వుద్దేశము. అంతేకాని, మాకు కావలసిన పదార్థములు మీరు పండించండి. మీకు కావలసిన తిను బండారములు మా దేశముందు తయారు చేయించి పంపిస్తాము. మేము విధించిన పన్ను యిచ్చుకోండి. అనే నిర్బంధములుండేవి కావు. ఉత్తర హిందూస్థానములో, వ్యవసాయదారు క్షేమముకోరి, వారి వృత్తికి దోహద మిచ్చిన, మహమ్మదీయ చక్రవర్తులలో మొదటివాడి షర్హా. సర్వీ సెటిల్ మెంటు డిపార్టుమెంటును ప్రతిష్ఠించినవాడు అక్బరు చక్రవర్తి. ఇతడు తన పాలిత ప్రదేశమునందలి వ్యవసాయదారులందఱుండి పన్ను వసూలు చేయుటకు ప్రత్యేక సిబ్బంది నేర్పాటు చేసెను. ఈ డిపార్టుమెంటున కధిపతి రాజా తోడగును. ఆ కాలమున కింకను పన్నును రొక్కరూపకముగా వసూలుచేయు ఆచారములలోనికి రాలేదు. చెనుపంటను అంచనా వేసి నిర్ణయించేవారు. ఈ అంచనా విధానము కూడా ఆకాశపంచాంగము గాక, చేలో బాగా పండిన భాగమందలి పన ఒకటి, సాధారణపంట పండిన భాగమందలి పన ఒకటి, అసలే కంక వేయనట్టి భాగమందలి పన ఒకటి కోసి తెచ్చించి, వాటిని నల్పించి, పంట పరిమితిని బట్టి యావరేజీచేసి, తదనుగుణ్యముగా, రాజభాగమును వసూలుచేసేవారు. ఇట్టి వివరములన్నీ విని ‘అక్బర్’ అను గ్రంథమునందు వివరముగా గాననను. సర్వీకొలమానములు అనగా, రాడ్సు, పొల్సు మొదలగు పరికరములు తలయెత్తినది వీరి కాలములోనే. అక్బరు కాలములో భూమి పంచి యిచ్చుంకూడా చాల సరసముగానే యుండెడిది. గ్రామ గుడికట్టుభూమిని, వాటికి వుండే నీటిండ్ల వ్యవసాయ సౌకర్యాలను బట్టి తరగతులువారిగా విభజించేవారు. వాటిలో ముఖ్యమైనవి నాలుగు. 1. పుల్జీ, 2. పెరూతీ, 3. చెచ్చర్, 4. బంజరు. పుల్జీ అనగా మామూలుపల్లం. పెరూతీ అనగా మెరకపల్లం. చెచ్చర్ అనగా మెరక. బంజరు అనగా నీటి భూమి. గ్రామములో వ్యవసాయముచేయు కుటుంబములవారికి, యీ నాలుగు బాపతులలోను, ఒకదాని కొకటి చేరియుండులాగున చూచి నాలుగు ప్రతులను, ఒక్కొక్కరికి యిచ్చేవారు. ఒక కుటుంబములో జనసంఖ్య వృద్ధియగుట వలన, ఆ కుటుంబీకుల జీవనోపాధికి, అందుండి ఫలించు ఫలసాయము చాలదని తోచినప్పుడు, అట్టి కుటుంబములలోని ఆ గ్రామమందలి యుక్త వయస్సునచ్చిన యువకుల సొక సమాజముగా గుదిగుచ్చి, ఆ గ్రామము నంటియుండు క్రొత్త భూమిని వారికి పంచియిచ్చి, దానికి ‘సేవారు’ గ్రామ మని నామకరణ మొనర్చెడివారు గ్రామ గుడికట్టుభూమిని దున్నువాడు చనిపోవుట తటస్థించినప్పుడు, చనిపోయినవాని స్వాధీనమందుండే భూమిని సజీవులై యున్న తదితర కుటుంబములవారికి సర్దేవారు. ఈ విధానము వల్ల గతించినవాని కుటుంబములో నిరుపాధికులును, నిరాధారులును అగు వారి సంఖ్య మితిమీర జూచ్చినది. తదాది, వారపత్త్యమును, భూమి పంపకమున కన్వయింపజేయవలసి వచ్చినది. రానురాను భూమి యెప్పటికైనా వుండి, కుటుంబములు, వృద్ధి కాసాగినకొలది, సేద్యముచేసిన భూమియందు ఫలించిన ఫలసాయము జీవనోపాధికి చాలక, దేశాంతర్భాగములకు, పరరాజ్యములకును వలస ప్రారంభించినారు. వీరి వలస విధానము నాపుటకు, మహమ్మదీయ పరిపాలనలో, (అవరోధము లంతగా) కల్పింపబడలేదు గాని, యా కొరత ఆంగ్లేయుల పరిపాలన కాలములో తీర్చబడినది. ఆ వివరములు ముందు గాన

శ్రీ యద్దనపూడి వెంకటరత్నం

నగును. అక్బరుకాలంనాటి లాబండు రివిన్యూ సిద్ధాంతములే, దక్షిణాదిని, మాలికాంబర, హరి హరరాయలు మొదలగువారివలన అమలులో పెట్టబడినవి. మహమ్మదీయుల దండయాత్రకాలమునుంచే భారతదేశపు వ్యవసాయపుభూములు పరదేశీయుల పాల్పడ జూచ్చినవి. మహమ్మదీయులు తామాక్రమించిన భూభాగములలో కొన్నిటిని, తమ దేశీయులకు సామంతులకు, సరదార్లకు యితర నాయకులకు మిలిటరీ గ్రాంటులుగాను జాగీరులుగాను, మొఖాసాలుగాను, యీనాములుగాను సంక్రమింపజేస్తూ వచ్చినారు. కొన్నిచోట్ల భూముల నిస్తూ వచ్చినారు. కొన్ని సందర్భములలో తమకుగల శిస్తు వసూలుచేసుకొనే అధికారము యిస్తూ వచ్చినారు. కొందరికి సర్వదుంబాలా యీనాములు యిస్తూ వచ్చినారు. వీరి యీవికి ఒక నీతి నియమముగాని, తలా తోకాగాని వుండేది కాదు. తదాది, రాజు, దున్ను కొనేవాని మ్యూనుష్యవర్తలంటూ మూడవరకంవా కొకరు బయలుదేరారు. వీరు దండయాత్రచేసి, స్వాధీనపర్చుకొనేనాటికే, రయితాధీనమైయుండు ప్రాంతమునందలి భూములపన్ను ఒకరకముగాను, దరిమిలాను వీరివలన అమరకము చేయబడిన భూములపై శిస్తువిధించు విధాన మింకొక తీరుగాను, వీరివలన జాగీరులు, మొఖాసాలు యివ్వబడిన ప్రాంతములం దింకొక విధముగా నూవుండెడిది. వీరివలన గ్రాంటుచేయబడిన తరువాత, ఆనామి చనిపోవుటచేతగాని, సంతతిలేనినాగుట చేతగాని, పరారీ అగుటచేతగాని, దివాలాతీయుట చేతగాని, వదలిపెట్టబడి, ప్రభుత్వాధీనమైన భూముల అమరకం తీరికొకతరహాగా వుండెడిది. ఈవిషయముగా క్రీ. శ. 1000 సంవత్సరములు 1757 వరకు భారతదేశపు వ్యవసాయము, వ్యవసాయదారులశిక్తి, పండించినపదార్థములయొక్క సక్రమవినియోగము మొదలగు వాటికొక, త్రోవ, తెన్నులేక కలగా వులగం అయినది. వ్యవసాయమునకు స్థాయిభావముగాని, వ్యవసాయదారువకు సరక్షితముగాని లేక అగమ్యగోచరముగాండెడిది. వీరిప్రభుత్వ కాలములో వుండే సుగుణసంపత్తి యేమిటంటే: ఎంతసేపు శిస్తు పెంపువల, పన్ను వసూలుకోసం ప్రాకు లాడేవారు కాని, రయితాధీనపు భూమియందలి భూమి హక్కు తమదనే పెనుగులాటలేదు. ఈసంగతినే 1788 సంవత్సరములో, సర్ బాకాయోరుదొర వారు “సెట్లెస్ అండ్ ప్రెజిలెన్స్ ఆఫ్ ది జాగీర్ దార్” అనే మకుటముతో, సెక్రటరీ ఆఫ్ ది నేటువారికి వ్రాసిన రిపోర్టులో యీక్రిందివిధముగా వివరిం యున్నాడు.

“భూమిహక్కు ఆదేశమును పాలించు ప్రభుత్వములది కాదని, పాలకులకు భూమికావలసి వచ్చినప్పుడు, అట్టిదానిని, దాని ఆధీనదార్లందఱుంచి, మూల్య మిచ్చి కొనేవారని రుజువు చేయుటకు ప్రజల నిదర్శనము లేకవులున్నవి. ఎటన, డిల్లీ సమీపముందుండే లూండి, పాలెక్ పరగణాలను, జైరంగిజీలు చక్రవర్తి మూల్య మిచ్చి కొన్నాడు. అక్బరాబాద్ ఇలహాబాద్ కోటల నిర్మాణము నిమిత్తము, కావలసిన భూములను, అక్బరుచక్రవర్తి, స్వాధీనదార్లకు ఖరీదిచ్చి తీసుకున్నాడు. సాహనాబాద్ కోట నిర్మాణమునకును, మసీదులకును కావలసిన భూములను సాజు హాక్ చక్రవర్తియు జైరంగాబాద్ కోటకును, మసీదులకును కావలసిన భూములను అక్రమించుటలో అలంపీరు చక్రవర్తియు పైవారి విధానమునే ఆనలించినారు. చక్రవర్తి, యీ భూములను అదివరకే జాగీరుగానో మొఖాసాగానో అన్యక్రంతము చేసియుండినయెడల, భూమికిమ్యు వ్యవసాయదారునకును, తన హక్కు పదలు కున్నందుకు జాగీరుదారునకును కొంత పరిహార రూపకముగాను యిచ్చేవారు. ఇట్టి పరిహారమునకే ‘మాలేఖానా’ అనిపేరు. ఇదియును గాక ‘భూమి దున్ను కొనేవానిది. పన్ను వసూలు చేసుకొనేహక్కు రాజాది’ అనే భారతీయ సంప్రదాయము వసుసరించిన సామెత ఒకటి

కలదు. రాజభాగమున కర్హుడైన వానికి భూమి హక్కుండదు.”

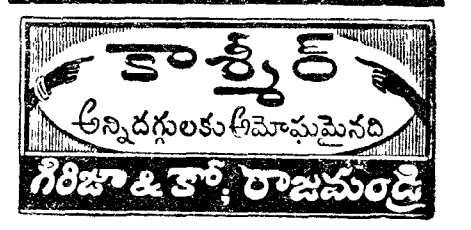
భారతీయుల ప్రభుత్వ కాలములో భూమికి విలువ లేదు. మహమ్మదీయుల కాలములో రాజభాగమునకు స్థాయిభావము లేదు. బ్రిటిషుప్రభుత్వము నాటికి, ‘పంచినమ్యుకు బొక్కిన దే కూడు’ అనే సీతిలోనికి వచ్చినది. పైగా మహమ్మదీయప్రభుత్వములో మలేతరులు పాలకులగుటవలన, మతాంతరులు మధ్యవర్తులుగా నిద్దమైనారు. విదేశీయులీదేశమందు వ్యవసాయపు భూము లాక్రమించుకొనుటకు సావకాశ మమరినది.

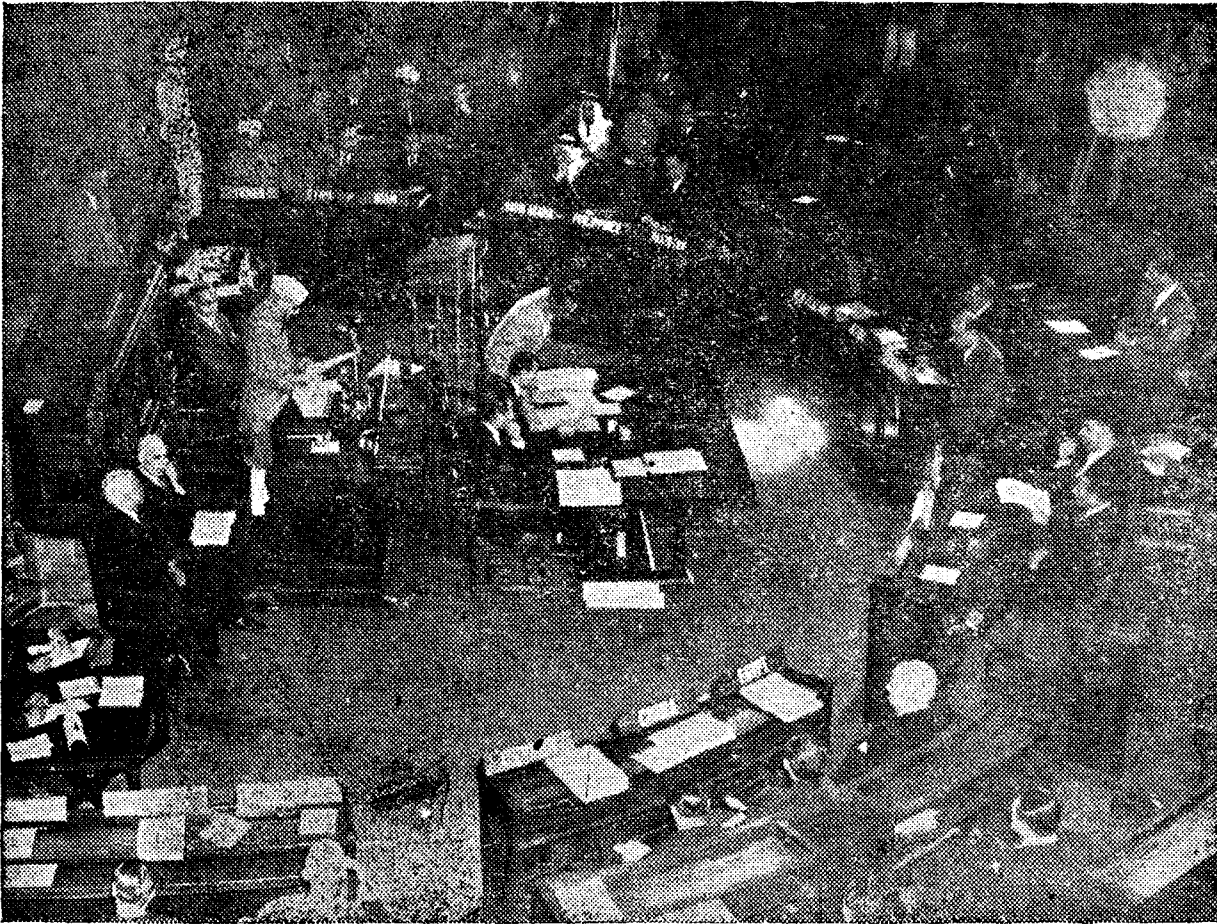
బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునాటి వ్యవసాయదారు

మేము విధించిన ప్రకారం పన్నుచ్చుకో, మాకు పువయోగపడుపంటలు పండించు, పండిన వాటిని మేము నిర్దిష్టముచేసిన ధరలకు విక్రయించు అనే సీతిలోనికి వచ్చినది. బ్రిటిషువారికి భారతదేశమంతట, ఒకే పర్యాయము స్వాధీనము కాలేదు. రమారమి 190 సంవత్సరాల క్రితం, బెంగాలు బీహారు పరగణాలు చేజిక్కినవి. మద్రాసు దిగువవరకు దిగజారి 150 సంవత్సరాలైనవి. సంయుక్తపరగణాలు, మధ్యపరగణాలు పశ్చిమోత్తర పరగణాలు వశమై రమారమి 180 సంవత్సరాలు కాననస్తూ యున్నది. రమారమి 100 సంవత్సరాలైనవి. పంజాబున కెక్వర్రాకి. రమారమి 90 సంవత్సరాలైనవి. భారతదేశమందలి, తమపాలిత ప్రదేశమును, ఈస్టిండియా కంపెనీవారు బ్రిటిషు సామ్రాజ్యముకంటెనీసి.

ఈ సంధికాలములో, మహమ్మదీయులు పన్నీయా, అరేబియా, టర్కీచేశముల భూమి అమరకం, వ్యవసాయం, శిస్తు వసూలు పదతులను, భారతదేశమునందు దివివరకు అమలులో ఉండు పదతులను చాల వరకు వొత్తిగించి ఆయాదేశపు విధానములను ప్రతిపదితము లొనర్పించినారు. అటుపిమ్మట ఆంగ్లేయులు, జర్మనీ, ఇంగ్లాండు, ఫ్రాన్సు, ఆస్ట్రీలియా, అమెరికా, విక్టోరియాలోని విధానములను జొన్పింప ప్రయత్నించినారు. కొన్ని నచ్చాయి. కొన్ని నచ్చలేదు సరికదా? నూతన క్లిష్టతలను రేకెత్తించాయి. ఇందుకు నియోజితులైన, ప్రజ్ఞాసంతులు పరిసీతులను విలోకించారు. వీరిలో ముఖ్యులు, బీడెన్ పోల్, హోట్టెమెకంజీ, సర్ బాక్స్ట్రావ్రి డాక్టరు సి. డి. పిల్లు మొదలగువారు. వీరిందగు భారతదేశపు భూమ్యాదాయపు విధానమునకు, ముక్కుమొఖము యేర్పాటుచేయవలెనని, తమ జీవితములను ధారపోసిన ధరలు. కాని తలాతోకా దొరకలేదు. అవగాహన చేసుకొన ప్రయత్నించినకొలది. పున్న మతికూడా పోయే నూచన లగు పించినవి. అప్పటి కింకను, ఫ్రెంచి, పోర్చుగీసు మొదలగు చైరికర్లపు జాతులవా రీదేశము దున్నారు కదనీలే కందిగిల తుట్టుకున్నాడు. పున్నది పున్నట్లుంచి, చట్టబద్ధము గావించుట కియ్యకొనలేదు వ్యవసాయదారులకు వొత్తికలుగజేయుట, పారిశ్రామికల నదపులో సంత జూచుట, వాణిజ్యవ్యాప్తి కంతరాయములు కల్పింపజూచుట, స్థాయిభావము దాల్చియున్న ప్రభుత్వములలో సంచలనము కలుగజేసి, తారమూలేయుటకు ప్రబలకారణములుగా పరిమించునని వారికి తెలుసును. డా. మారియర్ గారి కాబ్ డెక్ ఎస్సేనువారు లెస్సగా అవగాహన చేసుకున్నవారే. కాని, భారతదేశమందలి బ్రిటిషుసామ్రాజ్యము ఒక నీతి, నియమము ననుసరించి ఆర్థింపబరియుండలేదనే సంగతికూడ వారికి విధితమే. కొంత భాగము బయించినారు. కొంతభాగము బెదిరించి తిను

(18 వ పేజీ చూడుడు)





20-వ తేదీన న్యూఢిల్లీలో భూతిప్రధానమంత్రి పండిట్ నెహ్రూ ఇండో-సిషియా సమస్యను చర్చించుటకు సమావేశమై ఆసియా రాజ్యముల మహాసభలో ప్రారంభోపన్యాసం చేస్తున్న దృశ్యం.

అఖిల ఆసియా మహాసభ

ఇండో-సిషియా సమస్యను సమగ్రముగా చర్చించి భవిష్యత్తులో స్వయం నిర్ణయించుటకు ఈ జనవరి 20 వ తేదీన ప్రారంభమై అఖిల ఆసియా రాజ్య మహాసభ న్యూఢిల్లీ స్టేట్ కౌన్సిల్ సభాగృహంలో జరిగింది. మొత్తం పందొమ్మిదవరకు ఆసియా రాజ్యాల ప్రతినిధులు, అస్ట్రేలియా ప్రతినిధితో సహా సభకు హాజరైనారు.

పండిట్ నెహ్రూ ఈ సభను ప్రారంభించుటలో ఆసియా రాజ్యాలకు నాయకత్వం వహించుటలో నిరంకుశతయను ఉందని, ప్రపంచ ఐక్యరాజ్యసభను తోసిరాజన మాస్తున్నాడని బ్రిటిష్, అమెరికన్ వర్గాలలో కొందరు కుట్రచూపుట అక్కడక్కడ చేస్తూ వచ్చారు. పండిట్ నెహ్రూ వారందరికీ సమాధాన మిచ్చి కట్టు ఈ సభాసమావేశంలోని ఆశయాన్ని ప్రధాన కర్తవ్యాన్ని, లక్ష్యాలను స్థూలంగా నిర్వచిస్తూ ఉపన్యసించాడు. ఈ సభ ముఖ్యంగా ఇండో-సిషియాపై ఉచ్చి దురాక్రమణను అరికట్టటానికి అవలంబించవలసిన పద్ధతిని చర్చించటానికి సమావేశమైంది. భద్రతానుంధరియగు తమకున్న నమ్మకాన్ని గౌరవాన్ని పునరుద్ధరిస్తూ, భద్రతానుంధరికి బలం చేకూర్చుటకు చేదోడువాడోడుగా ఉండేందుకు ఈ సభను సమావేశపెట్టామని పండిట్ నెహ్రూ విశదీకరించాడు. ఈ సమయంలో మహాత్మాని ప్రభోదము సర్వ ఆశీర్వాదానికి, సర్వప్రపంచానికి కూడా ఎల్లా అనుసంజీయమో, ఎల్లా శరణ్యమో వివరించాడు.

ఇండో-సిషియాలో ఇరవేల జరిగిన సంఘటనలు ఒక్క ఆసియాలోనే కాక ప్రపంచ వివిధ ప్రాంతాలలోనూ ఎంతటి ఉద్దేవక వేశాలను కలిగించాయో నిరూపించటానికి ఈ సభయే శతత్యక తార్కాణం. మరణాసన్నమై ఉన్న తూర్వయుగల సరాజ్య నిరంకుశవిధానం మట్టి తలపై, నవ్యప్రపంచ నిర్మాణానికి పూనుకొన్న జర్మనీదయకల్ల లన్నిటికీ ఒక సవాలుగా నిలిచింది. ఈ సవాలును ఉపేక్షించటానికి వీలులేదు. ఆసియా నానావిధ నిరంకుశ వలసరాజ్య విధానాలలో చిరకాలం దాస్య మనభవించి ఇప్పుడే కాస్త తేగుకొని జాగ్రత్త వహించింది. కాని మృతప్రాయమైన ఈ విధానమే మట్టి ఇప్పుడు ఆసియాను సవాలు చేస్తూన్నది. ప్రపంచవీకరణకు, ప్రయత్నిస్తూన్న అభ్యుదయశక్తులన్నిటినీ ఇది సవాలు చేస్తోంది. మాన

వుని అంతరాలిని సవాలుచేస్తూ, ఒక ప్రతీకారోద్యమ జనకమైన ఆహ్వానమైనది.

సర్వమానవకల్యాణానికి, ఏకప్రపంచ ఆదర్శానికి సాధనమైన ఐక్యరాజ్యసమితికే ధిక్కారము జరిగింది.

దాని ఆదేశాలనే ఉచ్చిప్రభుత్వము గడ్డి పోచగా కట్టివేసింది. ఇప్పుడు మనం పలు దలతో నిలిచి ఎగురొక్కవాడే, ఇండో-సిషియా, ఆసియాలో కాక సర్వప్రపంచానికి కూడా, దీని దుష్కలితాలు వ్యాపించక తప్పదు." అని సభాసమావేశ ఆవశ్యకతను పండిట్ నెహ్రూ అభ్యుదయవాదంలో విశదీకరించాడు.

ఈ సమావేశచారిత్రక నిశ్చేదము ఉగ్రడిస్తూ స్వతంత్ర ఆసియా రాజ్యాల ప్రతినిధులు, అస్ట్రేలియా, న్యూజీలండు, ఐజిల్లు ఉభయోపఖండాల, మొదలుగా అనేక స్వతంత్ర రాజ్యాల ప్రతినిధులు, ప్రపంచ భూభాగానికి ప్రపంచ జనాభాలో సగానికి పైపెచ్చుకు ప్రాతినిధ్యం వహించి, ఒక దురాక్రమాన్ని ఖండించటానికి ఇటు సమావేశమటం తిరుగుమూలంగా గోచరిస్తోందని" నెహ్రూ పండితుడు ఉగ్రపించాడు ఈ సమయములో ఆసియాఖండ దీప్తచరిత్రలో సంభవించిన వివిధ భంగపాటు వా కళ్లెదుట పొడగిట్టు చున్నవి. వర్తమానపు యుగపుటంచుల నిలిచిన నాకు, ఆసియా రాజ్యములకు కుభప్రదమైన ఉత్తమ భవిష్యత్తు లభ్యము కాగలదని ద్యోతక మగుచున్నది. ఉజ్జ్వల ప్రాచీన సంస్కృతికి వారసలైన మనము భవిష్యత్తుకు నిర్మాణముకూడ కాలసి ఉన్నది. భవిష్యత్ నిర్మాణభార్యత మనము భరించవలెను. ఆ మహాత్మరభార్యత నివృహణకు మనము యోగ్యుల మనిటంచుకొనవలెను. నేటి ప్రయత్నసమస్యల దృష్ట్యా ఈ సమావేశముకు ప్రాధాన్యమున్నది. రేపటి సమస్యల దృష్ట్యా దీని కంతకన్న ప్రాముఖ్యమున్నది."

పండిట్ నెహ్రూ గత మూడేళ్ల ఇండో-సిషియా చరిత్ర విచిత్రపరిణామాన్ని టిసీ మాత్రంగా సమీక్షించాడు. భద్రతానుంధరి ఆదేశాన్ని ఉచ్చివారు ఎల్లా రక్ష్యం చేసింది వివరించాడు. విశ్రాంతి వైన్యాదే జపాను ఆక్రమణక్రియను ఇండో-సిషియాను జపానువారి నుంచి విడుదలచేసి ఉచ్చివారికి అప్పగించి ఉండటంచేత, ఇండో-సిషియాలో న్యాయం జరగటం విషయంలో విశ్రాంతిజాలకు ప్రత్యేక భాగ్యత ఉన్నదని నెహ్రూ హెచ్చరించాడు.

"ఇండో-సిషియా ప్రజల స్వాతంత్ర్యము అణచివేయుట ఎన్నటికీ సాధ్యముకాదని, ఆసియా ప్రజల మనస్తత్వముతోగాని ఇండో-సిషియా ప్రజల మనోవైఖరితోగాని పరిచయ మున్నవారి కెరికై వా తెలియకమానదు. కాని ఇండో-సిషియాపై ఉచ్చివారు బహిరంగంగా, లజ్జాహీనంగా, సాగిస్తున్న ఈ దురాక్రమణను తక్షణం అరికట్టకపోతే, ప్రజలు నిస్పృహతో, ఫలితాల వివాళస్వరూపాన్ని కూడా గణించకుండా సాహసాను పూర్వకంగా రనటానికి సంతోషించేరు. కాకున్నా ఒక విషయం తథ్యం. దురాక్రమణకు దాహించి అని ఉరుకోవటం ఎంతమాత్రము సాధ్యం కాదని స్పష్టపరచ గోరుతున్నాను. వలసరాజ్యవిధానము ఇండో-సిషియాలో తిరిగి విధించుటకు మేము ఎన్నటికీ అంగీకరించజాలము" అని పండిట్ నెహ్రూ ఆసియా రాజ్యాల తరపున పట్టిమరాజ్యాలకు వ్యక్తపరచాడు.

ఐక్యరాజ్యసమితికి పోటీసంస్థ అని ఆమోదానే వారి అపోహలను నెహ్రూ ఉపన్యాసంలోని క్రింది మాటలు తొలగిస్తాయి.

"మేము మందు వనకలు ఆలోచించకుండా ఈ సభ జరపలేదు. ఐక్యరాజ్యసమితిని నూతన ప్రపంచవ్యవస్థకు ప్రతిమూర్తిగా రూపొందించవలెనన్న ఆశయం కలనారమగుట చేతనే ప్రత్యేక సమావేశము జరుపుటకు ముందు కొందెము సందేహించితిమి. ఐక్యరాజ్యసమితి అధికారానికి, హోదాకి, భంగం కల్పించేటా తోచే ఏపని చేయకూడదన్న నిర్ణయమే మా ఈ సందేహానికి సంతయానికి కారణం. కాని భద్రతానుంధరి ఆదేశాన్నే, మండిలి జారీచేసిన ఉత్తీర్ణనే, తృణప్రాయంగా తోసివేయటంతో, సమితిపరువు ప్రతిపలు, ఇంకా దిగజాతి పాకుండా నింజెటి తీరాలని సంకల్పానికి వచ్చాము. పరిసితి ప్రమాదించకుండా నివారించవలెనంటే తక్షణమే కార్యాచరణకు పూనుకొనాలని తేటతెల్లమైనది. అనిర్ణయం ఫలితమే ఈ సమావేశము. కాబట్టి ఐక్యరాజ్యసమితి నియమనిబంధనానికి లొబడి, ప్రణాళికలో నిర్ణయించిన ఉదాహరణములను పురస్కరించుకొని మన మీనాడు సమావేశమగుచున్నాము. అంతిగాతీయ శాంతి భద్రతలకు సాధనోపాయముగా ప్రాంతీయ ఒప్పందాలు, ఏర్పాట్లు చేసుకోవచ్చునని సమితి ప్రణాళికయే చెప్పుచున్నది. కావున ఈ సమావేశము సమితి ప్రణాళిక ప్రకారము జరుగుతున్న ప్రాంతీయ సమావేశమని చెప్పవచ్చును. ప్రాంతీయ సమావేశముకనుకనే, ఇండో-సిషియా సమస్య, పొరుగున ఉన్న అన్ని దేశాలకు ముఖ్యము కనుకనే ఆస్ట్రేలియా న్యూజీలాండులను కూడా, ఈ ప్రాంతీయ సమావేశానికి ఆహ్వానించాము" అని సమావేశ ఆశయంలోని ఉత్కృష్టతను పండిట్ నెహ్రూ వెల్లడించాడు.

సమావేశం నిర్వహించు వలసిన మూడు ముఖ్యంకాలను నెహ్రూ పంతుడు వివరించాడు.

"మొదటి అంశము ఇండో-సిషియాలో శాంతిని స్థాపించి, ప్రజలకు శీఘ్రముగా స్వాతంత్ర్యమును సేదించుచేయగలండులకై భద్రతానుంధరికి కొన్ని అవాస్తవ ప్రతిపాదనలు చేయుట కందు ప్రతిగ్రహణలో ఏ పక్షమైనా ప్రతిపాదనలకు అంగీకరించనియెడల అంతరకార్యక్రమం ఏమిటూ చూచించుట కూడా, ఈ సమావేశంయొక్క లక్ష్యములు సిద్ధించగలండుకై ఆసియా రాజ్యము లన్నీ ఎప్పటికీ పృథు పరస్పరము సంప్రదింపులు జరుపుకొంటూ అనంత వైస వెంటనే సమితి కార్యచరణకు పూనుకోవలెను. ఈవిధంగా ఆసియా రాజ్యములు తమలో తాము ఎప్పటికీ పృథు సంప్రదింపులు జరుపుకొంటూ ఉండటానికి ఒక వ్యవస్థను ఒక విధానాన్ని ఏర్పాటుచేసుకోవలెను." అంటూ సమితి సమావేశ కార్యక్రమ ఉద్దేశాన్ని పండిట్ నెహ్రూ సూచించాడు.

ద్వేష సంఘర్షణ దౌర్జన్యాది, దుష్కర్మ విముక్తమై, శాంతి, సత్వములకు జ్యోతియై, యుగయుగాలుగా ఆశీర్వాద మనుసరిస్తూన్న



ఏమెవ ప్రతినిధులందఱు: కాదీమహమ్మదాల్లీ అర్మీ, మహమ్మద్, మహమ్మద్ బిసా నెక్లగాంలు.

ఇండోనీషియా సమస్యపరిష్కారము

మూర్ఖాన్ని మరల ప్రపంచానికి చూపించాలని నెహ్రూ ఉద్దేశించాడు. మహాత్మాని పథం యొక్క ఉత్కృష్టతను వివరించాడు :

“ఈ సందర్భములో వి న య వి వ మ్రుడ నయ్యూ, సగర్వంగా, మిమ్ము పారతంత్ర్యపు దుర్భర రాత్రి నుండి స్వేచ్ఛాప్రభాతకాంతిముఖంగా నడిపించిన మా జాతిజనకుని మహత్తర సంచే శాన్ని మీకు విప్పిస్తాను. ద్వేషం, తార్జన్యం, అసహనములద్వారా, ఏ జేతమూ, ఎప్పటికీ, ఔన్యాయ్యము, స్వాతంత్ర్యము సాధించలేదని, అయిన మాకు బోధించాడు. ఆయన మాపిన శాంతియుగ మార్గాన్ని కొంత వరకైనా అనుసరించటం పల్లనే మేము స్వాతంత్ర్యం పొందగల్గము.

ప్రస్తుతప్రపంచము, ద్వేషము, తార్జన్యము, భయము, అనే విషవక్రంలోబడి పరిభ్రమిస్తుంది. ఇవిగాక ఇతర మార్గాలను వెదకికొంటే తప్ప ప్రపంచము ఆ చక్రంలోనుండి విముక్తం కాలేదు. సన్మార్గమే, సన్మార్గమునకు దారి తీయు సనే ధృఢవిశ్వాసముతో మనము సన్మార్గం అవలంబించుము గాక. ఈ రీతిగా, నేటి ప్రపంచం ఏ నైతిక బలంకొరకు, ఏ సహకారభావం కొరకు పరితపించుచున్నదో, అది సాధ్యము అగుటకు సాయ మొనర్చినవార మగుచుము గాక!”

అని శాంతిసందేశాన్ని అందచేస్తూ నెహ్రూ తన ఉపన్యాసాన్ని ముగించాడు.

ఆపక సాక్ ప్రతినిధి, పండిట్ నెహ్రూను సభకు ఆహ్వానించగా చేయటంలో ఉన్న తొచిత్యాన్ని ఉద్గతస్తూ నెహ్రూ అధ్యక్షతన్యాసంతో సంపూర్ణంగా ఏకీభవిస్తున్నానని తెలిపాడు. సమావేశ సభ్యులంతా ఇండోనీషియాపై ఉచ్చి దురాక్రమణయెడల తమతమ ప్రభుత్వ వైఖరులను స్పష్టంచేస్తూ, ఇండోనీషియా రిపబ్లిక్ స్వాతంత్ర్య పునరుద్ధరణకు

తమకు తమకు తోచిన సలహాల నన్నిటికీ తమ తమ ఉపన్యాసాలలో వెలిబుచ్చారు.

ఇండోనీషియాకు భద్రతామండలి న్యాయం చేస్తుందనే గట్టిపయ్యకము, చక్వరాజ్యసమితిని బలపర్చవలెనను గాథమైన ఆకాంక్షాసభ్యులందరి ప్రసంగాలలోనూ సుస్పష్టంగా దౌత్యత మయింది. ప్రసంగాలన్నీ వాస్తవికదృక్పథంలో వడిచాయి. ఉచ్చి పైనికచర్య ప్రసక్తి విచ్చినపుడల్లా ప్రతినిధుల్లో ప్రతి ఒక్కరూ, నిండు గాంభీర్యాన్ని, హుందాతనాన్ని ఏమాత్రం వదిలకుండానే, గాఢంగా సుస్పష్టంగా ఖండితంగా, తమ అభిప్రాయాన్ని వెలిబుచ్చుతూ వచ్చారు.

ప్రాచ్యరాజ్యములన్నిటికీ సంబంధించిన ఉమ్మడిపమస్యల పరిష్కారానికి ఒక కాశ్యత సంస్థ నెలకొల్పబడాలని, మధ్య ప్రాచ్యదేశాలైన సిరియా, ఎమెకల ప్రతినిధులు మూచించారు. ఆసియా-రాజ్యాల సమిష్టి ప్రయోజనం నిమిత్తం ఈ మాదిరి సంస్థ ఉండటం సముచితమని మిగతా దేశాలప్రతినిధులు కూడా తమ అభిప్రాయాలను వెలిబుచ్చారు. ఇటువంటి సంస్థ ఏర్పాటుచేయటంగాని, పరస్పరం సహకరించి పనిచేయటంగాని, చక్వరాజ్యసమితి ప్రణాళికకు విరుద్ధము గాదని సభ్యులు యావస్యంబడి ఏకాభిప్రాయాన్ని వెలిబుచ్చారు.

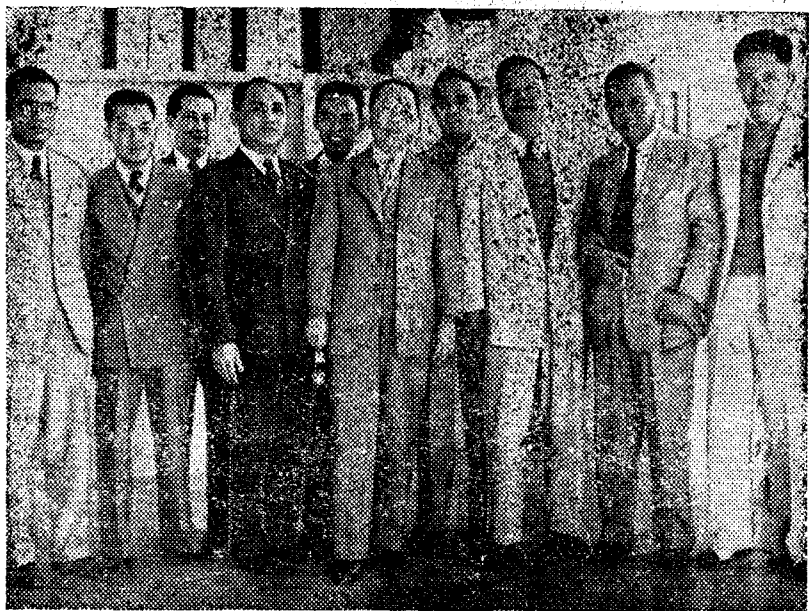
బర్మాప్రతినిధి సభ తీసికోవలసినచర్య ఏ నూత్రాలపై ఉండవలసిందీ మూచిస్తూ క్రింది నూత్రాలను వివరించాడు.

(1) ఇండోనీషియా రిపబ్లిక్ ప్రభుత్వము చట్టసమ్మతంగా పరిపాలనా నిర్వహణాధికారము గల ప్రజాప్రభుత్వముగా గుర్తించి ఆసియా-రాజ్యాలన్నీ తమ ముహూర్తానందం ప్రదర్శించవలెను.

(2) ఉచ్చి నిర్బంధమునందున్న రిపబ్లిక్ నాయకులను యావస్యంబడి వెంటనే విడుదల చేయవలెనని భద్రతామండలికి విజ్ఞప్తి చేయవలెను.

(3) ఇండోనీషియా ప్రజల దురవస్థకు హేతువుగా, ఇండోనీషియాపై అమలులో నన్న దిగ్బంధము తీక్షణం తొలగించవలెనని భద్రతామండలి ఉత్తర్య చేయునట్లు చూడవలెను.

(4) ఈ మహాసభలో పాల్గొనుచున్న జేత ములలోకొన్ని హాల్లండ్ పై ప్రయోగించిన ఆంక్షలను, భద్రతామండలి ఉత్తర్యలను ఉచ్చి ప్రభుత్వం అమలు జరుపలేదని రుజువైనవెంటనే మరింత ఎక్కువ చేయవలెను.



ఫిలిప్పీన్ ప్రతినిధులు : జనరల్ రోమలో గారిని మధ్య కాననను.

(5) భద్రతామండలి ముందుముందు చేసే నిర్ణయములు ఎంతియరకు అమలు జరుగుచున్నదీ చూచుటకు ఈ మహాసభ ఇకనుండు జరికే మహాసభలు, చేసే నిర్ణయములు సరిగా అమలు జరికేట్లు చూచుటకు స్థాయిసంఘమునంటి సంఘము నొకదానిని నెలకొల్పవలెను.

(6) ఉచ్చి ప్రభుత్వమున కిచ్చే సహాయమును తొక్కి పట్టి ఉంచవలసినదిగా అమెరికాకు, మహాసభ తీక్షణం విజ్ఞప్తి చేయవలెను.

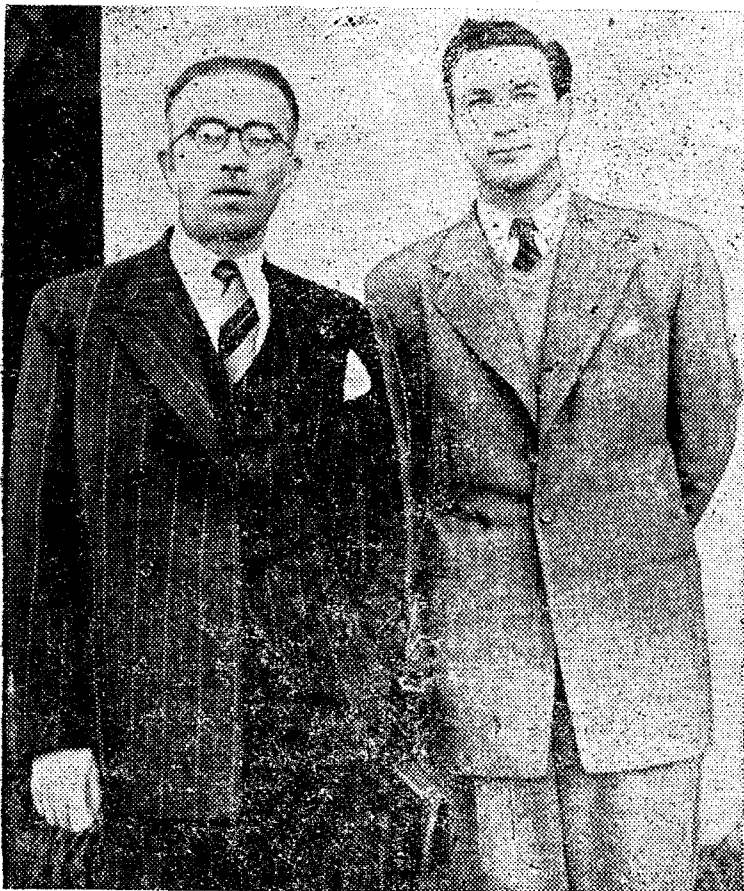
(7) ఇండోనీషియాలో యాదమును కర మించవలసినదిగా భద్రతామండలి చేసిన ఉత్తర్య ఫలితవేదని శాంతియుతముగా సంప్రదింపులు సాగుటకు తగు నాతావరణమును సృష్టించవలసినదిగా యీ మహాసభలో పాల్గొన్న రాజ్యములు భద్రతామండలిని కొరచూ మంత్రికి తమతమ దృక్పథములను తేటతెల్ల మొనర్చవలెను. అనగా ఉచ్చివారు పైనికచర్యల ప్రారంభమునకు పూర్వమున్న సానములకు వరతికేనే ఈ వాతావరణం ఏర్పడగలదు. ఇకముందు భద్రతామండలి చర్యలలో

పాల్గొంటుకు ఇండోనీషియా నాయకులు ఆహ్వానించవలెను.”

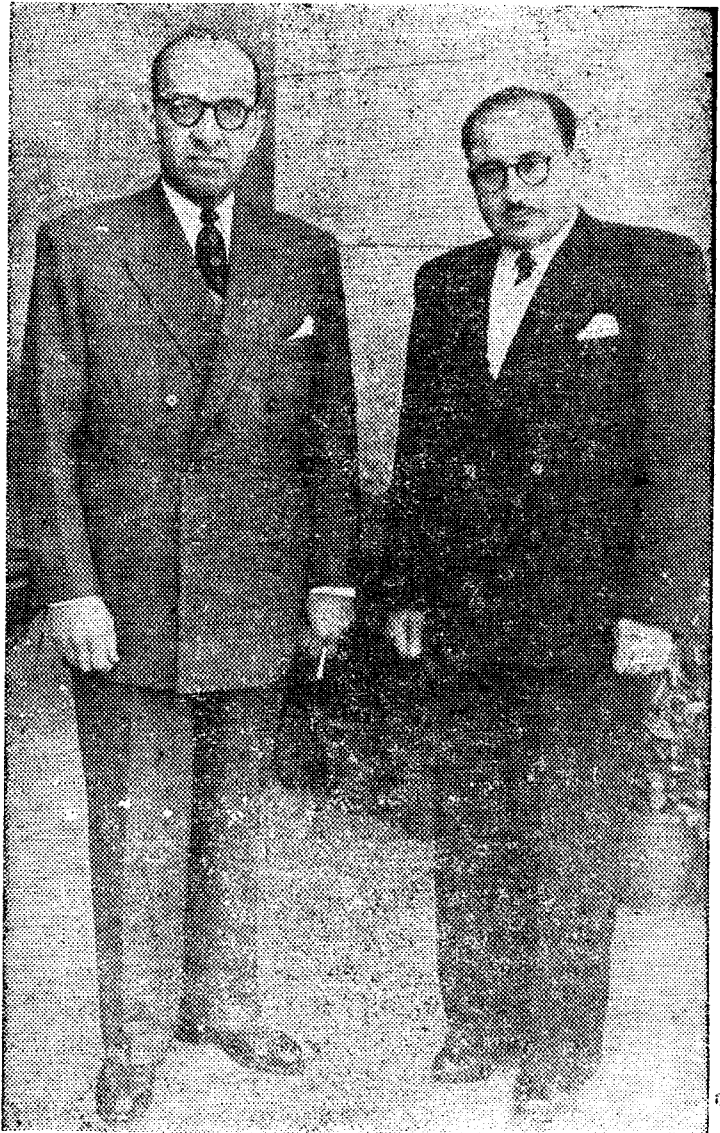
తీక్షణ ప్రతినిధుల ఉపన్యాసాల గూడా దాదాపు ఈ సారాంశాలనే మూచిస్తూ అందరూ ఉచ్చి దురాక్రమణను వెంటనే ఆరికట్టవలననే విషయంవిద ఏకాభిప్రాయంతో ఉన్నారని స్పష్టంచేసింది.

సభలో నూడు తీర్మానములు ఆమోదింపబడ్డాయి. “ఇండోనీషియా సమస్య పరిష్కారానికి భద్రతామండలికి శిఫార్సులుచేసే తీర్మానము, ఒకటి. రెండు, సమితి ప్రణాళికక్రింద సిఫార్సులను అమలుజగ పుటకు మంజూరి అవసర చర్యలను క్షణోపక్షాననే తీర్మానము. మూడు ఆసియా-రాజ్యాల నెలకొల్పు కోగల సంస్థాస్వరూపాన్ని వివరించే తీర్మానము. ఈ మూడు తీర్మానాలని సభ ఆమోదించింది. ఆదివారం వాటికి సభ ముగిసింది.

ఆసియా మహాసభ మొదటి తీర్మానం ప్రకారం, భద్రతామండలి (20-వ పేజీ చూడు)



సిరియా ప్రతినిధులు : నాబంబల్ మదాస్ (నాయకుడు : ఎడమచేతివైపు వున్నవారు); జవాదాత్ ఎల్ ముక్తీ.



ఫిలిప్పీన్స్ ముమ్ముదాలీ బేహమాది (తెలునాన్ ప్రతినిధి వర్గమునుడు) హాన్ బే ఆమూఫాదిల్ (తెలునాన్ ప్రతినిధివర్గ కార్యదర్శి)

సాహిత్యమీమాంస:

తిక్కన-సౌప్తికం

శ్రీ ఆదిభట్ల వేంకటరమణ

శ్రీమన్మహా భారత ప్రపంచాన్ని వేదవ్యాస మహర్షి సృష్టించి నన్నయ తిక్కనలు రెండు సముద్రాలుగా తయారయి శోభింపబడుచున్నాయనా భారత ప్రపంచానికి, సర్వవిజ్ఞాననిలయమైన సంస్కృతమహాభారతాన్ని అవలోదనము చేసి ఆంధ్రకవిత్వము మాండ్రులకు వంద నీయం లయ్యెను. వారిలో తిక్కన ప్రతిభను చాలమంది పొగడుచూ ఉంటారు. నేను తిక్కన ఒక్కడే గొప్పవాడు కాడనే వాళ్ళలో ఒకణ్ణి. త్రిమూర్తులు కవిత్రయముగా నవతరించి, ఆంధ్రుల పుణ్యపరీపాకమువలన ఆంధ్ర మహా భారతాన్ని చేపట్టెను. ఒకరి పాండిత్యాని కొకరి ప్రతిభ తగ్గిపోలేదు. ముగ్గురి కవిత్యానికి మనము విలువ కట్టలేము. ఒక్కొక్క దగ్గర చదువుతూఉంటే నన్నయ తిక్కననే తలతన్నేడేమా అనిపిస్తుంది. మరొకప్పుడు ఎత్తాప్రగడ నన్నయ తిక్కనలనే తల తన్నేడేమా అనిపిస్తున్నది. ఒకరికవిత కొకరి కవిత్వ దర్శము. నన్నయ తిక్కన వ్రాసిన పది పాను పర్వాలను వ్రాసి ఉంటే ఎంత ప్రతిభ చూపించేవాడో? మూడు పర్వాలైనా పూర్తిగా వ్రాయడానికి నన్నయ కవకాశం లేకపోయింది. తరువాత నన్నయ చచ్చిపోయాడనేటంతటి పిచ్చి నమ్మకాలు నాకు లేవు. అధనా చచ్చిపోయాడంటే, నయస్సు పండిపోయి, ముదిమిచ్చిన తరువాత కవితలో పలుత్యము లేకపోవడము వలన తన రచన తిక్కనకంటే కించమనంగా సాగించాడనే చెబుదాము. అంతేకాని, నన్నయ మేధస్సు తిక్కన ప్రతిభ కేమాత్రమైనా తీసిపోదు.

అయితే ఎత్తాప్రగడ మాత్రము తిక్కన నాడా? కేలం శంభుదాసుడే. అతడే తిక్కన భాగాలను వ్రాసి ఉంటే నన్నయ తిక్కనల కన్నా బాగా వ్రాసి ఉంటాడేమో? విషయాన్ని బట్టి కవిత్యంలో గుణదోషాలు కనిపిస్తాయి నన్నయకవితాభాగముంతా వంశీకమును నామాలపట్టిక, అవాంతరకథలు, ఇలాంటివన్నీ నన్నయ కవిత నడివేసేయ. అందుకే నన్నయ తిక్కనంత రాణించలేక పోయేడు. ఎత్తా కవితాభాగ మంత దిగువుగా కనిపించకపోవడానికి కారణం నన్నయ తిక్కనలపై శిష్యభావము, సంప్రదాయానుసరణ అతని కవిత కద్దునచ్చేయి. తిక్కన సహజముగా ప్రతిభావంతుడు. అందులోను తనకు దొరికిన కథాభాగ మద్భుత గోచరము. అందులోను తిక్కన కవితాదృష్టిలో నన్నయ యెఱువలను చూడడము కవులకు ద్రోహము చేయడమే అన్నమాట.

వస్తువును బట్టి కవిత రాణిస్తుందని అందరూ అంటారు. అందుకే విరాటపర్వము మొదలు శ్రీపర్వము సంగోరు వరకు తిక్కనకవిత వీర విహారము చేసింది. అక్కడనుండి పిండప్రదానాలు, శ్రాదాలు అరంభమవుతాయి. మొదటి ఎనిమిది పర్వాలలోనూ ఉన్న ఆశేషము, రచన, తిక్కన ఏడు పర్వాలలోను లేనిమాట వాస్తవమే. విరాటోద్యోగాలు, యుద్ధపంచకము సౌప్తిక శ్రీపర్వాలు చదివినంత వేగముగా పైభాగాన్ని చదవలేని మాట నిజమే. ఎనిమిది పర్వాలనూ అద్భుతముగా వ్రాసిన మహాస్యక్తి, తిక్కన ఏడు పర్వాలలోను అంత ప్రతిభను చూపలేక పోవడము శక్తినిబట్టి కాదు. కథానుసరణను వల్ల వస్తుంది. నన్నయ ఎఱువల కేగితివట్టినదో, ఆ అవస్థలోనే తిక్కనకూడా చిక్కుకొన్నాడు. కాని, చాలా మంది ఎప్పుడు చూసినా తిక్కన కవిత విరాటోద్యోగాలలోనే చూపిస్తారు. కాని, భారతమంతా అమృతప్రాయముగా మనకు గోచరిస్తుంది. తిక్కన కవీంద్రుని భావతాత్పర్యం, అతని కవితకు రెండు పర్వాలలోనే నిదర్శనం చూపడము అతని కవిత్యాన్ని తక్కువ చేయడ మన్నమాట.

నన్నయ ఒక్కొక్క చోట వచనానికిచ్చిన ప్రాముఖ్యం పద్యాల కీయనట్లు కనిపిస్తుంది.

అరణ్యపర్వము నన్నయ భాగము లో కొంత మట్టుకు విసిగిపోతాము. ఒక పేజీకి ఒక్కవృత్త ముంటుంది. వృత్తాలకన్నా మధ్యాక్షరాలు, తరువోజలు మొదలైన దేశీయ ఛందస్సు లధికముగా కనిపించడం సంభవం. కందము, గీతము, నన్నయ్యకు మంచినీళ్ళప్రాయాలు. ఒక్కొక్క పేజీలో తప్పనిసరిగా వచన ముంటుంది. ఆదిపర్వములో ఒకటవ ఆశ్వాసము “భారత కథాప్రస్తావము” 26 పద్యము మొదలు. 6వ ఆశ్వాసము “కుమారాస్త్రవిద్యాప్రదర్శనము” వరకు చదువుట కొంతపాటు చికాకుగా ఉంటుంది. తరువాత వినవలసిన కథలో నన్నయ చక్కని లాటిత్యమును, తన ప్రతిభను కనుపరుస్తాడు. తరువాత సరణ్యపర్వములో కొన్ని ఘట్టాలలో నన్నయ సన్నివేశమును కనపరచి పతితలను తనలో నిమగ్నుకొంటాడు.

ఎఱువమాత్రం తాను వ్రాసిన భాగాన్ని రాజరాజనరేంద్రునికే అంకితం చేస్తాడేమో? అయినప్పుడు నన్నయ తిక్కనలకు తన శాబ్దిక సేవను కనపరచిన తన భాగాన్ని పూర్తిచేస్తాడు.

సౌప్తికపర్వములో తిక్కన సంస్కృత పాండిత్యము శ్రీపర్వములో వృత్త విశేష రచన ఎక్కువ కనిపిస్తుంది. ఎవరో అజ్ఞులు తిక్కనకు సంస్కృత మెక్కువగా రాదని, సామాన్యవృత్తాలకంటే పెద్ద వృత్తాలను వాడలే”డని అన్నారని అనుభవం తంగా వింటున్నాము. సంస్కృతము రాదన్న వారిని సౌప్తికపర్వములో సుపిఠాందించి శ్రీపర్వములో విశేషవృత్తాలనువాడి శ్రీలల చైనీ డని ఒకమాట మగురువులు చెప్పేరు. ఈ మాట ఎంత బాగుందో అనుకొన్నాను.

“హృద్యమై రసమయమైన, ఈ అపార కావ్యసంసారమందున కవి యొకండె బ్రహ్మ, వీరభట్టభారతరంగి తముగ నవరణించును సుమి శబ్దప్రవృత్తి.”

అన్నట్లు మా తిక్కన కావ్యసంసారానికి నాన్నగారు. లేకపోతే “కవిబ్రహ్మ” ఎట్లు అవుతాడా? శ్రీపర్వములో ద్వితీయాశ్వాసము మొదటిలో 2వ పద్యము మణిగణి నికరము, ఒక కందము, వరుసగా అయిదులయగ్రామాలలో యుద్ధభూమిని వర్ణిస్తాడు. అబ్బ! తలచుకొంటే భయంగా ఉంటుంది. తిక్కనకు సంస్కృతము రాదన్నవారి మాటలకు జబాబుగా సౌప్తిక పర్వము నిదర్శనము చూపేడు. అందులో అంతా యుద్ధమే కనక సంస్కృతపాండిత్యము కనపరచేసంటే ఆశ్చర్యము లేదు. కాని, ఏడుపులు, మొఱులతో కూడిన పర్వము కందములు, గీతములు సీసములు ఉత్పలమాలలు తప్పిస్తే మరొక వృత్తములో రక్షిట్టవు. ఆ ఏడుపులనే మంగళ మహా శ్రీ, మానసి, భాస్కరవిలసితము, ఉత్సాహ, భుజంగప్రయాతము, బంధురము, కవిరాజవిరాజితము మొదలైన వృత్తాలతో రక్షిట్టించిన ఉద్దండమిడును.

సౌప్తికములో సంస్కృతము రాదన్నవాళ్ళ “బాబుకి వినికడి” అయేటట్లు పద్యాలు వ్రాసేడు. కృతకర్మ రాజనీతి, కృపాచార్యుని సాంత్యము, ఆశ్వత్థామ రాద్రహ్మర్షి, ప్రచండ వీర విహారం చదువుతూఉంటే రూళ్ళకట్టలాటి సమాసాలతో ఉక్కిరిబిక్కిరి అయేటట్లు వ్రాసేడు. ఆశ్వత్థామ పాండవ శిబిరములో చొరబడి పాంచాలరహ చంపినప్పుడు, ధర్మరాజు కొడుకులను తలచుకొని ఏడ్చినప్పుడు మహాస్థగరలను తిలకించండి. ఈవిధంగా సిద్ధహస్తుడైన తిక్కన కళాప్రతిభ లితరపర్వాలలో వేలకే వలెన్నాయి.

ధర్మరాజు కర్ణుడుచేత దెబ్బలు అగ్నినిడిలో చెప్పినప్పుడు కర్ణుని చంపుతానని ప్రతిజ్ఞ పడతాడు. “ఎల్లభంగుల రాధంబుత్రరహితం గావించెద, గాడేని గొంతియట్లు యగు” అని

ప్రతిజ్ఞ చేస్తాడు. భూమ్యాకాశాలు కదులుతాయి. ఈ చిన్న మా సంస్కృతభారతములో లేదు. కాని, ఈ చిన్నమాటలో భారతకథ అంతా ఇమిడి ఉన్నది.

పాండవులపై కోపంతో నశ్యత్వాను రాత్రి యండే బయలుదేరగా కృపాచార్యు డిలాగ అంటాడు:

“అద్య స్వప్యంతి పాంచాలా విము క్తవచా విభో, విశ్వస్తా రజనీం సర్వైః ప్రేతా ఇవ విచేతసః. త్వం పునః సూర్యసంకాశః శోభమాత ఉదితే రహః. ప్రకాశ స్సవ్యసూతానాం విజేతా యుధి శాత్రవాః. అసంభావితరూపం హి త్వయి కర్మవిగర్హితం సుక్తే రక్త మివ స్వస్థం భవే దితి మతిర్మమ.”

అని అశ్వత్థామకోసాన్ని తగ్గించడానికి యత్నించేడు కృపాచార్యులు. ఇది తెనగు భారతంలో ఒక చక్కని వచనంలో తెగ కొట్టేడు. “నిదించినవానిని, ఆయుధంబులు వీడినవానిని, వాహనంకల్గిన బాంధినవానిని, శరణు బొచ్చినవానిని వధించుట ధర్మము కాదు. ఈ సమయంబున సమస్త వైర్యంబులతో పాండవ పాంచాలురు నిద్రపోవుదురు. నిదుర పావునట్టిది కాదే? సీసంగలం బోలె పడియున్నవారిం బట్టి పొడిచి పాపంబు కట్టికొనుటమేలే? మహాస్త్ర విమలంబు మేటి వనంబరగు కల్యణంబులేని నీ యట్టివారి కిట్టి దుష్కరంబు తగునె? ఇది మడుగు జీరయందు మసి దాకినట్లయ్యెడు. సూర్యసంకాశుండగు నీవు సూర్యోదయంబున ప్రకాశకారంబగు పరాక్రమంబుతో సుప్రకమింపుము” అని తిక్కన వ్రాసేడు. ఆశ్వత్థామ ఉద్రేకముతో పాంచాలరపై కత్తి నూరుతున్నాడు. ఆ సమయంలో కృపాచార్యునీతని పద్యాలలోకంటే వచనంలో చెప్పే అక్కువ రాణిస్తుంది. తొందరగా ఎదుటవాడిని శాంతింపచేయుటకుగాని ఉద్రేకింపచేయుటకుగాని, పద్యముకన్నా వచనమే బాగుంటుంది ఏడుపులోను, ఉద్రేకంలోను సంగీతానికి తా వేదీ? అక్కడ చక్కని నిదర్శనముగా మాలములో లేకపోయినప్పటికీ, “మడుగు చీరయందు మసి దాకినట్లయ్యెడు” అని ఆ వచనాని కంతటికి శోభింపజేసిన ఈ మాట అమృతసృజిక.”

తరువాత ఆశ్వత్థామకు మును చెప్పినదంతా పిచ్చిగా కనిపిస్తుంది. పాండవుల అన్యాయాన్ని ఉగ్రపించడం ఆరంభిస్తాడు. ఆ భాగముంతా చదువుతూఉంటే “కారవులు చేసిన అన్యాయాలేమూలే?” అనిపిస్తుంది. పాండవుల మీద మనకి చెడు అభిప్రాయాలు కలగడంకూడా సంభవమే. రెండుపక్షాలన్నాయంటే ఇద్దరిలోను ధర్మాధర్మాలుండడం సహజమే. రెండు పక్షాలలోను న్యాయాన్యాయాలుండవచ్చు. మన ప్రత్యక్షప్రతికారవులకూడా ధర్మము కనిపించబట్టే పదకొండు అక్షరాల పై న్యం కారవులప్రక్క రాగలిగేరు. కృపాచార్యుల పిచ్చి ధర్మశాస్త్రాన్ని విన్న ఆశ్వత్థామలో అగ్ని రవిపోయింది. అప్పటి పరిస్థితిలో న్యాయాన్యాయాలెలా గున్నాయనకసహజమైన కోపం ఆశ్వత్థామ నావరించింది. యుద్ధాత్

పూర్వము మాటకేమిగాని, యుద్ధంలో ఒక్క అభిమన్యునగ తప్పిస్తే మరొక అధిర్యం కారవులు చేయలేదు. పాండవులో భీష్మద్రోణకర్ణకల్య దుర్యోధనులలో నొకరినైననూ న్యాయముగా చంపలేదు. అదే అతనికి జ్ఞాపకం వచ్చింది. అప్పటి ఆశ్వత్థామను చూడండి:

“దుర్యోధనశ్చ భీషేన సమేత్య గదయా రణే పశ్యతాం భూమిపాలానా మధర్మేణ నిహతితః. విలాపో భగ్న పక్షస్య యోమేరాజ్ఞః పరిశ్రుతః వారికాణాం కథయతాం సమే మరాజ్ఞి కృంతితి. జితృపాంతృ నహంపాత్యా పాంచాలా నిశి సౌప్తికే కామం కేటః పతంగో వా జన్య ప్రాప్య భవామివై. న త్వస్య త్వరమాణ్య కుతో నిద్రా కుతిః సుఖమ్.”

ఇక్కడ తిక్కన పద్యాలు తిలకించండి “పలుపురు గూడి కారవ నృ పాలకు నొక్కరు చుట్టుముట్టి, విచ్చలవిడి పాపకర్మ మును శంక యొకించుక లేక, యూరులు గద సుగ్రజేయగ మరుక్కుతునిం బుకొల్పి రిన్ని భంగుల మును వారె కాదె చెవ గ్రచ్చిరి సంగరధర్మ సేతువుకా”

“వారి నెట్లు నిందింపవు, మమ్ము నెట్లు వారించెదవు? ఆలించుము.” “తొడలు విరిగి నేల పడియుండి నను గతి మా ఆదె కొన్ని మాటల వి యంతరంగంబు నందు చిక్కి కిక్కు యలచేసె” “దీనంజేసి కీటజన్మంబు వాటిల్లిననుపతయె”. నిజంగా సౌప్తికపర్వములోనున్న రాజనీతి, యుద్ధసూక్తులు, సంగ్రామచక్ర వివరము లోనూ కనపడవు. ఉద్యోగపర్వముకన్నా సౌప్తికపర్వమే చాలా రెట్లు మనలను జోగజ్జీ సంతోషం కలిగిస్తుంది.

ఆంధ్రవాజ్మయ చరిత్ర

కర్త: కళాప్రపూర్ణ కీ! శే! కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు

సరికొత్తవిధానం, సంగ్రహరూపంలో నడచిన సమగ్రసమాఖ్య. వెయ్యిండ్ల బాబ్బయ చరిత్రకూ విశుద్ధధర్మం.

పాతచరిత్రల నన్నిటిని అనలాడనచేసి, సరికొత్త సమన్వయించి ప్రోడిక్షించిన సిసలయిన చరిత్ర. శాసనాలలోనూ వాటిలోనూ అన్యక్రస్యతల పంజా ఉండిఉండి, నన్నయ ధర్మనూ ఆ ఒక్క ఉత్పన్న దివ్యాకారంతో జైబబడి, వాటికి నవనవోజ్వలంగా వికసించిన మన నాన్యాయం పోయిన పలుపోకడలను పొడిచిపో చా పెట్టజాలిన ఉత్తమాత్మను గ్రంథము.

వేల రూపాయలు 2. రహస్యము 0-6-0.

ఆంధ్ర గ్రంథమాల, నెం. 7 తంబు శెట్టివిధి, మదరాసు 1.

తా జే మ హ ల్ బీ డీ లు
న ను క టి శే ను ప్ర భాగ్య తు లు క రి గి న్న వి

No. 1, Strong Jodi, Beedi



తాజ్ మహల్
తాజ్ మహల్

Syed Kader, Pensioned Havildar, Beedi Merchant
Pension Line, Washermenpet, Madras.

అశ్వత్థామ గొప్ప అవలతగార్, బీడి మగ్గరిగొణ్ణులు, గొప్ప అవలతగార్, బీడి మగ్గరిగొణ్ణులు.

No. 1, తాజ్ మహల్

ఇంకను సాటిలేనివిగాను శ్రేష్ఠమైనవిగాను వున్నవి. వనికీమానిన నకలు బిడిలకు మోపబోవద్దు. వివరములకు: మాన్యసాక్షరర్లు:

మె స ర్వు న య్య ద్ బొ ద ర్,
వామర మూపేట, : : మద్రాసు 21.

క్యూరేషన్ excursion కి బయలుదేరాం, నేనూ నా కాలేజీ మిత్రులూ కలిసి ఆ నెల మే, అవడంచాలి మాకు సులభంగా రెస్ట్రాన్ దొరికింది, ఒక పాక వోటలో.

మధ్యాహ్నం అలసట తీర్చుకుని, సాయంత్రం, జలపాతం చూడడానికి బయలుదేరాం. పెద్ద కొండ పైనంచి, నల్లని ఆకాశంలో కరుపులాగా పడుతుంది ధార. కింద కలు కలూ దగ్గర, నలుగు రాడవాళ్లు స్నానం చేస్తున్నారు.

“కొండమీద చాల మంచిటోటుంది చూసిస్తానన్నాడు మణ్ణుగం.

సరే నన్నాం, కొండ ఎక్కుతున్నాం, చాల అందంగా వుంది సీసరి. కింది నుంచి మంట పాలూ, గుళ్లూ చిన్న చిన్న ఇల్లూ కనపడుతున్నాయి. వానకొండ జలపాతం ధార ఎక్కువయినప్పుడు వొస్తారట చాలమంది ఇక్కడే వుండడానికి.

ఏదో ఒక dream లో పడిపోయి నడుస్తున్నాను. యువయువమణి శబ్దం చెవులకి వినపడి పులిక్కిపడ్డాను.

ఎదురుగుండా నల్లటి రాతిమీద చిన్న pools ఏర్పడి వున్నాయి. ఒక సన్నటి, రాతిపండు లోంచి, ఆ pools లోకి నీళ్లు పడుతున్నాయి. ఆ pools లో నీళ్లన్నీ కలిసి కిందికిపారి, ఒక కొలను ఏర్పడింది. ఆ కొలనులో చాలమంది స్నానం చేస్తున్నారు.

“స్నానం చేద్దామా?” అన్నాడు మణ్. అందరం బట్ట లిప్పి, బజారునించి తెచ్చిన చందన తైలం తలని అంటుకుని, నీళ్లలోకి దిగాం. ఎంత లోతువుందో తెలీదు ఆ కొలను. కొంతసేపు ఈతకొట్టి నీళ్లలో తేలి, బయటికొచ్చాం.

“చూశారా దైవమహిమ! తలతడిచి చూడండి.” అన్నాడు మణ్. జాట్లంతా పూడి పోయిందేమోనని బెదిరిపోయి తలలు తడిచి చూసుకున్నాం. నూనెజడ్డే లేదు, తిలంతిపోసుకున్న తలూగు వుంది.

“నీళ్లలో మన రల్స్ వుండివుంటాయి.” అన్నాడు రామూర్తి.

“సినికల్ గా మాట్లాడోయ్ రామూర్తి.”

“సినిసి సమ్ కాదోయ్. అది సయిన్స్.”

అన్నాడు క్రిష్ణమూర్తి.

“గుడికి వెళ్దామా? అన్నాడు మణ్.

“ఏంగుడి?” అన్నాడు రామూర్తి.

“కొండమీద మంభగా దేవి కొవెలుంది, తెలీదా?”

“అమ్మో అదేం పేరు భయమేస్తోంది” అన్నాను.

మణ్ బాధగాపెట్టాడు మొహాన్ని.

“భయమేమిటి ఎంత అందమయిన పేరో తెలుసా?”

“అందమా?” నవ్వుతున్నాం తెలుగువాళ మయిన మేము ముగ్గురం.

“ఆ పువ్వుల్నే మీరు చూస్తే—” అంటున్నాడు బాధగా మణ్,

“పువ్వులా ఏం పువ్వులు?”

“శంభగపువ్వులు.”

“అదేమోయ్. ఆవేంపువ్వులు మేమెప్పుడూ చూడలేదే? అవి ఎంతంత పుంటాయేమిటి? ఆ పేరునుపట్టి చూస్తే వినకర్రలంత పుంటాయి అనుకుంటాను” అన్నాడు కృష్ణమూర్తి.

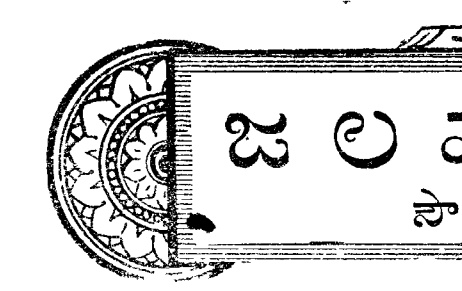
“శంభగపువ్వులని చూడలేదా? అవిగో ఆమె తల్లీ చూడండి.” కొబ్బరిచిప్పలు పట్టుకుని, మానించి పక్క తొలిగిపోతున్న ఒక వనిత తల వేపు చూపించాడు.

“అవా? చంపక పూలుకి వచ్చిన తిప్పలా ఇది. ఏంభావ బాబూ మీది. సంస్కృతంలో వున్న అందాన్నంతా ధ్వంసం చేసేసారోయ్” అన్నాడు రామూర్తి.

“సరే, గుడికి వెళ్దామా” అన్నాడు మేము ఎంత ఆటలు పట్టించినా, ఏడిపించినా, కోపం తెచ్చుకోని మణ్. ఒక ఇద్దరు క్రిస్టియన్ యువతులు చిన్న బబ్బులాగవున్న (Pools) లో పడుకుని పకపకమని నవ్వుకుంటూ మళ్లయాశంలో మాట్లాడుకుంటూ స్నానం చేస్తున్నారు. మేమక్కడ వున్నామనే ధ్యాస లేకుండా “అరే, నేను కదిలేనురా” అన్నాడు మూర్తి జలసుందరులను చూస్తూ కూలపడి.

“దేవి దర్శనం చేసుకుంటే కాళికి వెళ్లినంత

కథానిక :



పుణ్యం కలుగుతుంది” అన్నాడు భక్తిపగుడు మణ్.

“ఆ దేవి సంగతి ఏమోకాని, ప్రస్తుతం ఈ దేవీల దర్శన ప్రభావం నన్ను అమాంతం కైలాసానికి ఎత్తినంత అనందంగా వుంది అన్నాడు. Adventurer క్రిష్ణమూర్తి. “నీ పెళ్లామే ఇక్కడ వుంటే కైలాసంమాట అటుంచి ముందు పాతాళానికి తొక్కపెడేవాడివి” అన్నాడు రామూర్తి.

ఆ విశ్వసాందర్యంలో పరవశం చెందుతున్న నాకు, వాళ్ల జోక్స్, మాటలు, ఏమీ విన పడటంలేదు. ఎప్పుడూ కలగని, మనస్సుని కలవరపెట్టే భావాలు స్ఫురించాయి నాకు.

“గుడికి వెళ్దాం” అన్నాను అప్రయత్నంగా.

“చూశారా, మన ప్రాఫెట్ గూడా వెళ్లామంటున్నాడు? అన్నాడు మణ్. నేను హాస్టల్ లో అందరికీ జాతకాలు చెప్పడం, ఫీలాసఫీ, సయిన్స్ ఎక్కువగా discuss చేస్తూవుండడం వలన నాక్లాఫ్ మేట్స్, నన్ను ప్రాఫెట్ ని పిలుస్తారు.

అందరం బయలుదేరాం. ఎదురుగుండా కొబ్బరి చిప్పలు పట్టుకుని అడవాళ్లూ, మొగవాళ్లూ, పిల్లలూ, వస్తున్నారు అమృతవారిని దర్శించుకుని ఎక్కాం, ఎక్కాం ఎంతో రాదు గుడి సాయంకాలపు ఎండలో స్ఫటికపు రాళ్లు మెరుస్తున్నాయి.

చుట్టూ ఆకాశం కనపడకండా, పెద్ద పర్వతం, పాములూగు మెలికలు తిరుగుతోంది మాముందు చీలుదారి. జలపాతం కంటికి కనపడకపోయినా ధ్వనిమాత్రం వినపడుతోంది పూసిపిల్చి నవ్వు డల్లా హృదయం కొంపకడి సువాసనతో నిండి వుత్సాహం కలగ చేస్తోంది.

ఆ atmosphere లో వున్న magnetic శక్తి నన్ను వశపరచుకుని మత్తెక్కించింది. స్వప్నములో లాగ నడుస్తున్నాను.

ఎదురుగుండా నాలుగు చెట్లూ, ఒక గోపురమూ కనపడ్డాయి. నా మత్తుని దులుపుకొని చురుకుగా నడిచాను.

“ఇంత ప్రశాంతంగా వుంటుంది కనుక నేనెయ్యిగులు కొండలూ, అడవులు పడతారు”. అన్నాడు రామూర్తి.

గుడిదగ్గరకు వచ్చాం. ఆ ప్రదేశమంతా పది గజాల విస్తీర్ణముంటుంది.

అంచన, మాయమయిన జలపాతం మళ్లీ ప్రత్యక్షమయింది. గుడి లోపలికి వెళ్లాం. వెంట తీసుకువచ్చిన కొబ్బరికాయ పూజారికిచ్చాడు మణ్.

“మీ ద్రావిడులకి ఎంత ఆర్థ్య వుందోయ్. ఈ మాటే మా అంధుల ముందర అంటే వెంటనే, పురి పోసుకుంటారు.” అన్నాడు రామూర్తి గుడిమంటపంచుట్టూ తొరణాలుగాకట్టిన, చంపకపువ్వులనీ, మొగలిచెట్లన్నీ ప్రమిదలు అమర్చిన విధానాన్ని చూసి తనవ్యయంపెత్తుతా.

“అంధు లెవరు?”

“అదే. మావాళ్లు. ఆంధ్రా ఆర్టిస్టు మని గంతుతారే వాళ్లు.”

“దేవీని చూద్దాం లోపలికి రండి.” అన్నాడు మణ్.

గుడి సువాసన అంటే నాకు ఎంతో ఇష్టం. నూనె, సాంబ్రాణి, అగరు, గంధం, కర్పూరం, కుంకుమ, వానెస్లన్నీ కలిసి ఒక విధమయిన పరిమళం తయారవుతుంది. దేవుడు లేడు, ఒకవేళ వుంటే, వుత్త తెలివితక్కువ దద్దర్లు. గుళ్లూ, అభిషేకాలూ, పూజాగూ, ప్రజల్ని మోసపుచ్చి, డబ్బులాగే విధానాలు అని ఎంత వాదించినా, గుడికి వెళ్లగానే, గుడి సువాసన తగలంగానే ఒక భంభ మేర్పడుతుంది. ఎక్కడాలేని భక్తి ప్రేమా కలుగుతాయి. ఎప్పుడూ అక్కడ పెరిగినట్టు, నా స్వంతమనిసిస్తుంది. ఎంత

‘గెబెల్స్ అయినా ఆ ఫీలింగ్ వందలదు. ఎంత విడిసిండుకోవాలన్నా, పూర్వం మన మెడికి వేసిన బంధం వొసుల్చుకోగలమా!

వొసుల్చుకున్నామని మోసపోయి నెల రోగుతాం, జనుభేరిలు మోగిస్తాం. ఏమీ అడ్రాలు లేకండా కనపడుంది ఆకాశం. రెక్కలు తగిలిస్తాం, ఎగరడానికి ప్రయత్నిస్తాం. ఎగురున్నామాకుంటాం. మనకళ్లు మూతలుపడతాయి. అంతే! కళ్లు తెరిచిచూస్తే చిరకి ఎవరు మనని తాడుతో, ఒక గుంజకి బంధించారో, అక్కడే ఆ గుంజచుట్టూరా తిరుగుతూవుంటాం. పూజారి గంట మోగిస్తూ హారతిస్తున్నాడు అమృతవారికి. హారతి వెలుగులో జగజగమని మెగుస్తున్నాయి. మెడిలో ఆభరణాలు. నున్నవైన నల్లటి వొంటిమీద ఎర్రని చీర, వెండికళ్లు, చూడడానికి భీకరంగావుంది.

పూజారి కొబ్బరి చిప్ప యిచ్చాడు. నుడిటి మీద విధూది, కుంకుమ, పెట్టుకుని, బయల్దేరాం వెనక్కి.

మళ్లీజలపాతం దగ్గరికి వెళ్లి కూచున్నాం. మాపక్కనే ఒక అంగుళం ఎత్తున నీళ్లు నిలిచి వున్నాయి. ఈ నీళ్ల కింద కొలనులోకి ప్రవహిస్తాయి. నాకు దాహమేసి, మెలిగా నీళ్లలోకి దిగాను.

“భద్రం, ప్రాఫెట్, సారంగాలున్నాయి అడుగున. జాగ్రత్త” అన్నాడు మణ్.

“నాస్సెన్స్, లోలే లేదు.” అని ఇంకా లోపలికి పోతున్నాను.

“చూపించనా?” ఒక కర్ర తీసుకుని ఒక చోట నీళ్లలో ముంచాడు. కర్రంతా మణిగి పోయింది. వొణుకుతో వెనక్కి, వచ్చాను.

“అరే, చాల తమాషగా వుంది.” అన్నాడు క్రిష్ణమూర్తి.

“ఏమునుకున్నావు? ఒక్కక్క సారంగం ఎంత లోతువుందో ఎవరికీ తెలీదు”. అన్నాడు మణ్.

“అంతా నేలలాగవుంది అక్కడక్కడ ఇట్లా సారంగాలుండడం చాల ప్రమాదమే.” అన్నాను.

“మన మేమనడానికి ఏలేదు. స్పష్ట అట్లా నిర్ణయించింది” అన్నాడు రామూర్తి.

“కాదు.” అన్నాడు మణ్, అందరం అతని వొంక చూశాం.

“కాదు యాభయవందల సంవత్సరాల కిందట ఈ సారంగాలు లేవు.”

“యాభయవందల సంవత్సరాల కిందట వున్నాయో లేవో ఎవరికీ తెలుసు. మనం చూశామా?” అన్నాడు రామూర్తి.

“ఈ చుట్టుపక్కల ఎవర్నూ డిగి నా చెపుతారు ఈ కథ మీకు. యాభయవందల సంవత్సరాల కిందట కింద కొండపక్కనే ఒక ఆశ్రమంలో ఒక యోగీంద్రుడుండేవాడుట. ఆయనని కనిపెట్టుకుని ఒక చెదవామె వుండేది. ఆమెకి ఒక కూతురు. ఆ ఆమ్మాయే శంభరు” అన్నాడు సీరియస్ గా మణ్.

“ఏమిటి? వైసున్న అమృతవారా?” అన్నాను.

“అవును, అప్పుడా మెడి పదమాణ్ణు. యోగీంద్రుడి సలహామీద తల్లి, కూతురికి పెళ్లి చెయ్యాలనే తొందర మానుకుంది.

శంభగ కోటా వోటలో పువ్వులకోసి దండలు కట్టేది. పూల్లో అందరిల్లకీ నల్లి పాటలు పాడి, కబురు చెప్పి వస్తూవుండేది.

పూల్లో అందరికీ ఆమె అంటే అమితమయిన ప్రేమ. అందులో యోగీంద్రుడు, ఆమె చాల గొప్పదని చెప్పడంవల్ల అందరికీ ఆమెని చూస్తే కొంచెం భక్తికూడాను.

యోగీంద్రుడి శిష్యులలో, చిన్నప్పటినుంచి ఆశ్రమంలోనే పెరుగుతున్న కుర్రాడికి, శంభగకి చాలా స్నేహం. ఒకరు ఒక నిమిషం కనపడకపోతే ఇంకొకరు నిలవలేకపోయేవారు!

“ఏమోయ్; మణ్, చంపక అనవోయ్.”

అన్నాడు రామూర్తి ఇబ్బందిగా. రోడా చంపా, ప్రభాకర్, ఇక్కడి కొచ్చి నీళ్లు తీసికెళ్ళేవారు ఆశ్రమానికి.

ఒకరోజు చంపా, ప్రభాకర్, నీళ్లకి వచ్చి ఆడుకుంటున్నారు.

“ప్రభా, అవతలి వేపునవున్న రాయిమీడి ఎక్కుదామా?”

ఇద్దరూ, ఈ నీళ్లని దాటి, అవతలి గట్టు కెళ్లి, ఆడుకుని, తిరిగివస్తున్నారు. ఇంతలో చంప.

“ప్రభా ముణిగిపోతున్నాను పట్టుకో.” అని అరిచింది. ప్రభాకర్ వెనక్కితిరిగి చూశాడు.

నీళ్లలో చంప రెండుచేతులూ కనపడుతున్నాయి. నీళ్ల అడుగునించి భూమి బద్దలయి విరిపోతున్నట్టు పెద్దశబ్దం. ప్రభాకర్ కి భయమేసి బిగ్గరగా అగిచాడుట. ఆమెచేతులు పట్టుకు పయికి లాగాలని ప్రయత్నించాడు. కానీ కుర్రాడు ఏం లాగగలడు? అతని చేతుల్లోంచి జావలూగ జారిపోయింది.

ప్రభాకర్ కేకలకి చుట్టుపక్కలవాళ్లు పరిగెత్తుకుంటూ వచ్చారు.

ఏం లాభం? చంప అప్పటికే ఎన్ని మెళ్లలోతుకి వెళ్లిపోయిందో!

లోతులేని ఈనీళ్లలో ఎట్లా ముణిగిందా, అనే ఆశ్చర్యంతో నీళ్లలో వెలికిారు. అక్కడక్కడ గంగాశం వెడల్పు సారంగాలు ఏర్పడి వున్నాయిట.

కూతురునీళ్లలో ముణిగిపోయిందన్న వార్త వినగానే, తల్లిగుండె బాదుకుని ఏడ్చిందిట. ఆమె తోపాటూ పూరి వారందరూ చింతించారు.

అందరూ యోగీంద్రుణ్ని మట్టపించారు.

“బంగారంలాంటి పిల్లని ఎందుకు మునగనిచ్చావు? నీకే మాహాత్మ్య ముంటే తిరిగి జరికించు” అని గోలచేశారు. అప్పుడు యోగి.

“ఈశ్వరి ఈ రూపంలో వుట్టింది మమృత్తి ఉద్ధరించడానికి. మనవ్యయాపంలో, శక్తిచాలక ఆతారం చాలించి, దేవిగా వెలిసింది కొండ మీద.” అని చెప్పాడు అందరికీ. ఆ వెలిసిన చోటున గుడికట్టించారామెకి.” అన్నాడు మణ్. “రాట్!” అన్నాడు రామూర్తి.

“నిదర్శనం చూపితే, ఏమిస్తావు?” అన్నాడు మణ్.

కొంతసేపయింది. అంతా నిశ్శబ్దం.

తిరిగి చూశాను ఎవరూ లేరు. మమృఖిరి, రామూర్తి, క్రిష్ణమూర్తి, అందరూ మామమయి నారు. చీకటిపడతూంది. ఒక్కణ్ణి ఆ గట్టు మీద కూచుని ఎదురుగుండా వున్న నీళ్లని చూస్తున్నాను. ఇంతలో గుప్పమని అగరువాసన, వెంటనే చంపకపువ్వుల వాసన వేసింది. తలెత్తి చూశాను. ఒక తెల్లని వ్యక్తి, అవతలి గట్టున రాయిమీద నుంచుని వుంది.

“ప్రభా, ప్రభా, నువ్వేనా?” ఎవరూ కుందో నన్ను చూసి! ఆ మసక చీకట్లో ఆమె మోహం స్పష్టంగా కనబడటం లేదు.

చేతులు జాచింది. “ప్రభా, మునిగి పోజున్నాను, పట్టుకో.” అని కలకలమంటూ నవ్వుతూ నావేపు నడిచి వచ్చింది. ఆమె దగ్గరి కొచ్చి కొట్టి, ఒక పెద్దకత్తి నన్ను ఆవరించింది.

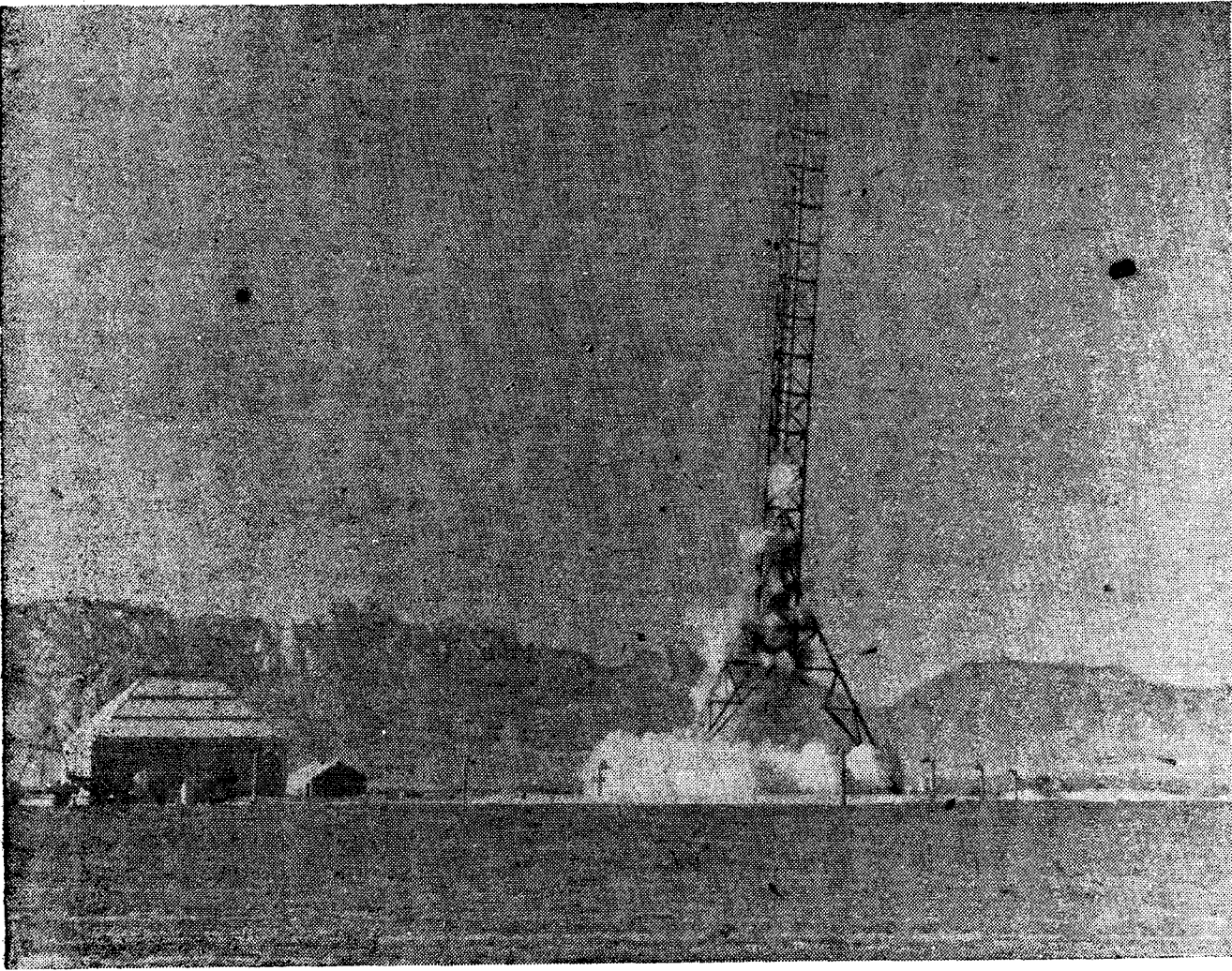
“ప్రభా, చూడు నీకోసం, అతి ప్రయాణమీద వచ్చావు ఈ రూపంలో. చూడు నా పాదాలు, అలవాటు లేక ఎట్లా కొట్టుకుపోయామో!” నా పక్కనే కూచుని చూపిస్తోంది. అప్పుడే పుట్టిన పసిపాప చేతుల్లాగు, పాదాల్లాగు వున్నాయి ఆమె తెల్లని పాదాలూ, చేతులూ. అప్పుడే గూడ్ లోంచి, బయటపడి, రెక్కలని ఎట్లా వుపయోగించుకోవాలో తెలిక, లోకాన్ని కొత్త దృష్టితోచూస్తూ, సంతోషంతో ఎగిరే శక్తి కోక చిలుక గుర్తు కొచ్చింది, ఆమె అల్లాడకళ్లనీ, చిరునవ్వుతో వాణికే పెదిమలనీ, కదిలే చేతివేళ్లనీ చూస్తే.

“ఎవరు మీరు? ఎట్లా వచ్చారు? నన్ను ఎవరనుకుంటున్నారు? నా పేరు ప్రభాకర్ శంకరావు.”

నమ్మలేనట్లు చూశింది నావంక బెదురికళ్లతో.

ఆ మసకచీకట్లో చెల్లు నీడల్లా గున్నాయి నల్లగా చీకరంగా వుంది కొండ. ఆరాతిమీద మేమిద్దరం.లోపల్నించి వొణుకుపుట్టింది నాకు.

(17 వ పేజీ చూడుడు)



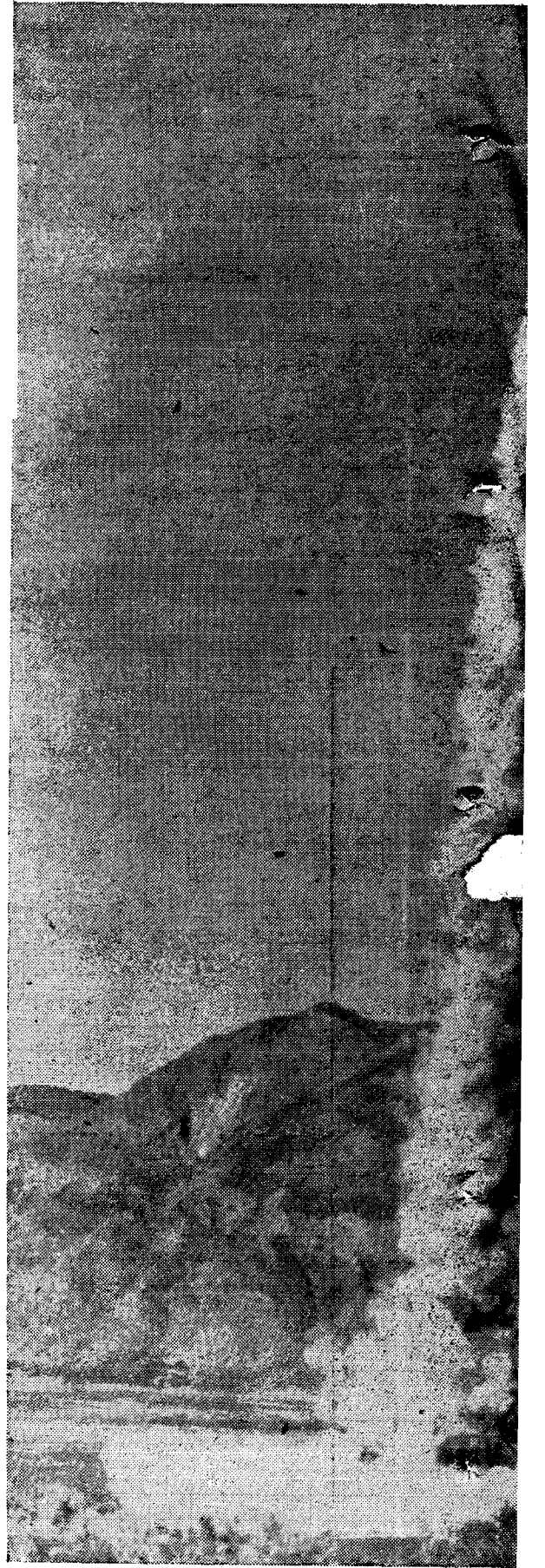
రాకెట్ కెడ్ 70 మైళ్ళవరకు భూమిచా

ఈ చిత్రంలో రాకెట్ ప్రయోగం ఆరంభించి
మంతా రాకెట్ వదలిన భూమంద్వారా తెలుస్తూ
అక్కడనుంచి క్రింద కనబడుతున్న భూ స్వరూపా
రెండు కెమిరాలు అమర్చబడి ఉన్నాయి. రాకెట్
ఆ ఎత్తున, సెకనుకు 4,400 అడుగుల వేగంతో, అంత
ఈ రాకెట్.

అమెరికాలో హాఫ్మన్ విశ్వవిద్యాలయంవారు, అమెరికన్ నావకాశాఖతో కలిసి, భూతటాన్ని ఆకాశంలో చాలా
ఎత్తునుంచి చూచాచిత్రం తీసేపరిశోధనలు సలపటంలో “ఎస్సోబీ” అనే ‘రాకెట్’ను నూతనంగా ప్రయోగించారు. ఈ రాకెట్ను “న్యూ
మెక్సికో, లాస్క్రూస్లోని, “వెల్డ్జాన్స్ప్రెవింగ్” మైదానంలో ముందు ప్రయోగించారు. రాకెట్ను ప్రయోగించాలంటే, చిత్రంలో
కనపడుతున్న, పొడుగుగొట్టంలాంటి కట్టడం, అడుగున రాకెట్ను వదులుతారు. తుపాకిగుండుకు గొట్టం దోవమాపినట్లే, ఈ కట్టడం
రాకెట్కు గురిచూపుతుంది. ఈ రాకెట్ ఇంకా గొట్టాన్నే నా పూర్తిగా వదిలేలోపలే, గంటకు 8000 మైళ్ళ వేగంతో ప్రయోగం
సాగించింది.

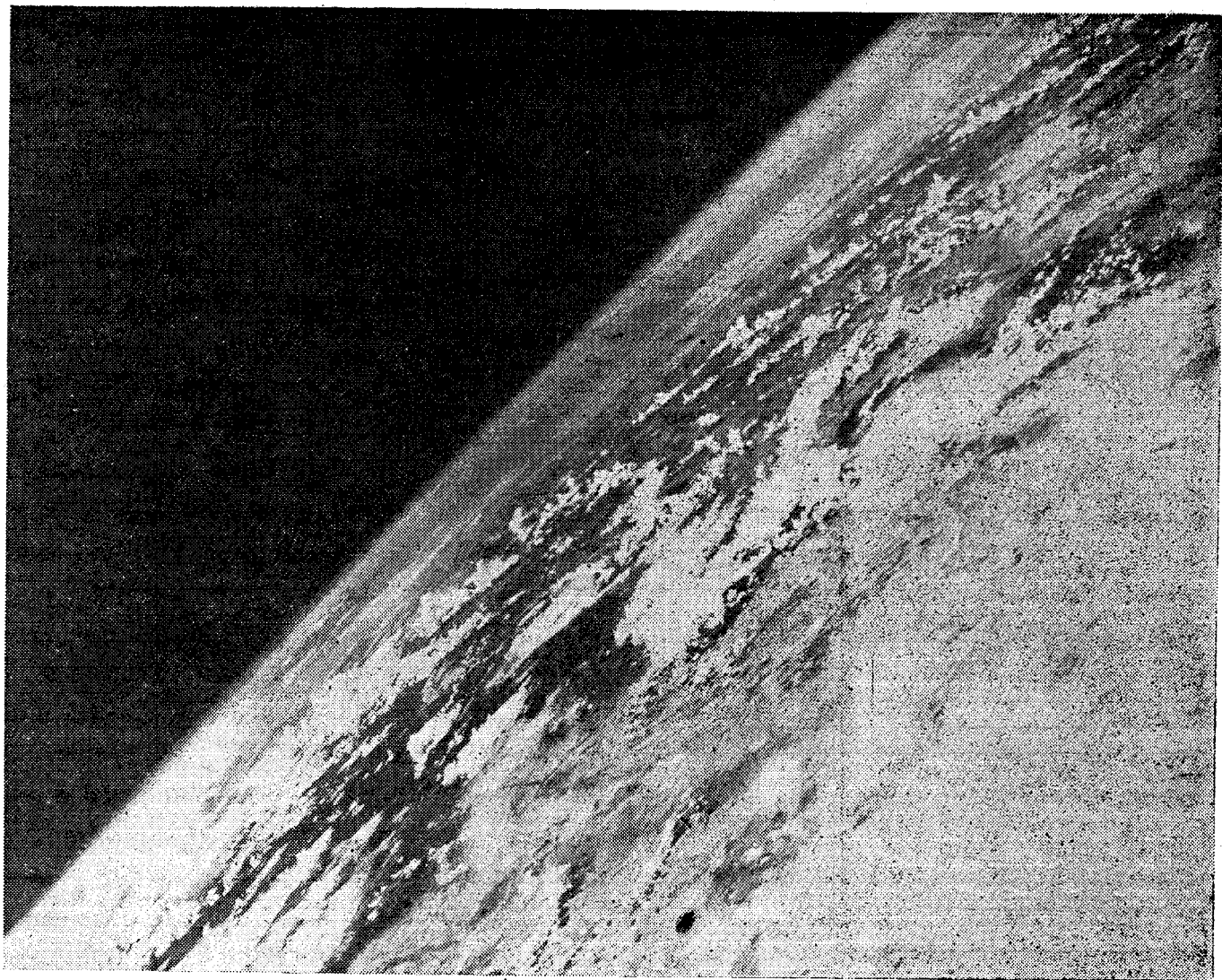


ఈ రాకెట్లో ఉపయోగించే రెండు రాకెట్ ఫిల్లు కెమిరాలను, హాఫ్మన్ విశ్వవిద్యాలయం భౌతికశాస్త్రజ్ఞుడైన క్లెడ్,
బి. హబ్బీజే అనే ఆయన పరిశీలిస్తున్నాడు. చిత్రంలో ఎడమవైపున ఉన్న కెమిరాను “V-2” టైప్ రాకెట్లో వాడారు. చిత్రంలో కుడి
వైపున (హబ్బీజే ఎడమచేతివైపున) ఉన్న కెమిరాను, ఈ ఎస్సోబీ రాకెట్లో వాడారు. ఎస్సోబీ రాకెట్లో వాడిన రెండు కెమి
రాలూ, V-2, టైప్ రాకెట్లో వాడిన కెమిరా, మొత్తం నూదూకూడా, పట్టుకు రెన్నులు వీటి వీమాత్రం పాడకుండా, భద్రంగా
అలాగే చక్కని వర్క్రింగ్ ఆర్డరులో మిగిలిఉన్నాయి. ఇట్లా ఆకాశంలోని భూతట చూచాచిత్రాలు తీసే, ఈ కెమిరాల నిర్మాణమూ
పరిశోధనా అంతా, ఈ లేబరేటరీలోనే ప్రభుత్వ నావకాశాఖ (Navy Bureau of ordnance) వారి సహకారంతో, జరుపబడింది.



గారాతో, త్తునుంచి, నూచిత్రం

వాయుమండలం దాటిపోతూన్న మార్గ
ది. రాకెట్, వెళ్ళగల్గినంత వైకివెళ్ళక,
న్నతమంతతమే ఛాయాచిత్రాలు తీసేందుకు
భూమినుంచి 70 మైళ్ళ ఎత్తుదాకా వెళ్ళింది.
గంటకు 200 మైళ్ళ వేగంతో వెళ్తుంది



ఎయిరోబీ రాకెట్, భూమికి 57 మైళ్ళఎత్తుకు వెళ్ళినతర్వాత కెమిరాఫిల్ములో వచ్చిన చిత్రమిది. భూమి ఉపరితలపువంపు, ఆ పరి
సరాన్నంటిఉండే, మనకకాంతీ, అన్నీ ఈ ఛాయాచిత్రంలో స్పష్టంగా కనబడుతున్నాయి. అప్పుడప్పుడే గడులు కట్టాన్న మేఘాలనీడలు
కూడా భూమిమీదపడి చిత్రంలో స్పష్టంగా కనబడుతున్నాయి.



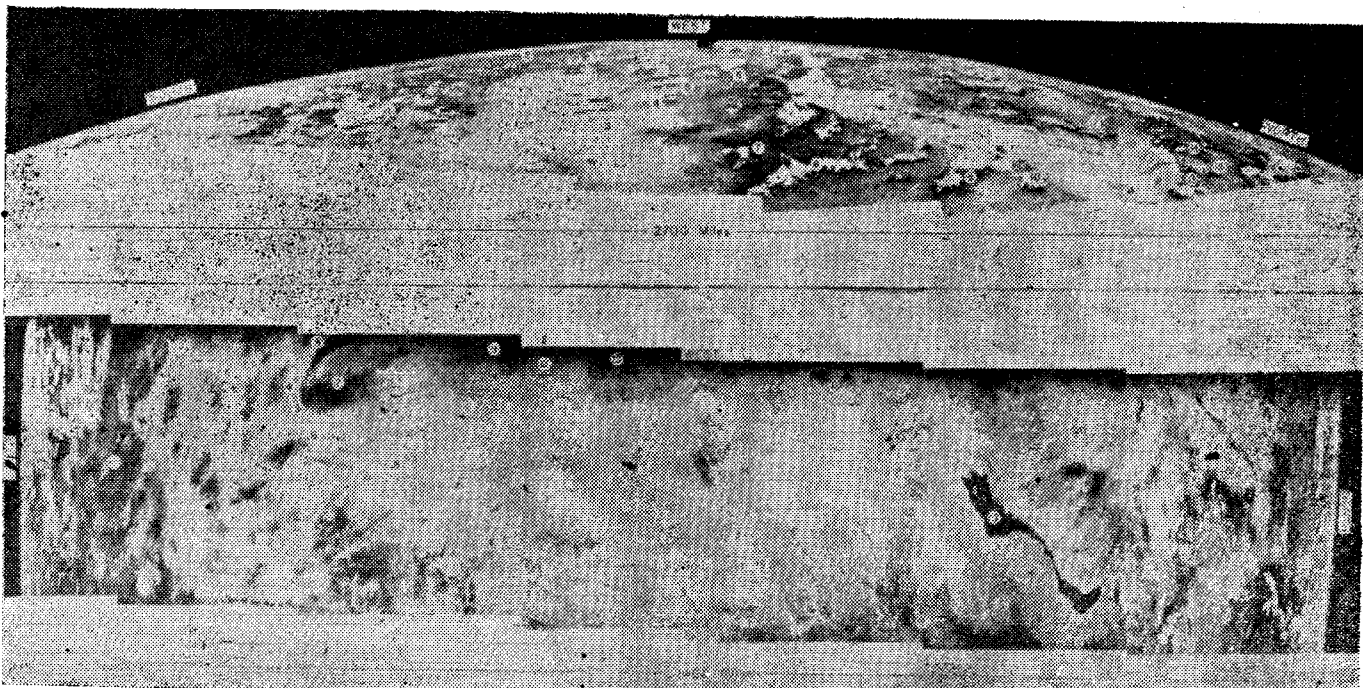
ఎయిరోబీ, వి-2 రాకెట్లు, రెండింటి కెమిరాలతోనూ తీసిన చిత్రావళినుంచి, దెబ్బెత్తమైళ్ళ ఎత్తునుంచి భూమికనపడే స్వయాపాన్ని
సమకూర్చిచూపే ఛాయాచిత్రం. వై భాగంలో వి-2 రాకెట్ కెమిరాలతో తీసిన చిత్రావళినుండి సమకూర్చిన ఛాయాచిత్రంలో, భూమి
వంపు—ఈ గోళాకారము స్పష్టంగా కనబడుతున్నది. అంచుమేరన 2700 మైళ్ళ నిడివి, అడ్డంగా 700 మైళ్ళ ప్రాంతంగా చిత్రంలో కన
బడుతున్నాయి. చిత్రంలో ఉన్న భూభాగ వైశాల్యము 800,000 చదరపుమైళ్ళు. క్రిందిగంట్లో ఉన్న చిత్రం, ఎయిరోబీ రాకెట్లోని కెమి
రాలలోవచ్చిన చిత్రాలనుంచి సమకూర్చిన ఛాయాచిత్రము. దీనిలో కనబడుతున్న భూఖండం నడమధ్యన వెడల్పు 45 మైళ్ళు ఆవర్తము
ప్రాంతాలు 400 మైళ్ళు. కనబడుతున్న భూఖండం ఉపరితల వైశాల్యము 300,000 చదరపుమైళ్ళు.

ఈ చిత్రాలలో, ఉత్తరాన్న అమెరికాలోని వైమూహింగ్ రాష్ట్రంనుంచి, దక్షిణాన్న మెక్సికోరాష్ట్రంవరకూ ఉన్న భూభాగ
మంతా ఛాయాచిత్రమై చిత్రంలో కనబడుతుంది. పట్టణాలూ కొండలూ అది తెలిసేందుకు అంకెలు గుర్తింపబడి ఉన్నాయి.

వై పగంలోఉన్న చిత్రంలోని అంకెలగుర్తులివి—(1) మెక్సికో, (2) గల్లుఅఫ్ కాల్ఫోర్నియా, (3) లార్డెస్బర్గ్, న్యూమెక్సికో
వైరుతిభాగాన్న గనులదగ్గర పశుసంపదతో తూగుతూ 300 జనాభాగలపట్టణం, (4) పోలోస్విల్లో కొండలు, (5) నైలానది-అరిజోనా,
మెక్సికో రాష్ట్రాలలో ప్రవహిస్తున్న నది, (6) సెంట్రల్ అరిజోనాలోని సాకాకాల్ రిజర్వాయరు, (7) మొగొల్ క్ కొండలు, (8) బ్లాక్
రేంజీ, (9) సాకామాటియాకొండలు, (10) మాగ్డాలినా కొండలు, (11) మాంటుటైల్ పర్వతశిఖరము, 11,400 అడుగుల ఎత్తుగలది. (12)
న్యూ మెక్సికో రాష్ట్రంలో కల్లా పెద్దపట్టణమైన “అల్బుకర్క్” ఇక్కడి జనాభా 35,000 లు మించి ఉంటుంది. (13) సాండియాకొండలు,
(14) వల్లగ్రంధీ కొండలు, (15) రియోగ్రంధీ నది. అమెరికాలోని మెక్సికో. పెక్వాన్ రాష్ట్రాలకు మధ్య ఈ నదీసరిహద్దు, (16) సాంగ్రోషీ
క్రిస్టి రేంజీ—

క్రిందిచిత్రభాగంలోని అంకెల గుర్తులివి—(1) మెక్సికో, (2) పెక్వాన్ రాష్ట్రము, (3) రియోగ్రంధీనది—చిత్రంలో మూడువోటి
దీని గుర్తు కనబడుతుంది. (4) సియూడాడ్ జాకాజ్—(మెక్సికోరాష్ట్రంలోది) (5) వైరుతి పెక్వాన్ లో ముఖ్యపట్టణమైన “ఎల్ పాసో” సియూ
డాడ్ జాకాజ్ అంచునేఉన్న ఈ పట్టణం జనాభా లక్షకు మించిఉంటుంది. (6) అమెరికా విమానాశ్రయమైనదానిపైన చిగ్స్ ఫీల్డ్, (7)
ఫ్రాంకిన్ కొండలు, (8) సాత్ పసిఫిక్ రైలుమార్గము-ప్రక్కనే పొడుగునా రావబాట, (9) ఓగ్గాన్ కొండలు, (10) తులరోసా బేసిన్,
(11) “బరోబీ”, “వి-2”, రాకెట్లను వదిలిన మైదానము. న్యూమెక్సికో, (12) వైట్ శాండ్సుమైదానము న్యూమెక్సికో, (13) సాకాఅండ్రీన్
కొండలు, (14) వైట్ శాండ్సు శివనల్ మాన్యమెంటుఫలము, (15) ఆర్మోగరోడో విమానాశ్రయము, (16) 4000 జనాభాగల ఆల్మో
గరోడోపట్టణం (న్యూమెక్సికో), (17) తులరోసాపట్టణం-జనాభా 1000, (18) సాక్రమెంటో పర్వతాలు, (19) న్యూమెక్సికో పశ్చిమ
రాష్ట్రంలో, పురాతన అగ్నిపర్వత భూములైన “లావా రటాలు”, (20) న్యూమెక్సికోలో మొదట “అటంబాంబు” ప్రయోగాలు జరిపిన
స్థలము, (21) అల్బుకర్క్ పట్టణం న్యూమెక్సికో, (22) వ్యోమింగ్ రాష్ట్రభాగాలు.

(యునైటెడ్ స్టేట్స్ ఇన్వెస్టిగేషన్ సర్వీస్).





బాలానందం

అడవిలో సంక్రాంతి పండుగ

శ్రీ చె. శ్రీ. వెంకటరామయ్య

“త్తుమం, తుడుం, తుడుం!” అని తలారి తిమ్మయ్య అనే కోతి యిలా చాటిచినాడు: “ఇందువలన, యీ వనవాసులగు సకల జంతు జాతికి, పక్షి కులము, జలచరాలకు తెలియ చేయడ మేమనగా: రేపు మన ప్రభువులైన, విమారాండ, మృగపరి పాలక, అతిశీత, శూర, వీరపరాక్రమ శ్రీశ్రీశ్రీ శ్రీమత్ సింహేంద్ర భూప మహారాజులుంగారి కోటలో సంక్రాంతి పండుగ-అనగా పొంగలి పండుగ అనవైధవముగా జరుగునుగాన మీరంతా, బంధుమిత్ర పరివార సహితంగా వచ్చి సూర్య భగవానుని పూజ చూచి ఆయనగారికి అర్పించిన ప్రసాదమును పొంగలి-చక్కెరపొంగలిని పుచ్చుకొని పోవలసిన దని మహారాజులుంగారి ఆజ్ఞ: దీని అతిక్రమించిన వారు సూర్యభాషమునకు, రాజు కోప మునకు పాత్రులగుదురు, తుడుం-తుడుం-తుడుం.”

ఈ వార్తను విన్న మృగాలన్నీ అరపులతో తమ సంతోషాన్ని వెలిబుచ్చినవి. త్రాగినవాళ్ళకు మల్లే తందనా లాడి వి. కోతులన్నీ తోకలను చెట్టుకొమ్మలకు చుట్టబెట్టి తలక్రిందులుగ వేలాడినవి చక్కెర పొంగలివార్త విన్నవికి మృగాలకంతా నోట నీ రూరినది. అయితే మంత్రిగారైన మతిమంతుడు అనే ఎలుగుబంటుకు మాత్రం యీ దండోరాదెబ్బ తలమీది దెబ్బలాగు బాధ కలిగించింది. ఎందుకు? పంచదారకు రేప నైనందున పదరాని బాధలు పడే పాపిష్టి రోజులలో రాజుగారు అడవిలో బలగాని కంతటికీ చక్కెరపొంగలి చేయించే భావం తనమీద మోపినాడు. కాదంటే కోపం వస్తుంది. వాదినీ బుట్టి పగిలి పోతుంది. రాజుగారు చండశాసనము.

రోజంతా తిండిలేక తిరిగి తిరిగి, అడగరాని చోట్లలో అడిగి, పోరాని చోట్లకు పోయి, గౌరవం గంగలో కలిపివేసుకొని, అతికష్టమీద ఒకటిన్నర బారువ చక్కెర పోగు చేసి నాడు మాత్రమే మతిమంతుడు. అయితే అది యే మూలకూ చాలదు. ఇంకా చాలా చక్కెర తెచ్చి పొంగలిలో పెయ్యకుంటే రాజుతన నోట్లో మట్టి వేస్తాడు. ఇంకా ప్రయత్నిస్తామా అని నాలుగడుగులు నడిచేసరికి జిత్తుగాడు అనే నక్క తలదాగింది. మన మతిమంతుడు దాన్ని పిలిచి, “ఓరీ నక్కా,

మీ జాతివాళ్ళు మేం హం మాస్తే లాభం కలుగుతుందంటారు. రాజుగారింట్లో మనకంతా విందు కదా? అందుకు నలభై బారువల చక్కెర తెచ్చేభారం నాకు వచ్చింది. దీని కేదైనా పుపాయం చెప్ప.” అని అడిగింది. చాలా విచారంతో జిత్తుగాడు “దేవరా! ఇదంతా మీ దాయాది మేఘవర్షరావు చేసిన కుశంతం. ఇటువంటి పని మీకు కల్పిస్తే, మీరు విందు తియ్యాతే చేయలేకపోతారు. సభలో రాజుగారిచే అవమానం కలుగుతుంది. ఆ సాక్షతో మీ ప్రధాన మంత్రి పదవి, విశ్వాస రాహిత్య తీర్మానం తెచ్చి నెగ్గించి, కాశీయ వచ్చునని యోచించి, మీ తమ్ముడు రాజుగారికి “ధూపం” కేసి యీ పని మీ కిప్పించారు” అని చెప్పి యేదో పుపాయం రహస్యంగా మతిమంతుని చెవిలో చెప్పినాడు. “భలే యుక్తి! నీ కులగౌరవం నిలుపుకొన్నావురా!” అంటూ మతిమంతుడు జిత్తుగాడిని భుజంమీద తట్టి పంపినాడు.

మరునాడు సింహేంద్రభూపతి దర్బారు జరిగింది. సింహాసనంలో రాజు, రాణీలు, ప్రక్కన మంత్రిలు మతిమంతుడు, మేఘవర్షరావు తక్కిన వాళ్ళు కొలువుతీర్చినారు. రాజుపురోహితుడు చిలుకంభట్లు సూర్యభగవానునికి పూజ శాస్త్రోక్తంగా చేసినాడు. పూజకు వేళొద్ది చెరుకు తుండలు, లక్ష కొద్దీ పప్పు తేబడినవి. మహానైవేద్యం చేయవలసిన ఘట్టం రాగానే చక్కెరపొంగలి వచ్చింది. “బాగుడదు కదా” అని మేఘవర్షుడు నవ్వుకొన్నాడు. “బాగుండక పోదు గదా” అని మతిమంతుడు నవ్వుకొన్నాడు. నైవేద్యం. అయింది. మృగరాజు లేచి తన ప్రజలకు సంక్రాంతి సందేశాన్ని అందించి దీవించినాడు. తర్వాత మతిమంతుడు లేచి, “మహా మృగ పక్షి జాతులారా! మీ రంతా నెమ్మదిగా లేచి, ‘కూర్’ పద్ధతి అవలంబించి ప్రసాదమును చెరుకు, పండ్లు, చక్కెరపొంగలి పుచ్చుకొందురు గాక. చక్కెరపొంగలిలోని తీపి వలెనే మీ జీవితంలో మాధుర్యం నిండియుండును గాక!” అని దీవించినాడు. వార్షధ్యములు చేలరేగినవి. మృగాలన్నీ లేచి, నోళ్ళలో చెరుకు గడలతో, కడుపులలో పొంగలితో, మనసులలో సంతోషంతో లాట్టలు

కొట్టకొంటూ వెళ్ళినవి. ఎటు చూచినా పొంగలిని పొగడే వారే గాని తెగడేవారు లేరు. ఇదంతా అయోమయంగా తోచింది మేఘవర్షులవారికి. అన్నగారు ఏవిధంగా 639 గరిశెల బియ్యానికి చాలినంత చక్కెర తెచ్చిందీ యెంత తల బద్దలు కొట్టుకొన్నా బోధపడ లే దతనికి.

జరిగిన కథయిది. నక్క యుక్తి ప్రకారం మతిమంతుడు వంద యేనుగులను పిలుచుకొన్నాడు. మేఘ వర్షుడికి ఏరాళంగా చెరుకు నోటలు డన్నవి. ఆ వంద యేనుగులను పంపి పమ్ముని నోటలంతా వింతుకు రమ్ముని నాడు. యేనుగులకు ఆ పని యెంత మాత్రం! క్షణంలో నెర వేర్చినవి. రెండేసి యేనుగుల వంతున 50 జతలు చెరుకు కొనలను ట్టి మెలి వేసి రసం

పిల్లల కథ:

“పుట్టిన బుద్ధి పుడకలతోగాని పోదు”

చి. జవటూరి శ్యామలాదేవి

పూర్వము ఒక జుగార్జీవద్ద ఒక మంత్రి వుండేవాడు. మంత్రి తెలివితేలికవాడు. చాకచక్యము చూపు తూరాజుగారికి, ప్రజలకు కష్టము లేకుండా వారి మనస్సులకు ఆనందము గలుగ జేస్తూ వారి పనులు చేస్తూ లంచాలు తీసి ఆ రోజు కంటే ఆరోజు భాగ్యవంతు డగుచున్నాడు. రాజుగారితో సరిసమాన భాగ్యము నక సంపదలతోను నిండి పోతున్నాడు.

ఒక రోజున రాజుగారు కొలువు తీర్చి వుండగా వైశ్యప్రముఖులు వచ్చి ‘మేము చేసే ప్రతి వ్యాపార వ్యవహార ములోను మంత్రిగారికి లాభాలు పంచు సున్నాము. ఇంకా ఎక్కువ లాభములో భాగము ఇవ్వాలి. ఇవ్వని పక్షములో వ్యాపారము సంస్థానములో చేయ వీలులేదు. గ్రామము విడచి పోవలసి వస్తు దని తాకిడు ఇస్తారు గాన ప్రభువులు సత్యం గ్రహించి ధర్మము దయచేయాలని విన్నవించు కున్నారు.

రాజు సరిగా విషయాలు తెలుసు కొని న్యాయము చేస్తా నన్నాడు. ఇంతలోకే రైతులు బారులు తీరి ముతాలుగా వచ్చి వలినవారు ధర్మము గ్రహించి పేద రైతుల కష్టములు గ్రహించాలి. లేదా మేము మీ రాజ్యములో వుండలేము. మంత్రిగారికి మామూళ్లు లంచాలు ఇస్తున్నామండి. ఇంకా ఎక్కువగా మామూళ్లు ఇవ్వ వలసినది. లేదా, పన్నులు ఎక్కువ

పిండి న వి. రాజుగారి వంటసాలలోని పాత్రలంతా చెరుకుపాలతో నిండి పోయింది. మిగత చెరుకు యేనుగులు మ్రుంగివేసినవి. నీటికి బదులు, ఆ విధంగా నేకరించిన చెరుకు పాలలో బియ్యాన్ని వుడికించి పొంగలి తయారు చేసినారు. మామూలు విన్న వెయ్యి రెట్లు తీసిగా తయారైంది పొంగలి. సింహేంద్రభూపతి కూడా రాణి గారిలో పొంగలినే పొగడినా రంటే దాని మజా మీరే వు హించు కోవాలి.

“చెరుకురా చెడదవు” అన్నట్లు అన్నకు ద్రోహం తలచిన మేఘవర్షుడతాను త్రవ్వన గోతిలో తానే పడినాడు. తన నోటల వంక పోయి చూచుకొన్న పుడు సంక్రాంతి తెలిసి గుండెలు బాదు కొన్నాడు. కాని, దొంగకు తెలుకట్టి నట్లు, పలకకుండా వుండక తప్పింది కాదు. [తమిళమునుండి అనుకరణము]

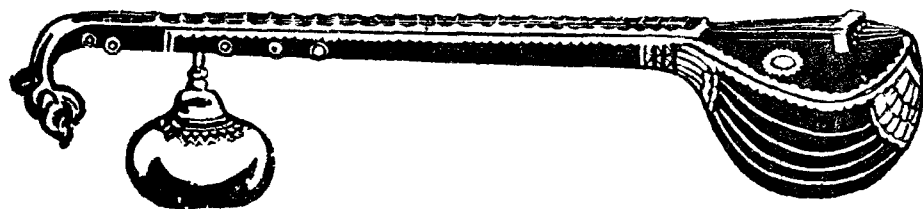
వేసి పొలాలు దేవిడికి కలిపేస్తా నని తాకిడు పంపారండి. పైగా మాలో కొరీదరు రైతులు ఇదేంటి న్యాయము బాబూ అని అడిగితే వాళ్ళను కొర జాలతో కొట్టించారండి. మహాప్రభో రక్షించండి! ఈ లంచాలు, ఈ మామూళ్లు చెల్లించలేము’ అని కాళ్ళా, వేళ్ళాపడుతూ వున్న రైతులును జూచి రాజు మంత్రిని పిలిపించి విచారిస్తాను అని చెప్పి, కొలువు చాలించెను.

మరునాడు రాజు మంత్రిని పిలిపించి ‘ఏమయ్యా, ఇదేమి పని? వర్తకులను, రైతులును పీడించి లంచాలు గడించు చున్నావు. జాగ్రతగా వుండా’ అని హెచ్చరించాడు.

తరువాత కొంత కాలానికి రాజు వంటరిగా గూఢచారియై మంత్రి విషయము యథార్థము గ్రహించాలని బయలుదేరి రాత్రులు సంకేతస్థలమున దాగి, నిజపరిస్థితి గ్రహించి రైతుల, వర్తకుల మొర నిజమని తెలుసుకున్నాడు.

దర్బారు ఏర్పాటు చేసి రాజు మంత్రిని శిక్షించకుండా ‘నీవుద్రోహివి. నా ఆస్థానమంత్రిగా తగవు. లంచ గొండితనము మితిమీరి పోయినది. నిన్ను పదవినుంచి తొలగించాను’ అని పలికెను.

మంత్రి, ‘ప్రభువర్యా, తమ కొలువులో మా తాత ముత్తాతల నాటి నుండి మంత్రులుగా వున్నాము. నేన్న తమ ఆజ్ఞ శిరసా వహించి వెళ్లిపోతాను.



తాళ్ళపాకవారి పదములు

శ్రీ రాళ్లపల్లి అనంతకృష్ణశర్మ

౧౧

పెద తిరుమలయ్య రచన: (సంపు. 3; ప. ౧౦౯)

రామశ్రీయ రాగం- రూపకతాళం

రాగలక్షణం

శుద్ధరామశ్రీయ అనికూడా దీనిని లాక్షణికులు పేర్కొన్నారు; ఇంకొకటి సింధురామశ్రీయ ఉన్నదిగనక, రామశ్రీ అనికూడా అంటారు. వెంకటసుఖి తన 'మేళపట్టిక'లో ఇది ౫౧ వ గాని నూచించుటకై 'కాళిరామశ్రీయ' అని పేర్కొన్నాడు. ఆ మేళానికే 'కామవరసి' అనే ఇంకొక పేరు ఇప్పుడెక్కువ వాడకలో ఉన్నది. ఈరి, అం గా, ప్ర-మ, మ-ధ, కా-ని స్వరములుగలది. మజ్జగాంధారపంచమములు జీవస్వరాలు. కాబట్టి ఆరోహణంలో 'స గ రి గ ప మ' అని సామాన్యంగా రి-మ లను దాటేవాడక. మజ్జంతో నిండు సంవాదం కల అంతర గాంధారం అంతటితో తృప్తిపడి తక్కిన యే స్వరంతోగాని సంవాదం చాపు ఓర్పులేక నిలుచును. కావున దానితో సంవాదంకల ధ-ని స్వరాలు గెండున్న నీ, ధనీ, సనీ, ధా, పమ పధా, సేనిధా, ధ ప మ గ రి గ మ ప ధా.. ఇట్లు స్వతంత్రంగా న్యాసం చేయుట కీ రాగంలో వీలులేదు. కనుకనే వెంకటసుఖి ఇందులో గ-ని స్వరములు పరస్పరవివాదు లన్నాడు. (చ. ప్ర. రాగప్ర. ౬౯) ఈ దృష్టితో మ-ని స్వరాలుగూడా వివాదులే. సీ-మా-మా-నీ, ఇట్లు సంచరించవచ్చునగాని వాటిలో న్యాసం-నిలుపుదల-చేయ వీలులేదు. కాబట్టి నివాదం రిషభం మజ్జానీ, మధ్యమం ధైవతం పంచమానీ, ఆశ్రయించుకొనే ఈ రాగంలో పనికికచ్చుచున్నవి. స గ, రి మ, గ ప, మ ధ, ప ని, ధ స; స ధ ని ధ మ గా, ప గ మ రి గా, ఇట్లు వాట్లతో సంచరించవచ్చును. ఎన్నిచుట్లు దిరిగినా స-గ-ప లలో ఏదో ఒకదానిలో నిలువక వేటుమాగ్గం లేదు.

సోమనాథుడు ఇందలి నివాదం మృగపక్ష మన్నాడు. (రా. వి; వివే. 3; ౪౭) అతని మతంలో గాంధారంగూడా మృదుమధ్యమమే. కాని ఆధారపక్షప్రతిలో పూర్ణసంవాదంగల గాంధారం స్వస్థానాన్ని పదలుకోజాలదు. నివాదమేమో ఇప్పటికీ మృదుపక్ష మనదగినదిగానే యున్నది. ఇతని కాలంలో దీనికి 'దేశికార' మని నామాంతర మట. (రా. వి; వివే. 3; ప ౨౯ వ్యాఖ్య.)

'సంగీతసమయసార' కర్త పార్వనాథుడు ఈ రాగంలో పంచమం వర్జ్య మంటాడు. (పు. ౨౧)

రామకరి, రామకలి రాగములుగూడా దీని పరిణామములే.

[పల్లవి]

- (౧) , స గ రి గా ప మ గ రి గా మ ప ధా పా | , గ మ పా ప మ గ మ ప ధ ప ధ ప మ గా గ రి
ని క్క ము గా నీ పు వ చ్చి నీ మో ము చూ చి తే న
- (౨) స ని స గ రి గ ప గా ప మ గ ప మ రి గ ప ధా పా | , గ మ పా ధ ప పా ధా ప మ గ మ ప ధ ప మ గ రి గ రి
ని క్క ము గా నీ పు వ చ్చి నీ మో ము చూ చి తే న
- (౩) స ని స గ రి ప మ గ రి గా ప మ గా నీ ధా ధ ప | , గ మ పా ధ ప ధా నీ సే ని ధ సే సే ని ధ ధ ప మ గ రి
ని క్క ము గా నీ పు వ చ్చి నీ మో ము చూ చి తే న
- (౧) స ని స రి ప మ గ రి పా స ని ధా నీ స ని గ రి పా | , స స గ రి గ మ పా , మ ప ధ ప మ గా రి పా
ది క్కు లె ల్ల నిం డే మే లు తే వ య్యా వి డే ము
- (౨) , స ని " " , స రి గ మ ప ధ పా , ని ధ సే ని ధ ప మ ప మ గ మ గ రి || స ని (నిక్క)

[చరణం]

- , గ గ గా గ గా గ గా గ ప | మ రి గ మ పా ప ప మ ప ధ ప ధ ప మ గా రి
గ డై మీ ద గూ రు చుం డి కాంత నం డ కు , బి లి చి
స రి గ గ ధ మ గా రి పా , నీ , స గ రి పా | , స గ రి గ ని ధ పా , , ,
— సుద్దు లె ల్ల కై ప్పి తి వి చుట్టుమువ లె నే
- (౧) , పా సే ని ప ధ ప ధ మ పా ధ నీ ధ ని పా | , సే నీ రి పా , , , ని సే ని ధ సే నీ ధ నీ , ధ ప
ప ధు లిం త నే ర కుం . తై బ్ర మ తు రా కా మి ము లు .
- (౨) ధ ని సే రి సే ని ధ ప ని ధ ప మ ప మ గ మ ప ధ ని సే ని రి పా | , సే నీ రి సే రి సే రి సే రి సే ని సే రి సే ని ధ ప మ క
ప ధు లిం త నే ర కుం . తై బ్ర మ తు రా కా మి ము లు .
- ధ సా సే ని రి గ రి గ రి గ రి పు గ రి సే సే | పా , రి నీ ధ ప మ గ మ ప ధ ని సే ని ధ ప మ గ రి | స ని (నిక్క)
- ది డ్డ నే ల నీ - గుణ ము తే వ య్యా వి డే ము

ఇట్లే క్రింది చరణాలు:

- (౨) చే ముట్టి సగలు దిద్ది - చెక్కుల జవ్వాది మెత్తి
శేమ మెల్ల జూపితివి - శేర్పరివలె నే;
గామిడివింత గాకుంటే - కరగుదురా సతులు?
దీమసము నీకు గడ్డు, - తేవయ్య విడెము! (నిక్క)
- (౩) పఱపువై బన్వలించి - పలుమాటు గొగిలించి
యిరవైతి నింటిలోన - హితునివలె నే;
గరిమ శ్రీ వేంకటేశ - కలసితి విటు నన్ను
తెరపటు గిక నేల - తేవయ్య విడెము! (నిక్క)

లఘుటీక :

మేలు=పలపు; కాంతను=కాంతయైన నన్ను; బద్దులు=బొంతులు; సరులు=మెడలోని హారములు; శేమము=ఆ సందర్భమున శేమం పంపిన పని; గామిడి=గొప్పవాడు, గ్రామణి; దీమసము=దిట్టతనము.

ముద్రితపాఠములు :

శేరకుండితే, కాకుండితే; తేర మరం గిక నేల.

తమరు నాకు పింఛను లేక భరణము దయచేయించగోర్తాను' అనెను.

రాజు 'నరే, సాలీనా నూరు వర హాలు లీసుకుంటూ వుండు'మని ఆజ్ఞ ఒనగెను.

మంత్రి ఈలా అన్నాడు: 'తమరు ఉచిత వేతనముగా ఇస్తా మన్నారు. ధర్మ పరులు. నా ఆత్మ సమ్మతించుట లేదు. కాగా ఏదైనా చిన్నపని ఇప్పించ' మని వేడెను రాజు లంచాలు దొరకని ఉద్యోగము ఏదా అని దీర్ఘముగా ఆలోచించి ఆనాడు సాయంత్రము కొలువు దీర్చి 'సీపు మా పట్నానికి దక్షిణముగా నున్న సముద్రపు ఒడ్డు నున్న చిన్న బంగాళాలో వుండి సము ద్రములో రోజు ఎన్ని అలలు ఒడ్డుకు వస్తూ వున్నవో లెక్క తయారు చేసి పంపాలని చెప్పెను.

మంత్రి సముద్రపు ఒడ్డున కాపు రము చేస్తూ లెక్కలు వ్రాస్తూవుండే వాడు. పల్లెవాళ్లు చేపలు పట్టకూడదు. అలలు చెడి పోతాయి. నావలు ప్రయాణం చేయకూడదు. సిరిను లంక నుంచి కలకత్తాకు, మరి ఎక్కడకూ ఓడలు నడవ కూడదు అని అన్నాడు వేగే గత్యంతరము లేక పల్లెవాళ్లు సభ చేసి మాజీ మంత్రిగారికి ఏ దో లంచం మాములు ఏర్పరచి మాయా లుగా నాపలమీద వలలు వేసి చేపలు పట్టుకుని వర్తకం చేసుకొని జీవించేవారు.

పెద్ద వర్తక సంఘ ప్రముఖులు చెన్నప్పచిట్టములో సభ చేసి ఓడలు నడవకపోతే ఏలా? సరకుల ఎగుమతి దిగుమతి జరగాలి గనుక ఏ దో మంచిగా పాతమంత్రిగారికి సాలినా, లేక వెల్లేవాటికి ఇంత, వచ్చే ఓడలకు ఇంత అని మామూలు ఇద్దా ముని తీర్మానించుకొని ఆ ప్రకారం ఒడంబడిక చేసుకున్నారు. ఈ విధ ముగా మంత్రిగారికి లోగడ కం తె ఎక్కువ వరుంబడి ఏర్పడినది. కొద్ది కాలములోనే చాలా ధనము గడించి కోటిశ్వరుడై గ్రామాలు కొనడం మొదలెట్టాడు.

రాజుగారు కొన్నాళ్లకి పికారుగా వచ్చి 'ఎమిటి—ఇసుక, నత్తగుల్లలు వృనీళ్లు తప్ప ఇంక ఏమీలేవు. ఇంత డబ్బు ఏలా సంపాదించావు? నిజము చెప్పు. ఏదు ఘడియలు టైము ఇస్తాను. లేదా తల ఎగిరిపోతుంది!' అన్నాడు పాత మంత్రి ప్రభువర్యా అని గత్యం తరము లేక యథార్థమైన సంపాదన విధములను ఎరుకపరిచెను. రాజు నిజము చెప్పినందుకు సంతసించి అన్నము, గుడ్డకు సరిపోవు పొలము ఇల్లు ఇచ్చి మిగతా ధనము పేదలకు, రైతు సాకర్యానికి వెచ్చించ మని తాకిడు ఇచ్చెను.

అంచగొండితనము పుట్టకుండా వుం జాలి. పుడితే మాస్పడానికి బ్రహ్మకై నా తరం కాదు. పుట్టిన బుద్ధి పుడకలతో జోడాలి.

మహాత్మా గాంధీ సందేశము

ఎ థా ర్ స్టో

గాంధీజీ ఆరంభం చేసిన కార్యక్రమము చూడటం లేదు; ఎవరినీ ప్రభుత్వం లేదు.

అయినా కేవలం భగవంతునితో ఆయన సంభాషించటం అవి అరమయే తరహావాదానిగాను, శివుని నిర్వహించిన. స్వీయమతతత్వాల నాలో కూరినవి. 1942 లో విశ్రాంతిలో విప్లవ భావంలో యుద్ధం చేస్తున్నాడని, ఆ మాట నిష్పక్షాంతం లేదని, గాంధీజీని తూర్పుర జ్ఞానుడు. కొన్ని ఏళ్లుగా ఆయన అంటే సానుభూతి లేకుండాపోయింది. కాని ఈ జడరూప ములో కూడా, ఆ అవతారమూర్తి, అవతారం వారిం చేయాల ఒక స్వలింగాన్ని రసల్కల్పి చెల్లాడు. చివరసారి ఆయనను చూడటానికి వెళ్లి నప్పుడు ఆ స్వరూపదర్శనంలో నా ప్రతిబింబ తీరమాణ అల్పత్వాన్ని చూడకంటే ఆయన పింతికి మహాత్మాకే కన్నులకు కట్టినట్లయింది.

అలాడే, ఆయనలో ఉద్భవించి వెలువడే ఆ మహాశక్తికి, ఆ దీప్తికి, మూల మేదో కనుక్కొనిగాను. కారణం సేమ గర్భాభిరేచన మనస్సులో ఆయనదగ్గరకు అప్పుడు వెళ్ళగలగ లేదు. అక్కడే కారణభూతియైన సుఖం ఆయనలో విష్ణుత్వా భాసిల్లుతే వుంది. కాని అంతకుముందు విష్ణుత్వా దాన్ని ఒక్కోలేని స్రష్టితనంలో సుఖించటంలేదు—ఆనాడు అదోక మాత్రమే విషయం లాగా నాకు గోచరించింది.

గాంధీ అంటే “ఏమిట్లో” సామాన్య తెలుసుకును. ప్రపంచానికి ఎన్నో మాట్లాడే తెలిపాడు. గాంధీకూడా తెలుపుతూనే వచ్చాడు. కాని తొక్క భగవంతులో ఆనాడు ప్రకాంత స్వరూపాన్ని కదలి బైటికి వచ్చి, భారతదేశం పోగొట్టుకొన్న “దేమిట్లో” తెలియజెప్పడంలో, సరిగ్గా చెప్పగలిగాడు.

“సత్యాగ్రహంకై, ఏ ధర్మస్థాపనకై మన జీవనమంతా అమలు విడిచాడో, ఆ ధర్మస్థాపనకు, మన జీవితాలను అంకితము చేసుకొంటామని ప్రమాణం స్వీకరించడమే, మన మా ఆత్మకాంతికై చేయగల ఉత్తమ ప్రార్థన.”

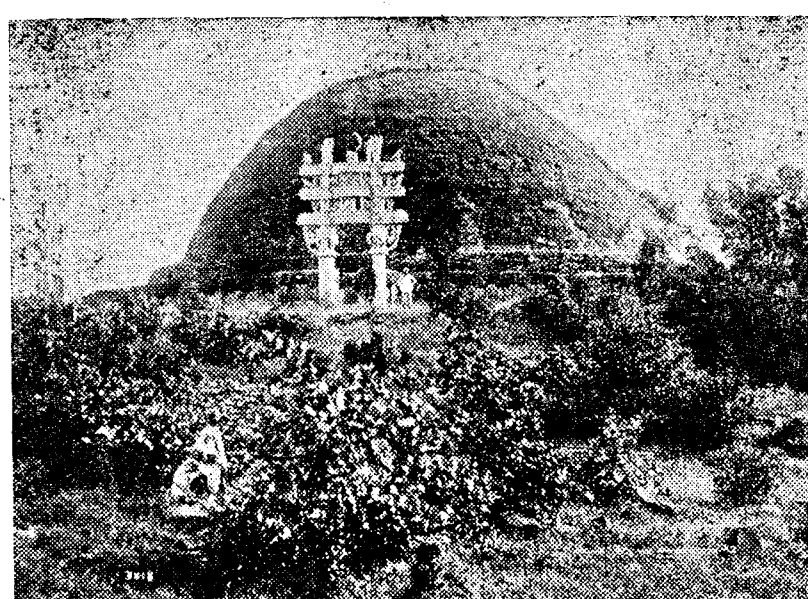
తాత్కాలికమూ, తక్షణగోచరమూ అయిన ఆ ధర్మస్వరూపము, హిందూ - ముస్లిముల మధ్య స్థాపనమూ, మనఃకోటిలో శాంతి స్థాపనమూ. కాని అంతరార్థము గ్రహించగలిగితే, మహాత్మాకు, సునిశ్చిత పాపముతో సత్యాగ్రహం మొనరుస్తూనే తన జీవితం చాలించాడు. చివరికి ఆ సత్యము ఆయనలో లీనము ప్రకాశమండలము సర్వజనలూ చూడగలిగినారు.

మొట్టమొదట 1931 లో సింధుకాండల జాలులో ఆయన్ను కలిసికొన్నాను. ఆ తర్వాత ఆయన్ను గురించి అనేక గ్రంథాలు చూశాను. మహాత్మా వాళ్ళ మాటలు అనేకం విన్నాను. అన్నిటినుండి, కలిగిన అంభస సారాంశం కూర్చు నా కడే గోచరించింది.

కళాపానకులుగా, చిత్రకారులుగా, రచయితలుగా, నటులుగా, గాయకులుగా, చాలా మంది ఆయనట్లుగానే, సత్యాగ్రహములుగా కూడా చాలామంది బయలుదేరుతారు. కాని గాంధీజీలాగా, ప్రఖ్యాతసత్యాగ్రహ (ప్రఖ్యాత చిత్రాలలాగే) ప్రపంచానికి మిగిల్చి పోగలిగిన వారు చాలా అరుదు. “సత్యము” విషయములో, ఒక ప్రత్యేక ప్రతిభ ఆయన అందకున్నాడు—“సత్య” అమరత్వంలో భాగస్వామిగా తీసుకొంటాడు.

అమృతమైన ఆ “సత్యం” ఉపాసనలో, మహా విప్లవమైన, పాదరేణువైన నిలచాడు. ఆయన బోధలన్నీ ఆ సత్యస్వరూపానికి నానాముఖాలుగా వర్తించాయి. అంతటి తక్కువ రక్త చాతంతో, “జాతీయస్వాతంత్ర్యం,” గాంధీజీ చేకూర్చినంతటి సంఖ్యాధికమైన విప్లవ జనానీకానికి, మరే జాతీయ నాయకుడూ కూడా ఎక్కడా సమకూర్చి పెట్టలేదన్నది సత్యము. దుర్మలుకు దరిద్రలూ, ప్రాణ నాశనాని కొడుకులూ, పోరాడి స్వాతంత్ర్యం పుచ్చుకోటం ఎల్లాగో చూపించాడన్నది కూడా పరమ సత్యమే. జాతీయస్వాతంత్ర్యం సంపాదించడంకోసం ఎన్నో ఏళ్లు కారా

గృహల్లో ముగ్ధిపోయాడు. ఒకసారి సహాయ నిరాకరణోద్యమం హింసా కలుషితమయినప్పుడు తనపై, నేగాకోసం, విచారణ చేయటంలో తానే సహకరించాడు. దక్షిణాఫ్రికాలో నిర్బంధ భారతీయకుల విధానాన్ని సమీక్ష చేశాడు. భారతీయగౌరవాన్ని పునఃప్రతిష్ఠింపచేసి, భారతీయుల నవమాన పరచినవాళ్ళ ఆత్మగౌరవంకూడా చితికిపోకుండా కూడ దీసిపెట్టాడు. వారి, కష్టవిధేయు ఎక్కడెక్కడ కనబడ్డా అక్కడెక్కడల్లా తన పోరాటం వెలువరించాడు. ఇది అంతా ఆ “సత్య” స్వరూపమే. దేశమంతటా, జాతి, వర్ణ, వర్గ, స్వేచ్ఛల సమసిపోవాలంటే ఏకభాష ఉండాలని ఉద్ఘాటించి ప్రార్థనం చేశాడు. పృథువు, శోనలకు ఆహ్వానం, స్వయంగా సేవ చేసి, సాక్షి, పోషించి మానవులకు, స్వాధీనత్వాగము, దయా, మొదలైనవి శిర్యగలిగాడు. 3000 ఏండ్లుగా కరుడుట్టకుపోయిన సంఘంలో, 50,000,000, మంది అస్పృశ్యుల పక్షం వహించి, వైకుంఠాల అచారమూఢ్యాన్ని, సంకుచిత భావనను, అసహన విద్యను ఎదిరించి, కర్ణాశ్రమపద్ధతిలోని దోషాలను, గౌరవ ముడుచి యంత తీవ్రంగా ఎదిర్చి, అస్పృశ్యత్వం నివారంప చేశాడు.



ప్రసిద్ధ సాంధ్యారతము; అశోకుడు స్థాపించిన స్తూపము

తన దేశీయులలో వికృతము చేకూర్చి ప్రయుత్పన్ను గాంధీజీ ఏనాడూ విరమింపలేదు. ఆ మాటకొస్తే—ఒక్క తన దేశమే కాదు, గూఢ ప్రేమించాన్నీ కూడా, కర్మమతాల సారాంశ బోధతో పరిపూర్ణకృత్రిమము, సహనము, విషయము, భగవద్దాదాని, సర్వసమానత్వము, సామ్రాజ్యత్వము, పరస్పర సహకారము—ఈ మాత్రాలతో ఏకీకరణ మొనర్చి ప్రయత్నించాడు. గాంధీ తపస్సులు చేయలేదని కాదు. కొన్ని చోట్ల మార్గం తప్పలేదని కాదు. కానీ, అల్లా దోషతప్పనప్పుడు, ఇతరులకు తప్పు సలహా ఇచ్చినప్పుడు, ఆ దోషానికి అందరికన్నా ముందు తనమీదే తీవ్రప్రాయశ్చిత్తాన్ని విధించుకొనేవాడు.

అయితే ఆయన ప్రతి ఉపవాసమూ కూడా, యుద్ధాన్ని రాకుండా ఆపేందుకు ఆయన చేసిన చివరి ఉపవాసంకూడా, ఆయన నిరంతర సత్యాగ్రహంలో, ఆయన సత్య గామిత్వంలో భాగలే.

“గాంధీజీకి ప్రజాసమూహాల నవగాహన చేసుకోగల సహజోపబలతత్వజ్ఞాన ముంది. నా కది లేదు” అని ఒకసారి నాతో జనవారిలో వెల్లూరా చెప్పాడు. ఈ ఆత్మోపబలతన, ఆ “సత్” పదార్థము ఆయనకు సున్ను చిక్కినట్లుండేది. ఆయన గ్రహించగలిగిన ఆ “సత్య” జ్ఞాన కిరణాల నాయన ఇతరుల కంద జేస్తూ పోగలిగాడు. ఆనాడు యమునా తీరాన, ఆ

పాంచభౌతికతీరము, అగ్ని సంస్కార మందు కొంటూండగా చూస్తున్నవాళ్ళందరికీ, మహాత్ముడు తన జీవితాంతరమూ కృషి చేసిన యత్నంగా, మహాత్మ్యంపై విజయ మందు కొంటూన్న తుణంగా ఆ సమయం గోచరించింది. మహాత్ముడు భద్రవైకృత్యరూపుడయ్యే కర్మ పరిపూర్ణమయింది. అచట నాగిన విప్లవ జనాల విశిష్టతరన, ఆ మహాత్ముని పవిత్ర వాటకంలో తుది అంకంగా పరిణమించింది.

ప్రతికృతి, “గాంధీజీకి చొచ్చుకొన్నానా పోనాలి, లేదా ఆయన ఆత్మను ఎల్లాగైనా ఆ దేహంలో బిగబట్టినా ఉంచాలి. లేదా ఇన్నాళ్ళు ఆయనలో తనదిగా ఉంటూ ఇప్పుడు దగ్ధమైపోవన్న భాగాన్ని తమకు మిగుల్చుకోవాలి” అనుకొంటూ, ఆ దేహం దగ్గరకు చొచ్చుకొన్నా రనిపించింది. చివరికి ఎల్లాగో రక్షకభటులు జవాన్ని కొంత వెనక్కు సర్దగలిగారు. నిధిగుహాత్ముడు, శాంతంగా, ధూమకేళంగా, మారిపోయి, యమునవైపున అస్తమయించుకున్న మూర్త్యభగవానునికై పయన మయ్యేందుకు అవకాశ మిచ్చారు. కాని, ఆలోచునే చితిలో బహుంకించిన అనేక ప్రాణులను, రక్షక భటులు వెనుకకు రాగనలపించింది.

మానవుని ఈ ప్రాథమికావసరాలు షూటిలో ఒకటో, రెండో మాత్రమే స్పృశించిన గురువులు మనకు చాలామంది ఉండి ఉండవచ్చును. కాని ఈ మాటిని, తన “ఉజ్వల” సత్య స్యేపణ దీక్షతో మిగిలి మొదటి, సత్యభరితాలను చూపించగలిగిన మహామహుడు, ఈ కాలాలకు గాంధీ ఒకడే కనబడుతున్నాడు. అంతటి కృత్రిమాడా, తన కృషి వైఫల్యం మాయకొన్నప్పుడు ఆదివిప్లవమైన చింతిల్లేవాడు.

ఆయన చనిపోకుండు కొద్దిసార్లు క్రిందట ఆయన్ను కలుసుకొన్నప్పుడు, “మా స్వాతంత్ర్యోద్యమము, సంపూర్ణంగా, యుద్ధరహితము కాదన్న విషయాన్ని ఈమధ్యనే నేనె తెలిసికొనిగాను” అన్నాడు.

“ఇన్నాళ్ళూ స్వాతంత్ర్యంకోసం మేం చేస్తూన్న కృషి అంతా, వాచేతలన్నీ, హింసారహితము అని, నన్ను నేను భ్రమింప చేసుకొంటూ మూర్ఖతలో పడిపోయాను. జైతము నన్ను గుడ్డివాడిగా చేశాడు. ఆయా సమయాలలో నిజంగా, అహింసాయుతింగానే ప్రవర్తిస్తున్నామని నేను అనుకోటంకూడా, భగవంతుడు తన కార్యసాధనలో నన్ను నిమిత్త మాత్రునిగా ఉపయోగించుకొనేందుకు అవసరమయే అల్లా అనిపింపచేసి ఉండవచ్చును. ఇప్పుడు చూస్తే యథాగాని కిది బలహీనత కాంత నిరోధమతప్ప వేరేమీ కాదని నాకు తెలిసి వస్తుంది” అని గాంధీజీ అన్నాడు.

ఈ లేదా ఆయనకు కనబడటానికి, స్వాతంత్ర్యం ప్రాప్తించిన తర్వాత, మరే కర్ణాలు, రెండూ ఘోరంగా పోట్లాడుకోటమే కారణం. తత్ఫలితంగా, తన బోధల అంతరంగం జనంలో చాలామంది అర్థమే చేసికోలేదని ఆయనకు తెలిసినప్పటికీ.

వైకుంఠ లని అలా, ఆ శాంత, విప్లవమైన, విచిత్రమస్మిర్యంతోనే నెమ్మదిగా అన్నాడు: “కానీ, నేను కూడా ప్రపంచానికి నా చేతి నైన స్వల్పం చేయగలిగా ననుకొంటాను. ‘అహింస’, ‘సత్యాగ్రహం’ కేవలం వైతిక మాత్రాలు మాత్రమే కావనీ, ప్రత్యక్ష ఫలితాలు సాధించగలవనీ, ప్రయోగపూర్వకంగా చూపగలిగాను.”

అధునికమానవుని కవసరములైన, మూర్ఖ సత్యాలలోనూ, గాంధీజీ రూపొందిన ఈ సత్య త్రయములోనూ, మొదటిది, అంటే ఆత్మ పారిశుధ్యాన్ని పొందటం—అన్నిటికన్నా బహుకష్టస్వామైన దని చెప్పవచ్చును. కాని భారతజాతిపై ఆయన కన్న ప్రభావానికి, మూల కందము అదే. రవీంద్రనాథ్ ఠాగూర్ మొట్టమొదట ఆయనను “మహాత్ముడు” అన్నప్పుడు—ఆయనలో ఈ “ఆగ్రహం” అనుభూతిని గుర్తించే, మహాత్మ్యతత్వాన్ని గుర్తించే, ఆ విరుదాన్ని ఇచ్చాడు.

గాంధీజీ సనాతనము. కాని సంకుచిత ధర్మ ఆచేపడు కాదు. ఉదాహరణకు, “హిందూ, ముస్లిం, క్రైస్తవ, తదితరమతగ్రంథబోధలలో దేనివలన మిత్ర ఉద్బోధ కలిగిందని నేనడిగినప్పుడు—“కేవలం మతంలో కాదు—ఏ బోధనానిచినా, ఆపాతం నేర్చుకొనేందుకు, అక్కడ అవకాశం ఉండనే ఉందని జవాబిచ్చాడు. సర్వసద్గుణాలకు “సత్యము”తో సమన్వయ ముంటుందని, మొదట “వేదములు” చదివినప్పుడే ఆయనకు తెలిసింది కాని ఆయనకు వేరు మతాలు లేవు. “సత్యమే” ఆయనమతము.

హిందూపురాణాలనుంచి ప్రవచిస్తూ “సత్యమును మించిన ధర్మము లేదని ఆయన అన్నాడు.

ఆయన భరించలేని దొక్కటే—అజ్ఞానమాడటం. ఎక్కడ అబద్ధముంటే, అక్కడ అది ఆయనకు కనబడేది. తన ఉద్ద్యమ ప్రచారంలో కానీ, ప్రతిస్పర్ధివాక్యాలలోగానీ, పత్రికలలోగానీ, ఉపన్యాస వేదికలలోగానీ, దేవాలయ పీఠాధిపత్యాలనుంచి గానీ, “అసత్య” మొక్కడనంటే వెలువడినా, ఆయన ఇట్టే పసి పట్టగలిగేవాడు.

(17-వ పేజీ చూడుడు)

జలపాతం

(11 వ పేజీ తరువాయి)

ప్రభా, ప్రభా, నన్ను మర్చిపోయావా అన్నది నీ చెప్పని నన్ను... ఇప్పుటికి, ఇన్ని జన్మలకి, నన్ను కలగా మార్చిన కిక్కి, నామీద కరుణ కలిగింది ఈరాత్రి. ఇన్ని సంవత్సరాలూ, 'నా దూరం, నా అల్పం, నా హృదయం, పాపం, అంధం, అంధంపడంది ఏకాపంలలో, ఏరం శబ్దం. అందరూ పూజించారు, ఆరాధించారు నన్ను కాదు, నా దూరం లో నున్న కిలా విగ్రహాన్ని.

నిన్ను చూడాలనీ, నిన్ను కలుసుకోవాలనీ, నా ప్రయత్నం లన్ని వ్యర్థమయి వాయి. ఆలోచన నవ్వు నీకోర్కె వధువుతో నామీద దీపక, మోకరించినపుడు, నీ వధువు కొత్త సిగ్గు నా గుండెలో భగ్గుమంది. నీ కేతు ఆమె వాలుమాపులు నా నెరాల్ని పీడించి కేధించాయి. నా హృదయంలోంచి చీల్చుకుని, చించుకుంటున్న ఆ ర్ర నా ఎల, కిలలో గడ్డికట్టుకుంటుంది.

నా కోర్కె అంతటితో, నా బలమంతటితో పెనుగులాడను.

ప్రభా, ప్రభా, అప్పుడే మర్చిపోయావా నన్ను? ఒక్కసారి నానొక చూడు! అని గొంతు చించుకుని అరిచాను. ఎక్కడో దూరం నించి లాగు వినపడిందిగావున నా పిలుపు, ఒక్కసారి కల ఎత్తి చూశావు నానొక. ఆ ఉపం లేని వెండికళ్ళలోకి గొర్రెంతో, భక్తితో, విన యంతో ఒక్కతడం నీ కోర్కె సంతోషంనించి ధ్యాన మురిల్చి, తరవాత ఆ రూపంలో, ఆ జన్మలో చాలసార్లు చూశాను. జ్ఞాపకం లేదా మీకు? నా కళ్ళలోకి తన స్వప్నం లన్నిటిని తన కళ్ళలోంచి ప్రవేశపెడదామనే ఆమె ప్రయత్నం నన్ను ఆమె అత్యంత భయం చేసింది.

నిజమా, కలా అని ఆమె వొణుకుతున్న చేతుల్ని ముట్టుకున్నాను. పరవశమయి, కళ్ళు నగం వార్చి నవ్వింది.

ఈ స్వప్న, నీచేతి స్వప్న! యాభయందల శంకర్పరాల తపః ఫలితం." నాచేతి స్వప్న, యాభయందల సంవత్సరాల తపఃఫలితం! నీ స్త్రీ అయినా, యంతిరకు ఏ పురుషుడితో నయినా అనివుంటుందా అని నా ఆశ్చర్యం, నా గర్వం.

నిజంగా నాలో అంత విలువ వుందా, లేక ఆమె హృదయసామ్రాజ్యంలో కట్టుకున్న ఆరాధనా విలయమా?

నాదేమి, ఈవాత్సల్యం అనాది అనీ నేను కేసుకున్న పుణ్యఫలితం, నే ననగ్గుల్ని మీద యి, మీ ప్రేమకి. మీరు న న్నెరవో పారపడు తున్నారు. నాకు ఏ స్వప్నంలు స్వప్నంకి రావ అంటేదు. నేను చాల సామాన్యిణి." అన్నాను. ఆమె లేజం ముందు నా అల్పత్యంలో ముడు కుకుపోతూ.

ఆమె గొప్ప గంభీరంతో నిండింది. కంకంలో పెద్దబాధ.

పారపాటా? సకల జనులూ దేవతగా ఆరాధించుతున్న నేను, నాభకులకి నమస్కరమయిన వరాలు సంకల్పించే నేను, నీతీవ స్మరణాలనీ, నీ కొత్తజన్మలనీ, పరికిలిస్తూ, నీజీ విశాన్ని ప్రతిక్షణమూ ఏ ఆపదలూ, ఏ అటం కోటా, కలుగకుండా కాపాడుతున్న నీలో పారపాటా? పిచ్చివాడివి. జ్ఞాన వుత్తపిచ్చి వాడివి. ఆలోచన సీభార్య పోయినరోజు, నాపా చాలమీద పడి కన్నీళ్లు కార్పావు. తిగి బతి కింతుమీ ప్రాధేయపడ్డావు. నాచేతుల్లోకి తీసు కుని కీటార్పాలనీ, నా ప్రేమమాధుర్యం లో నర్వయూ మురిపించాలనీ, నా ప్రయత్నం, నా ప్ర యాస ఆర మయిందా నీకు? యిప్పుడు ఆగ మవుతుందా? ఆమె ప్రశ్నకి జవాబు చెప్పలేక కల పొంచుకున్నాను.

తరవాత చిన్న లేడి పిల్లయి, నా ఆలయం చుట్టూ తిరుగుతున్నప్పుడు నీ కందని కొమ్మలని కొంచి, ఆకులన్నిటినీ, నీచేత తినిపించి, ఆ వచ్చని గడ్డిలో నీతో గంతులేసి, ఆడకోవా తని ఎంత అనిపించేది.

నా కోర్కె ముందే ఆ ఆ మా వాస్యత రాత్రి ఆకలికొన్న ఒక ఆడుపులి నా మీదికి పురికింది.

పాపాణ విగ్రహంలోంచి, నా హృదయంలోకి చీల్చుకు పోయింది నీ మరణవేదన.

తరవాత పావురమయి, నా ఆలయం లో గూడు కట్టుకున్నావు.

అతరువాత రావివెట్టు వయి, నా ఆలయా నీకి కేటలమయిన నీడ కల్పించావు ఎన్నో సం వత్సరాలు ఈ నాటికి మళ్ళీ మానవజన్మ ఎత్తిగానే, నాలో ఎన్నో అశలు మొలకెత్తాయి ఇప్పుటికయినా నిన్ను మళ్ళీ కలుసుకోలేనా అని. నా కోర్కెతో, నా తపోబలంతో, యీ రూపం తెచ్చుకున్నాను నీ కోసం, నీకోసం!

నన్ను మర్చి పోయిన నీకోసం రా, దగ్గిరి గారా, కొత్త ఆనందాలకి, కొత్త వెలుగుకి, నాలో అనంతం గాయగ యుగాలు రగిలి, జ్వలిస్తున్న ప్రేమలేజన్మకి నీ కళ్ళు తెరస్తాను. మేలకో! మేలకో!" నా గుండెమీద వెయ్యివేసింది. నా దేహం పెద్ద విద్యుచ్ఛక్తితో భగ్గుమని రగిలింది. నా కళ్ళ ముందు గొప్ప వెలుగు వెలిగింది. అనందముతో ఆమెరూపం రకరకాలుగా, రంగురంగులూ నృత్యం చేసింది మధురమయిన నాదస్వరం దెవులకి వినపడతోంది

కళ్ళు తెరిచాను అతిప్రయత్నంతో. పసులు కుంకుతున్న ముగ్ధుడి కిరణాలు కొలలలో నీళ్ళని బంగారంగా మార్పాయి. దూరంగా వూళ్ళోనించి మధురమయిన సన్నాయి మేళం.

ఏమిటి కలా? నిజ మనకున్నాను అంత నేత్రా" అన్నాను విగ్గరిగా. ఆశ్చర్యంతో నా ముగ్గురు మిత్రులూ నానొక చూశారు.

కలరూపా మోచ్చిందన్నమాట ఆకాస్త కనకుక్" అన్నాడు స్త్రోగూర్తి

ఏమిటి కాస్తనీవా? ఒక యుగంలాగ తుంది నాకు.

దేవీమాహాత్యం." అన్నాడు షక్.

ఏమి టాకల? మనం చూసిన జలసుందరుల మీదా?" అన్నాడు రామ్మూర్తి.

కెప్పువోయ్." అన్నాడు కృష్ణమూర్తి కుతూహలంతో.

ఎట్లా చెప్పుకు?"

ఏం, చెప్పడానికి వీలులేనిదా? అన్నాడు మూగు లిద్దరూ ఒకరి నువాం ఒకరు చూసుకుని.

నాకు వొచ్చినా చావుండును." అన్నాడు కృష్ణమూర్తి

నేనోకోళం చెయ్యకండి. ప్రాక్టేట్ ఏదో గొప్ప అంభం మనం తెలిసీ, అంగుకోలేనీదీ అనుభవించాడు స్వప్నావస్తలో. అతని కళ్ళు చూపింది ఎట్లా మెరుస్తున్నాయో! అన్నాడు షక్. ఇద్దరుమూర్తులూ నాకేసి చూశారు. వారి మొహం లో హాస్యం మామమయి, ఆశ్చర్యం వింత.

నాకు చెప్తున్నా నీ కల? చెప్పాను. క్రద్ధతో, ఆశ్చర్యంతో విన్నాను.

అదే, సద్భవం, నాకథలో నిజానికి." అన్నాడు షక్.

మహాత్మాగాంధీ సందేశం

(16-వ పేజీ తరువాయి)

నాకు, 'సాధన', 'భరితము' వీటి రెంటి స్వరూపము ఒకటిగానే గోచరిస్తుంది. అసత్య సాధనతో, సత్యఫలితాలను ఏనాడూ పొంద లేము" అని అన్నాడు.

ఈ సాధనను, అంతర్వహితసాధన రెంటి వల్లనూ సాధించవలె నని గాంధీ జీ అనుకో వాడు. తన్ను తను జయించలేనిదే, "భారత జాతికి" 'జయం' చేకూర్చుటానికి నాయకుడనై నడిపించలే ననే అనుకో నేవాడు.

నీరచిత్రం కావాలంటే, సంగపరిత్యాగం కావాలని, నీరచిత్రం లేనిదే, "సత్యము" చిక్క దనీ ముందే గ్రహించాడు. తన ఆహార విహార క్యరహారాల నన్నిటిని వి య మి త మొనర్చు తున్నాడు. ఆహారనియమం పాలించాడు. మత్తు పదార్థాలను తననుండి దూరం చేసుకొన్నాడు. 'తినదీ' అని వీడి ఉంచుకోకుండా వాగ్రత్త పడ్డాడు. బ్రహ్మచర్యాది అనేక నియమాలు అలంబించాడు.

కుత్సితా! నీదృష్టిలోని నూలఅవరో ధాన్ని ముందు తొలగించుకో. నీ సోదరు ని కంటిలోని చిన్ని నలుసును అప్పుడే తొలగించ

కోగలవు" (చెబిలు).

గాంధీజీ తన కంటిలోని నూలఅవరోధాలను తొలగించుకోగలిగానని ఏనాడూ చెప్పకొ లేదు. తనను "మహాత్ముడు"నని ఏనాడూ ప్ప కోలేదు. అతని సోదరమానవులే ఆ మహ త్వాన్ని గుర్తించి, ఆయనకు మహాధికారతీ క్తిని అంకితం చేశారు. తన కా అధికార ముం దని కూడా ఏనాడూ ఆయన అనుకోలేదు.

గాంధీజీ బోధలలోనూ, రచనలలో నూ, ఎక్కడా అబద్ధాలు కనబడవు. నైచ్యము, పర నింది, సంఘచీరత్యము, కుత్సితత్యము, భయము, దుర్గర్వము, దంభము, ద్వేషము, దురభిమానము కనబడవు. "ఎది ఇంకే తిరుగులేదు" అని చెప్పిన క్లెక్కడా ఉండదు.

ఆయనలో అంతర్వాణి—భగవంతుడంటే, సర్వాంతర్యామి అనిర్వచనీయమైన ఒకమహా శక్తి, ఆయన భావించాడు—ఆ అంతర్వాణి, అతనినియంతో, న్యుదులంగా సర్వదా పలు కుతూ ఉండేది. ఆయనలోని ఆ స్వస్వతాదర్ప ణంలో, ఇతరులలోని సత్యము ప్రకాశించి, ప్రతిఫలించి, పెరిగి పెద్దదై మహాశ్యాతిగా కన బడేది. మహాశక్తిలయ. ఫలితాలను సాధిం చేంగుకు ప్రేమవిభానాన్ని, అలంబించుటలో "బోధసత్త్వం" అ కరించాడు.

"సత్యమునే ఎంచు. ఆగ్రహాన్ని ప్రేమతో జయించాలి అన్యవాదని సత్యముతో లాంగ దీసుకురావాలి" అని బుద్ధుడు చెప్పాడు.

లోకాన్ని పరిత్యజించి, ఆత్మోపలబ్ధికి, నిరసప్రదేశాలలో ముక్కుమూసికొని కూర్చున్న చాలామంది సన్యాసులలాగాక, బుద్ధినిలెనే, గాంధీకూడా, మామలమయ్య సుంకీ మానవుని విముకుని చేయటానికి ప్రయత్నించాడు. ఆయనను యోగి అని, పిచ్చిచదర్చినాది అని జెక్కిరిస్తూ అవార్థాలు చేసుకోటం పాశ్చాత్య లోకంలో పరివృత్తి అయివాయింది. కాని "స్వధర్మ" (Religion) వార మై రాజకీ మాలురముపశతత్వంవై పుకే మ్రొగుచున్నాడు.



Advertisement for DALLA VANASPATHI. The ad includes the brand name in large letters, a list of products like 'Purified Ghee', 'Mustard Oil', and 'Coconut Oil', and contact information for the company in Hyderabad. It also features a small illustration of a product container.

నేటి భారతదేశపు వ్యవసాయదారుని నిజరూపము

(7-వ పేజీ తరువాయి)

కున్నాడు. కొన్ని ప్రాంతములు ప్రతిపక్షాగా కై వసము చేసుకున్నారు. కొన్ని ప్రాంతములను సం తానములేనందువల్ల స్వాధీనపర్చుకున్నారు కొంత భూమి మూల్య మిచ్చి కొన్నారు. ఈవిధముగా, నయాన్ని, చూపి భయాన్ని, మాయోపాయముల చేత, సంపాదించి గుడికట్టుగా చేసుకున్నారు. పిటి అన్నిటిలో చాలభాగము, వీ రాక్రమింపక మునుపే వ్యవసాయ యోగ్యమై, వ్యవసాయ దారుల ఆధీనమై యున్నది. అది వరకే రయితాధీనమైయున్నాటిలో పాతవిధానమునే వలంబిస్తూ వచ్చారు. క్రొత్తభూముల అమరకం తమ విధానములను ప్రవేశపెట్టుతూ వచ్చారు. యావిధముగా దేశకాల పరిస్థితులనుబట్టి యొప్పటి కేది ప్రస్తుతమో ఆ విధానమును జోస్తూ వచ్చారు. తుదకు లాభకారకవాటిను ప్రభువు కాలమునాటికి, అతని సైన్యాధిపతి పడినది కాద్యధ. ఇతడు, బ్రిటిషుసామ్రాజ్య మహామంత్రి యను విత్తియంపిట్ కుత్రుడు. ఈసమయములోనే బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునకు అమెరికా ఖంపెము నందలి ఆధిపత్యము పోగొట్టుకొన్నది. భారత సామ్రాజ్యముపై సంపూర్ణాధిపత్యము సంపా దించినది. అమెరికాను పోగొట్టుకొనుటలో చేసిన తప్పిదములను దిద్దుకున్నారనకనే హిందూదేశపు సామ్రాజ్యమును సాధింపగలిగి నారు త్వంద్వసమయమునకు జాగరూకతతో వ్యవహరించవలసినదని, ఇండియా గవర్నర్ జన రల్ లాడు కారికొవాలీసు ప్రభువును పోచ్చి తించాడు. అంతదమక, భారతదేశపు భూమ్యా దాయ విధానముయొక్క పరిష్కారము అగమ్య గోచరముగానే కనిపించిన దాయనకు. ఎటూ పాలుపోక, అక్కర విధానము ననుసరించి, కొంతకాలము అమానపథి నలంబించాడు. కార్యకారి కాలేదు. మరికొంతకాలము ఫిరుక్ షేరు వద్దలి నులులోబెట్టు భూమిని ఖండఖండ్ ములుగాజేసి, ఇబారాల కిచ్చేవాడు. ఇబారా కాలమువరకు దున్నుకొని, భూమినుందలి సార మంత లాగివేసి, తిట్ట తగలేసి, లేచిపోయెనాడు. ఈ విధానముకూడ లాభకారి కాలేదు. తరు వాత 5 సంవత్సరములు గడుపుపెట్టి కవుళ్ళ కిచ్చే వాడు. దీని పేరే క్వింకియర్ సెటిల్ మెంటు. ఈగొత్తగా, దేశము దుండు వివిధప్రాంతము లందలి వివిధవిధానములను తెలుసుకొనలేనని వర్యాత్తు కొనసాగించి, క్వింకియర్ సెటిల్ మెంటును 10 సంవత్సరములకు పొడిగించి, దిసినియర్ సెటిల్ మెంటు బన్నాడు. తుదకు వర్యాత్తుతో జేరిం చేమనగా, జమిందార్లు తమ స్వాధీనము దున్న భూములకు తాము ఖామందుల మన్నాడు. గ్రామస్థులు, గ్రామగుడికట్టు భూమి గ్రామస్థుల సామదాయపు హక్కు అన్నారు. వ్యక్తిగతముగా సేద్యము చేయువారు తాము కాడుకొట్టి పొడుకొచ్చి భూమిని, వ్యవసాయ యోగ్యముగా చేసినాము గనుక మా భూమికి మేమే ఖామందుల మన్నారు. ఎవరి వాదమును వారు, లిఖిత వాగ్దానములుగా సహేతుక మైన కారణములతో సమరించుకున్నారు. తుదకు ఈయనకూ వెరైత్రింది. అప్పట్లో దున్నుకొనే వానిని శుకలెట్టుకొని వ్యవహరించుటవలన సంక్రమించే సాకర్షము కంటే జమిందార్లతో నిరోధం పెట్టుకుంటే సంభవించే ప్రమాదమే కావునా సుండేట్టు కనుపించింది. వీరంతా కలిసి వైర వర్ణములే చేరి తమవైకే యెదురు తిరుగుతారని కోచియుండవచ్చు. ఇదియును ఇంగ్లాండులో యాయనా ఒక జమిందార్, అలాచింది, ఆలాచించి జమిందార్లతో కాళ్ళర ఘంసలాయితి చేసుకుంటే బాగుం డుందని నిశ్చయించాడు. ఆ పద్ధతికి ఇంగ్లాండు లోని తన వైరకారుల అనుమతి నందినాడు. తుదకు ప్రాంతవినిగి, 22-3-1793 సంవత్సరము తేదీ జమిందారులతో కాళ్ళర ఘంసలాయితి విధానమును డిక్రీరు చేసినాడు. కాని కొంత కాలము గడించిన తరువాత యీ విధానవలంబ నము త వున్నాడు.

కాళ్ళర ఘంసలాయితి దరిమిలాను ఎదురుతిరిగే తెగ లన్న చోట తెగ ల్వరి సెటిల్ మెంటు బన్నారు. దీనినే మహల్వారి సెటిల్ మెంటు బన్నాడు. గ్రామస్థులు కట్టుబాట్లతోవుండి,

వారి కలయికను విడగొట్టి పిలువేసి చోట విరేజి వారి సెటిల్ మెంటు అన్నారు. వ్యక్తిగత స్వాతంత్ర్యము పెచ్చుపెరిగి, స్వాధీనపర్చుము మితిమీరిన చోట రయితాధీ సెటిల్ మెంటు బన్నారు. దీనినే సెజంటు ప్రాప్రయిటరీ అబారు. దీనిని తొలగి సర్థామస్ మన్రో ప్రవేశపెట్టినాడు. కాని, కిస్తు కేటు మార్పు లేకుండా ఒకే విధముగా ఉంటుందన్నారు. దీని పేరు పెర్ పెచ్చుయల్ సెటిల్ మెంటు. ఈ విధానమును కల్చర్ లీడు దొరవారు సేలంజిల్లాలో ప్రవేశపెట్టినారు 1796 లో. ప్రజల వెరైవంగ లాయతనము కనిపెట్టి యిది కూడ పారపాటే అన్నారు అప్పటి రాజనీతి ధురంధరులు. ఎందు చల్ల ననగా, రాబోయ్యే అధికారదాయంలో, ప్రభుత్వమునకు రాబట్టు కొనుటకు వుండే హక్కును కోల్పోవలసి వస్తుందని, దానికికూడ స్వస్తిజెప్పి ఆకాస్యత ఘంసలాయితి సమం జన మన్నారు. దీనిపైకే వెంపరీ సెటిల్ మెంటు అన్నారు. దీనికి కూడ కాలపరిమితి వుండాలన్నారు. అకాలపరిమితియైనా 30 సం వత్సరాలకు దాటకూడ దన్నారు. తక్కువ వుండ వచ్చునట. ఎదురుతిరిగేవోల నిర్బంధిస్తే తట స్థించే పరిస్థితులు వారికి అనుభవమే. ఎట్లనగా, ఒకప్పుడు జావాద్విసము బ్రిటిష్ వారి ఆధిపత్యము క్రిందవుండేది. అప్పటికికూడా ఆ ద్వీపము, పచ్చివారికి కళపగవబడలేదు. అక్కడ బ్రిటిషు వారి తిరుప్రస 1811 లి 1816 వరకు, సర్ప్లాఫగు రాఫిల్సు అనే ఆగున గవర్నరుగా వుండేవాడు భారతదేశములోవలెనే. రయితాధీనపు భూము లను యెవరివి వారికి విడిచి వచ్చుకట్టి పూలను యిస్తాను, దానితో యెవరిమున్ను వారే ప్రాప్రయిటర్లవుతారన్నారు. ఈయన విడదీసి పట్టాలను యిచ్చాడు. వారు ఆ పట్టాలన్నీటిని కట్టుకట్టి ఒకమూలబెట్టి ఈయన సర్వీచేయించి డిమాండ్లు చేయించిన, ఆనవా తన్నింటిని తుడిచివేసి, ఎప్పటికైనా యొకంచేసి, తమ ఆచారసంప్రదాయముల ననుసరించి, వారిలో వారే భూమి పంచుకొని, వ్యవసాయముచేసు కొన ప్రారంభించినారు. గ్రామగుడికట్టు భూమిని పరాయివాళ్ళు పంచిపెట్టడం తటస్థిస్తే తమలో తమకు వుండే సమర్థిభావం చెడుగుం దనిన్ని, కలహములకు కారణమవుతుందనిన్ని వారి నమృతం. ఇంత రహస్యము యందులో యిమిడి యున్నదిగదా, యిది మద్రాసు రాజధానిలో యెందుకు విజయవంతముగా కొనసాగిందంటే, అక్కడి ప్రజలకు స్వాధీనపర్చుము పెచ్చుపెరు గుటవలన, యీ ప్రాప్రయిటరును సుస్వాగతము సమకూరినదని సమాధాన మివ్వబడిన దని Ude-lavel అను చరిత్రకారుడు వచించియున్నాడు. వైపెచ్చు బ్రిటిషువారి పరిపాలనలో జరిగిన మరి యొక విచిత్ర పన్నాగ మేమిటంటే, తినుటకు చాలినా చాలకపోయినా యేసెంటుభూమి వున్నా వూరి నందిపెట్టుకొని వుండవలెనే మమ కారముకొరకు, సర్వి సెటిల్ మెంటులను చేసి పట్టాల నిర్వహమనే పద్ధతి సృష్టించారు. ఇతర దేశములకు వలసపోకుండా ఆపుచేయుటకు భూమి యందు అమ్ముకొనే హక్కు లిచ్చారు. ఇతర రాజులు యిచ్చిన 'యానాంభూములు, తమనని క్లయించేయకుండా వుండుటకు, యానాంభూరుల హక్కులను రికగ్నయిజుచేస్తూ, తమ కా హక్కు కలదని నిరారణ గావించుకొనుటకు క్విటేం టును కట్టినారు. ఇందుకు అంగీకరించని బాపలే Not agreed (నాట్ అగ్రిడు) యీనాములు. ఈ బాపతులుగాక, యెన్నడూ దుక్కిమొగ మెరుగని, అరణ్యప్రాంతములలో జమిందారి లను సృష్టించి, ప్రతిగ్రామమునకు ఒక ప్రాప్ర యిటరు హోదాను తగిలించి, వీరందరిపైనా మరి యొక పెత్తందారును నియోజించి, చిన్నవారిని ఇక్ ఫీరియల్ ప్రాప్రయిటర్లని, పెత్తందారుని సుపీరియర్ ప్రాప్రయిటర్ అనే బిరుదు తగి లించి, దానికి మల్ గుబారి సెటిల్ మెంటు అనే నామకరణము జేసినారు.

అంతటితోవైనా తృప్తిపొందారా? భారతదేశమందు భూమి హక్కు మాడే అన్నారు. ఇంగ్లాండులో లాభంబులైన కెట్టి హక్కు కాద్యధ లంటాయో, అట్టి హక్కు

బాధ్యతలనే, భారతదేశమందు ఇండియా గవర్న మెంటువారి కున్నవన్నారు. ఈ దేశపు నాగరి కత, విశ్వర్యము, యీ దేశపు వ్యవసాయాభి వృద్ధికి నాధారపడి యుంటుందన్నారు. భారత దేశపు వ్యవసాయదారుబాధ్యత యెంతవర కంటే బ్రిటిషు దీవులలోని కర్మాగారములకు కావలసిన ముడిపదార్థముల నందిచ్చుటయేనట వీరి భవిష్యదభివృద్ధి. వీరు పండించు పదార్థముల పరిమాణాభివృద్ధిని నాణ్యము ననుసరించి వుంటుందన్నారు. వీరు పండించువన్నియు పారిశ్రామికోపయోగములకు పదార్థములుగా నుండవలెనట ఇటుకంటి విషయములలో వ్యవ సాయదారుతో సహాసరియైనట్టియు సన్నిహితమై నట్టియు బాంధవ్యముగల ప్రభుత్వము ప్రపంచ మందు మరే దేశమునందును గానరాదు. ఇండియా గవర్న మెంటు కేవలము పరిపాలనాధికారియే గాక, ముఖ్యముగా భూస్వామి కూడానట. ప్రభుత్వ విషయము నమూనాచేయుచున్న భూమి కిస్తు తిమకు నాణ్యముగా రావలసిన ఆదా యములలోని భాగమేగాని, వ్యక్తిగతములగు భూమిని దున్నువార లిచ్చునదికాదట. వ్యవ సాయదారు, తన స్వాధీనము దుండు భూమికి చేసిన అభివృద్ధి కాస్తదమకు పనులన్నీ ప్రభు త్వపు ఆర్థిక అదనపు విలువ చేర్చినట్లైనట. ఈ విషయ సుభాషితముల సెన్నిటినో, 1870 సంవత్సరములో ఇండియాగవర్న మెంటువారు సెక్రటరీ ఆఫ్ ది ట్రిబునారి కోక నివేదికను పంపుకుంటూ తమ ఆంతరంగికముగ వెల్లడించి యున్నారు.

ఇట్టి అవస్థల నన్నిటిని సమన్వయించి విలో కించినవో భారతదేశమందలి వ్యవసాయదారుని నితి పరాధీనత నొందిననాటినుండి నేటివరకు యెట్టి పరిణామ ముండనదో, వ్యవ సాయ ము యెంతనిరుత్సాహమున కెర చేయబడినదో, భూమి నుండి ఫలించు పదార్థము లెన్నిరకముల అవ తారము లెత్తినవో ధీటుతెల్లము కాగలదు.

ఇట్టిచిక్కులను విడదీయుటకు కాంగ్రెసు మహా సంధి వ్రాసుకొన్నది. మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు ముందంజ వేసినారు. తె సేపట్టుకదలింది. ఈగలు రెచ్చకుండా తే సే వృధా కాకుండా అందలి సుధారసమును సద్వినియోగపర్చుబాధ్యత పాలక పాలితులయం దుండుననిన కొదమవారుండరు. కాని దేశమంతటా ఒకే, సమత్వమును విధానా కలంబను సాధ్యమా అనునది ఆలోచించవల సిన విషయము. భూమి తరహాలువేరు, పోర్ట్ల పరి స్థితులు ఒకేరీతిగా నుండవు. వ్యవసాయదారుల జ్ఞాన, మన, దాగ్ధ్యల తీరకూడ భిన్నమే. లోగడ ప్రభుత్వాలవారు వేసిన ముడులలో, ఏమగవెలికలు వున్నాయి. జారు ముక్కు వున్నాయి. చుట్టబెట్టి పెసివేసినది వున్నాయి. మడతబెట్టి అంటగట్టినది వున్నాయి. ముడి విప్పే సేర్పరితనం పాలకులలోను విప్పినదాకా వేచియుండే సహనం పాలితులలోను వుండాలి. అట్టిసహకారసహనములు లేనినాడు యీస్పితార్థ మీజెరదు. మనోరధసిద్ధి నందలేదు.

భిన్నాభిప్రాయములు ఆరికాస్త్రవేత్తలలో కొందరు. కలెక్టివు వ్యవసాయము లాభదాయక మంటారు. అది మన దేశానికి పనికిరాదంటారు కొందరు. మరికొం దరు కాక ఆపరేటివు వ్యవసాయము మంచి దంటారు. మరికొందరు, భారతదేశపు వ్యవసాయ దారులలో సహకారమంటూ వుండవలెనేది వట్టి భ్రమ అంటారు. కొందరు పెద్దపెద్ద ఖండము లుగాచేసి వ్యవసాయము చేయుట లాభదాయక మంటారు. మరవాగళ్ళు, పెద్ద పెద్ద ఖండములు వ్యవసాయము పెట్టుబడి రెస్సగా నున్నదేశము లకేగాని, భారతదేశమువంటి వీదదేశమునకు పనికిరాదంటారు. వ్యవసాయదారునకు శాస్త్ర పరిజ్ఞానము రెస్సగా నేర్పితే బాగుపడతాం టారు. ఇంగుళిఆకై ప్రత్యేకము విదేశముల నుండి రప్పింపబడిన శాస్త్రజ్ఞులు భారతదేశపు వ్యవసాయదారులన సేర్పుకొనవలసిన విష యము లనేకము లున్నవే కాని, మనము వారికి నేర్పేపరిజ్ఞానమేమియు లేదని, 1889 సంవత్సర ములో, ఇంగ్లాండులోని రాయల్ అగ్రి కల్చు కల్చరల్ సొసైటీవారికి సలహాదానైన, రసా యశాస్త్రసారంగకుడు జే, ఏ, వొలెకార్ (J. A. Voelker Ph. D.) వారు తన

రిపోర్టునందు సహేతుక ము గా సమర్పించి యున్నారు. వీరిని ఇండియా గవర్న మెంటు వారు ప్రత్యేక మీపరిశోధనకై కోరి భారత దేశమునకు రప్పించినారు. ఆయన భారత దేశముయొక్క వివిధప్రాంతములందలి వ్యవసాయ విధానములను పదమూడుమాసములు పర్యటనజేసి తమ అనుభవములను, "ఇంప్రూవు మెంటు ఆఫ్ ఇండియన్ అగ్రి కల్చర్" అనే మకుటముతో ఒక రిపోర్టును ప్రకటించినారు. ఇట్టి అభి ప్రాయమునే, యీదేశమందు తమజీవితమంతా గడపి, కలెక్టురుకుదోగ్గము లగాయతు, గవర్నరు పదవివరకు సద్గింటించిన, సర్ బాక్స్టర్లీ దొర వారివలన ప్రచురింపబడిన "ఇండియా అండ్ ఇన్స్యూ అడ్మినిస్ట్రేషన్" అను గ్రంథమునందు వలె బుచ్చియున్నారు. కొందరు పెర్మ సెంటు సెటిల్ మెంటునాటి రేటుకు తగ్గిస్తే, వ్యవసాయ దారు బాగుపడతారంటారు. ఆకాలపు తోక్తా నిర్మితముగ నాణెములేవి? ఒకవేళ నిజలోహపు విలువగల వెండి, బంగారునాణెములు, యిప్పటి నవలోహపు నాణెములకు ప్రతిపదాగా ముద్రింపించి ప్రచారములో పెట్టుకో యితని వృత్తికి, జీవితానికి కావలసిన యితరపదార్థముల విలువ తప్పనిసానమేది? సహవాసోపమములన యితనికిలవడిన విభాసము స్వీకరణాభిలాష, యితరవ్యసనములయం దాసక్తినుండి, మరల్లు పెట్టు?

నేటిభారతదేశపు వ్యవసాయదారుని అవస్థ యీవిధముగావున్నది. వీని బాగుకు మూల మెక్కడో తెలియుటలేదు. తీగలూగితే గొంకం తా కడులుతుండేమా? అనుభవసిద్ధముగ పాండిత్య మున్నవానికి శాస్త్రపరిజ్ఞానము కొరతయగు చున్నది. శాస్త్రపరిజ్ఞానమున్న వానికి, అనుభవ సిద్ధముగ పాండిత్య ముండ జేసుకొనెదమనిన అవకాశ ముండుటలేదు. కుశాగ్రములగు చదు వరులూపించి పత్రికామూలమున ప్రచురింపె స్తారా? నాకు వోవినంతవరకు, బుడ్డి రత్నం తనవకు వివరించమంటారా? వీరూ అంజ్ఞ.

NEW CONSIGNMENT

All watches of high class swiss craftsmanship and fitted with plastic band EACH GUARANTEED-3 Years



No 1 Size 7 1/2" ape
5 Jewels Chrome 32/- Rolled gold 40/-
7 " " Sup 35/- Rolled gold 45/-
15 " " 52/- Rolled gold 62/-



No 2 Size 6 1/2"
5 Jewels Chrome 36/- Rolled gold 42/-
7 " " Sup 38/- Rolled gold 48/-
15 " " 55/- Rolled gold 65/-



No 3 Size 10 1/2"
5 Jewels Chrome 24/- Rolled gold 30/-
7 " " Sup 48/- Rolled gold 60/-
15 " " 70/- Rolled gold 85/-



No 4 Size 11 1/2"
Chrome case 16/- with second 14/-
Centre second 26/- Superior 32/-
15 Jewels Chrome 30/- Superior 35/-
ALARM TIME PIECE 16/-
Superior 20/-, Best 25/- Postage extra.
12 1/2% discount on order for any 3 watches at a time

H. DAVID & CO

POST BOX NO 11424 CALCUTTA

(22 వ పేజీ చూడుడు)

ఆంధ్రబ్యాంకు రజతోత్సవము

డా॥ పట్టాభి సీతారామయ్యగారు

ఆంధ్రబ్యాంకు సాత్తినవత్సరముల క్రితం ముద్రాపత్రంలో స్థాపించబడింది. ఈ గడు రాష్ట్రమునకు శాఖలు కలిగి రాష్ట్రీయ ప్రధాన కేంద్రాల్లో కార్యాలయాలను స్థాపించుకొని దిన దిన ప్రవర్ధమానమగుచున్న ఈ ఆంధ్ర ద్రవ్య వ్యాపార సంస్థ స్థాపకులు డాక్టర్ పట్టాభిగారు. ఈవారం ముద్రాపత్రంలో బ్యాంకు రజతోత్సవం జరుగుతున్నది. ఆ సందర్భంలో రాష్ట్రీయ పట్టాభిగారు ఈ సంస్థస్థాపన, అభివృద్ధి ఈ వ్యాసంలో వివరించారు.

ఆంధ్రదేశంలో ద్రవ్యవ్యాపార సంస్థ (కమర్షియల్ బ్యాంక్) ఒకటి స్థాపించాలనే ఆలోచన నాకు 1923 సెప్టెంబర్ లో కలిగింది. అప్పుడు ఢిల్లీలో కాంగ్రెస్ ప్రత్యేక సమావేశానికి వెళ్ళాలని సకల వీర్యాట్లు సిద్ధంచేసుకుని, ఆఖరుక్షణంలో అది తప్పిపోవడంతో, అ ను కో కుండా లభించిన పదిహేనుగజాల స్వయంధీని ఇటు వంటిసంస్థ ప్రారంభించడంకోసం వినియోగించడం ముంచిదనుకున్నాను. సరే, ఊళ్లో కొందరు మిత్రుల్ని చేర్చిసి ఒక సాయం కాలం సభచేశాను. కాని చెప్పకో దగినంత ధనం కట్టిరావడానికి అట్టేమంది సిద్ధపడకపోయే సరికి నిరుత్సాహం కలిగింది. మొత్తం అంతా కలిపితే పదివేల రూపాయలయింది. చాలా ఆశాభంగమయింది. అప్పటికి ఆ ఆలోచన మానివేశాను. కాని మాడునాలుగు దినాల్లో మా పొరుగు నంబూరి వెంటటసుబ్బారావు గారు [వీరు గౌరవ కార్యదర్శిగా పది సంవత్సరాలు పనిచేశారు] నా వద్దకు వచ్చి నా ఆలోచన ఎంతవరకు ఫలించిందని ప్రశ్నించారు. ఊళ్ళోఉన్న వర్తకుల కోసమే అసలు ఈ సంస్థని తలపెట్టినా, ఏవేవో కారణాలవల్ల పారికే సంస్థపట్ల ఉత్సాహం లేకపోయిందో లేక ముందడుగు వెయ్యడానికి ఎవరికివారే సంకోచించారో, కాబట్టి ఆ ఆలోచన మానుకొన్నానని అయనకి తెలియచేశాను. అయన తాను రు 8000 ఇస్తానని చెప్పారు. ఇద్దరంకలిసి ఇద్దరు మిత్రులవద్దకువెళ్ళి ఉదయం పదిన్నరకల్లా రు 10,500 తీసుకొచ్చాం. ఈ లోగా ఓచిన్న సంఘటన సంభవించింది. ఉత్తరోత్తరా దీని అర్థం విస్ఫుటమయింది. ఊళ్ళోకెల్ల కొంత విద్యావంతుడు, వివేకవంతుడు అయిన శ్రీ ఉదయగిరి గోపాల రత్నంగారు స్వయంగా మాడువేలరూపాయలు అడ్డగానే ఇచ్చి, నేను కూడా వాటాలు తీసుకోవాలని నిర్బంధపెట్టారు, ఈ సంస్థ కేవలం వర్తకుల కోసమేననీ, వ్యాపారానికననీ మొదటినించీ నాతలంపు. ఇందులో నాకేమీ ప్రమేయం ఉండకూడదనుకున్నాను. కాని ఈ పరిస్థితిలో, గోపాలరత్నంగారిని తృప్తిపరచడంకోసం వెయ్యిరూపాయల విలువగల వాటాలు నేను తీసుకోవలసి వచ్చింది. అయనకు లోలోపల పెద్ద ఆలోచన ఉన్నదని అప్పుడు నేను కనిపెట్టలేక పోయాను. ఆ విషయం మనవిచేస్తా. ఆ రోజు మొదలు అది క్రమక్రమాభివృద్ధిచెందింది. పదిహేను రోజుల్లో అనుకున్న దానికంటే రు 18 వేలు ఎక్కువగా వసూలయింది. ఆ వ్యవధిలో సంస్థ నిబంధనలు, నివేదిక తయారు చేశాను. వాటాలధనం ఇవ్వబోయే వారందరం సమావేశమవగా నేనానిని చదివారు. నిబంధనలు తరవాతనే అచ్చయి వందుపల్ల వానినన్నిటిని వాటాదార్లు తృప్తిగా చదివే అవకాశం కలిగింది. ఆ సమావేశంలో అందరి ఉత్సాహం ఎంత

ఇనుమడించిందంటే కావలసిన దానికంటే అధికధనం ఇవ్వడానికి అందరూ ఆత్రుతపడడం ఆరంభించారు. వద్దని వారించడానికి తరవాత కృత్యాద్యక్ష అయింది. అయినా వాస్తవంగా డబ్బు చెల్లించే తీరుగా కొందరు వెనుతగ్గతారని నాకు ఇంకా అనుమానంగానే ఉండి, ఎవరెన్ని వాటాలు కావాలన్నా అప్పుడు నిరుత్సాహ పరచలేదు. అసమానించినట్లు కొందరు వెనక తగ్గారు. మొదటి తీసుకొంటానని మాట ఇచ్చినన్ని వాటాల వారు తీసుకోలేదు. బ్యాంక్ 1923 నవంబరు 20 వ తేదీని రిజిస్టరయింది.

ఇంపీరియల్ బ్యాంకు ఏజంటు ప్రతికూల వైఖరి

అప్పు ధారంభమైనాయి మాతృప్లు. ఇక్కడున్న ఇంపీరియల్ బ్యాంక్ ఏజంటు-ఆయన యూరోపియన్ - ఈ సంస్థతో ప్రమేయమే పెట్టుకోవద్దని రహస్యంగా వర్తకుల్ని నిరుత్సాహ పరచినట్లు తెలిసింది. ఆ ఏజంటు ఎవర్ని వాటాదారుగా ఉండనివ్వడు. డైరెక్టరుగా అసలే ఉండనివ్వడు. డైరెక్టరుగా డైరెక్టర్ సానాలకి వాటాదారు పోటీ చేసి ఆతరు పడవలసింది పోయి, ఎదురు వెనుకంజ వెయ్యడం ఆరంభించారు. అప్పుడు గోపాలరత్నంగారి యుక్తి బోధపడింది. ఆయన ఈ విషయం మొదటి రోజునే ఆలోచించి ఉండాలి. మేనేజింగ్ డైరెక్టర్ పదవి నాకు బలవంతంగా కట్టబెట్టారు. తరవాత ధనాన్ని ఎలా వినియోగించాలనేది పెద్ద చిక్కిచ్చింది. నిజానికి ఈ బాంక్ వర్తకులకోసం స్థాపించినది. మరి వర్తకులే డబ్బు తీసుకోరు. తరవాత ఎలాగైతేనేం రు. 30 వేలు అక్కడ వర్తకులకే ఋణాలిచ్చాం. అప్పుడు నేను కాకినాడ కాంగ్రెస్ కి వెళ్ళాలని వచ్చింది. కాకినాడ కాంగ్రెస్ సమావేశంలో ఒక శాఖ స్థాపించాలనుకున్నాను. ఉత్తరోత్తరా జరిగిన సంఘటనలవల్ల అది అసంభవం లేకపోయింది. తరవాత బ్యాంక్ చాలా చురుగ్గా పైకొచ్చింది. ఇంపీరియల్ బ్యాంక్ లోనే శ్రద్ధ వహించిన రాజభక్తి గలవారుకూడా క్రమంగా ఈ బ్యాంక్ ను ప్రోత్సహ పరచ నారంభించారు. వారు స్వయంగా ఇక్కడ ఋణాలు తీసుకుని ఇంపీరియల్ బ్యాంక్ లో ఇవ్వలసిన ఋణాలు చెల్లించేవారు. ఇంపీరియల్ బ్యాంక్ ఒకసారి 1926 లో దాదాపు నీళ్ళు వొదులుకోడానికి సిద్ధపడినప్పుడు లక్షా పాతికవేల రూపాయలు వారికి ఇప్పించాను. దాంతో అంతవరకు నేను కాంగ్రెస్ వాది నడడం వల్ల ఆ ఏజెంటు గారికి నాపైన ఉన్న అనుమానం అంతా తీరిపోయి, నాకు అవసరమైనప్పుడెల్ల సహాయం చేస్తానని ఆయన వాగ్దానమిచ్చాడు. నాకేమీ సహాయం చెయ్యనక్కరలేదుగాని, నేను ప్రారంభించిన సంస్థాద్యారా సహాయం చెయ్యాలనిందని ఆయన్ని కోరాను. అయన కిట్టపైన హామీపైన (సెక్యూరిటీ) కొద్దిగా, 50 వేల రూపాయలు ఓవర్ డ్రాఫ్ట్ ఇప్పించవలసింది ఆయన్ని కోరాను. ప్రాత్యూర్యంగా

మహాత్మాగాంధీ

(6 వ పేజీ తరువాయి)

దుఃఖాలకూ, దారిద్ర్యాలకూ, కృతకకారణాలూ కల్పించి, ప్రతి పాపాతీయునీ వానికి కారకునిగా రూపిస్తూ, జాతి విద్వేషబీజాలను సర్వ ప్రపంచ ప్రజల హృదియాల్లోనూ చల్లి, జాతివిద్వేషం పైశాచిక రూప మంగుకొనేట్లు చేశారు. ప్రపంచజాతులన్నిటిలోనూ ఈ పరస్పరజాతివ్యతిరేకత, అపారంగా పెరిగిపోయి, హద్దుల నన్నిటిని తొలగించుకొని, వికృతతాండవ మొనర్చు సాగింది. జాతులను, జాతులను ఏక మొత్తంగా నిర్మూలించుకొనే "జాతి వ్యవస్థ", "జాతినిర్మూలనము" - ప్రపంచ జాతులన్నీ అకలంబనగా చేసుకొనే దుష్కారము ప్రాప్తించింది. అంతకుమునుపు స్వర్గ, ద్వేషము, పగా, ఇత్యాదిగుణాలు సామాన్య మానవులమధ్య కారణహీనంగా తప్ప ఉండేవి కావు. అవైనా పరిమితులలోనే, చిన్న చిన్న పరిస్థులలో మాత్రమే ఉండేవి. కాని, ఏ ఒక్కజాతిలోనో జన్మించటమే, గండవజాతివారందరినీ నదికి నేయటానికి క్షింతకారణముగా మానవుడు అవగాహన చేసుకోసాగిన దుర్దినాలు వచ్చాయి. ఆ దౌష్ట్యన్ని అహింసాయుగంతో ఎదిరించటానికి మానవ ప్రకృతి గాంధీఅంతటి పురుషుణ్ణి సృష్టించుకొంది. ఆ అకారణజాతి విద్వేషమునే దుబ్బకత్తిని, హింసాతాండవాన్ని, తన అహింసాయుగంతో, నాకాలిలో గాంధీ ఎదిర్చి జయించాడు. చిరకు ఆ ద్వేషానికి బతి అయిపోయాడు. కాని ఆ విద్వేషవిశృంఖలా చరణాన్ని తన మృతితోనే సాధించి జయించాడు. గాంధీ చరిత్రాయనతర్వాత విస్తృత భారతాన్ని ఆ జాతివిద్వేషము తన వికృత తాండవాన్ని సంహరించుకొంది. తక్కిన ప్రపంచము, మృతితో ఆయన సాధించిన మానవ సౌహార్దాన్ని చూసి, ఆ ప్రవక్తబోధలకై ఇప్పుడు తపాతపా చూపిస్తోంది.

"మానవుని ఆత్మగీతం పాడవలసిందే, అతడెంతటి నికృష్టుడైనా, నీచుడైనా సరే, ఆ ఆత్మగీతం ఒక మహాకావ్యమై సర్వపురాణ సారసంగ్రహాన్ని పుణికించుకొన్న రసకావ్యమై విలసిల్లుతుంది." అన్నాడు విక్టరు హూగో. గాంధీ ఆత్మగీతంలో, లోకోత్తర పురుషుని ఆత్మగీతం లేవో, ఆయన జీవితంతో మనకంది, సర్వ పురాణాలకన్న అన్ని కవితాత్మకకన్న కూడా శ్రేష్టమైన కావ్యమొకనుక శాశ్వతసంపదగానిలినాయి. మనకున్న ప్రకృతిస్వభావసంపదతోనే, "సత్యగ్రహాన్ని" ఆజీవితాంతము నడవగలిగిన వ్యక్తి, యుగ యుగాలకూ దేశదేశాలకూ లోకోత్తర పురుషుడుగా ఎల్లా అవగలడో గాంధీ చూపించాడు. ఈ ప్రాకృతికమానవ స్వభావంలోని విశాలావకాశాన్ని ప్రపంచ సర్వస్వానికి చాటిచూపిన గాంధీవంటి "సంపూర్ణమానవుడు" ఇంతవరకూ "స భూతో న భవిష్యతి" మాత్రము కాకుండు గాక!

అఖిలఆసియా మహాసభ

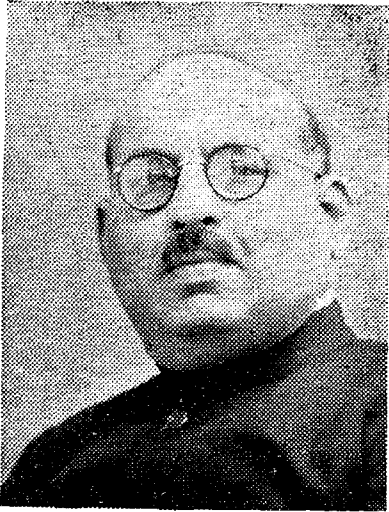
(9వ పేజీ తరువాయి)

లికి ఒక అవ్వసూత్ర ప్రణాళిక సమర్పించబడుతుంది. అందులో, ఇంపీరియల్ రిపబ్లిక్ నాయకులను వెంటనే విడుదలచేసి; మార్చి 1949 లోగా, రిపబ్లిక్ ప్రభుత్వము స్వేచ్ఛగా వ్యవహరించగలిగేట్లు (డిసెంబరు 18 కి పూర్వము రిపబ్లిక్ వారి చేతుల్లోఉన్న ప్రదేశాలలో) సాగు కూలపరచటం; తాత్కాలిక ప్రభుత్వాన్ని ఏర్పరచటం; తాత్కాలిక ప్రభుత్వానికి వైశ్యంవైసహ సర్వాధికారాలూ ఇవ్వటం; విదేశాంగ వ్యవహారాల్లో, సామరస్యసంఘము, డచ్చిప్రభుత్వము, భద్రతామండలి ఏర్పరచగల వారే యితర వ్యవస్థా, వీటితో సంప్రదించి, రిపబ్లిక్ ప్రభుత్వం వ్యవహరించగలండు అవకాశం ఇయ్యటం; 1949 అక్టోబరులోగా కొత్త ఎన్నికలు జరిపి, రాజ్యాంగపరిషత్తు ఏర్పరచటం, 1950 జనవరిలోగా ఇంపీరియల్ యూచదూభ భాగాన్ని ఆ ప్రభుత్వానికి అప్పచెప్పటం - ఇవి, ఈ ఎనిమిది సూచనల సారాంశాలు. ఇందులో ఏవేమైనా వీటికి ఒప్పకోక పోతే, ఒప్పకొని తీరేందుకు కావలసిన చర్యలన్నీ భద్రతామండలి అనుసరించాలని కూడా సూచించబడ్డది.

గనోక్స్
 ఉన్న సెగంకు గంటలలోగుండుము
 ఈశ్వర సార్వభౌమమంది

ఆంధ్రా బ్యాంక్ లిమిటెడ్ రజతోత్సవం

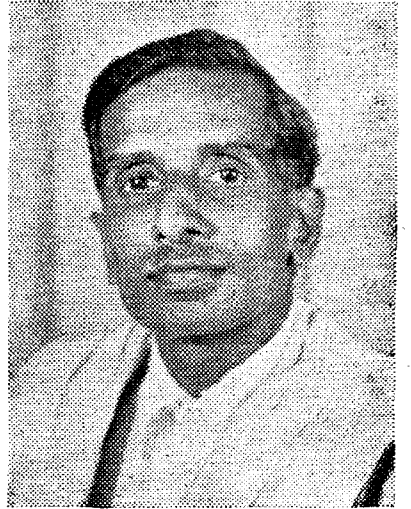
1949 జనవరి 23 ఆదివారము, 24 సోమవారము జరిగినది.



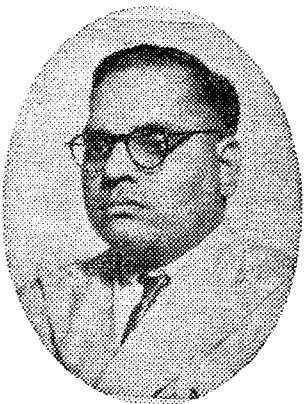
శ్రీమంతు రాజా యార్లగడ్డ శివరామ ప్రసాద్ బహదూర్, జమీందారు, రాజా సాహెబ్ ఆఫ్ చల్లపల్లి, అధ్యక్షులు



రాష్ట్రపతి శ్రీ భోగరాజు పట్టాభి సీతారామయ్యగారు వ్యవస్థాపకులు



శ్రీ తాడేపల్లి శ్రీరాములుగారు మానేజింగ్ డైరెక్టర్



శ్రీ యి. రామచంద్రమూర్తిగారు, యం. ఏ., సి. ఏ. ఐ. ఐ. బి. అసిస్టెంట్ మానేజరు



శ్రీ వారణాసి కృష్ణమూర్తిగారు యం. ఏ., సి. కాం., యల్. యల్. బి. సి. ఏ. ఐ. ఐ. బి, జనరల్ మానేజరు



గౌ. గోపీకృష్ణాద్ కిదార్ ముగారు భాగ్యవంతుల వాడనంత్రి. ఆంధ్రా బ్యాంక్ రజతోత్సవ సందర్భమున ప్రధాన అతిథులునంకి జనవరి 24 సోమవారమున రాష్ట్రపతి భోగరాజు పట్టాభి సీతారామయ్యగారి చిత్రపటము నాగిస్తుంది.

ఆంధ్రా బ్యాంక్ లిమిటెడ్.

(ఆంధ్రదేశములో ప్రథమముగా స్థాపించబడిన బ్యాంకింగు సంస్థ.)

ప్రధాన కార్యాలయము: మచిలీపట్టణము



స్థాపితము 1923—24

రజతోత్సవము 1948—49

చెల్లింపబడిన మూలధనము రు. 25,00,000
మూల నిధి 9,00,000
అమలులోనున్న వ్యాపారము 5,00,00,000

బ్రాంచీలు:—అనకాపల్లి, బరంపురం (గంజాం), ఏలూరు గుడివాడ, గుంటూరు, కాకినాడ, నువ్రాసు, మచిలీపట్టణము, నెల్లూరు, రాజమహేంద్రవరము, తెనాలి, విజయవాడ, విశాఖపట్టణము, విజయనగరము (బి.యం. రైల్వే).
సబ్ ఆఫీసులు:—ఆమదాలసల (నైజాగ్ జిల్లా), అమలాపురం, ఆరండ్లపేట (గుంటూరు), భీమవరం, చల్లపల్లి, చిక్కోల్, చీరాల, దుగ్గిరాల, గొల్లపూలు, గవర్నరుపేట (విజయవాడ), గూడూరు (నెల్లూరుజిల్లా), జగ్గయ్యపేట, జయపురం (ఒరిస్సా), మహారాణిపేట (విశాఖపట్టణము), మైసూరు (మద్రాసు), నర్సరావుపేట, ఒంగోలు, పాలకొల్లు, పార్వతీపురం, పెడన (కృష్ణా), పెద్దాపురం, పితాపురం, రామారావుపేట (కాకినాడ), సాలూరు (బి. యం. రైల్వే), సామర్లకోట, త్యాగరాయనగర్ (మద్రాసు), తిలారు (నైజాగ్ జిల్లా), తుని, వినుకొండ (గుంటూరు జిల్లా).

లండన్ ఏజెంట్లు:—బార్క్లేస్ బ్యాంక్ లిమిటెడ్.

బోర్డు ఆఫ్ డైరెక్టర్స్.

1. జబ్బుతుల్ అక్రూఫ్ శ్రీ రాజా యార్లగడ్డ శివరామప్రసాద్ బహదూర్, జమీందార్, రాజా సాహెబ్ ఆఫ్ చల్లపల్లి, (ఫ్రెంచ్ మన్.)
2. శ్రీ తాడేపల్లి శ్రీరాములుగారు - మానేజింగ్ డైరెక్టర్.
3. శ్రీ పిల్లారెడ్డి పార్థసారథి నాయుడు,
4. శ్రీ తిరునర్తి నాగభోతరావు,
5. శ్రీ దంటు నూర్యారావు,
6. శ్రీ మద్ది సుదర్శనము,
7. శ్రీ మాజేటి శేషగిరిరావు,
8. శ్రీ దారా విశ్వేశ్వరరావు,
9. శ్రీ పాలకుర్తి శోభనాద్రి,
10. శ్రీ జిల్లి మాణిక్యాలరావు,
11. శ్రీ రేపాక సత్యనారాయణగూర్తి,
12. శ్రీ కాకర్లమాడి సుబ్బారావునాయుడు.



శ్రీ కె. యం. మునీగారు భారతప్రభుత్వపు మాజీ సైదరాబాద్ ఏజెంట్ జనరల్.

ఆంధ్రా బ్యాంక్ రజతోత్సవ సందర్భమున సోమవారంనాటి సభలకు, అధ్యక్షత వహించిరి.

అన్ని విధములైన బ్యాంకింగు వ్యాపారములు నిర్వహించబడును.

సమాఖ్య :

కాశ్మీర్ సరిహద్దుల బారములు

ప్రకృతి సౌందర్యమునకు ప్రఖ్యాతిగాంచిన కాశ్మీర్ నేలను యుద్ధము ప్రారంభమైన నుండి సంవత్సరములు పోవడమునకు

ప్రత్యక్షంగానో, కుమార్తెగానో, ఇతర దేశముల సాయము లేనిచో, వాక్స్టాన్ ఈ యుద్ధమున ఇంతవరకు వివిధ గొప్పతనములను సామర్థ్యములను అనుసరించి, వారికి ప్రాప్తి, అపరికార సహాయమును పొందుచున్నట్లు తేలుచున్నది.

స్వతంత్రముగా, స్వేచ్ఛగా, జీవించుటకు రాష్ట్రములు తమకు సుఖముగాను, దేశములో చేరినప్పుడు నష్టమును తగ్గించుటకు భిన్నముగా, పాకిస్తాన్ చేరియున్నట్లు చెప్పింది. పుల ప్రతిభావే నేటి, కాశ్మీర్ భూభాగం సఖ్యతకు కారణమని గుర్తించుటకు తామే తలపడుచున్నాము కాశ్మీర్ పాకిస్తాన్ పక్షమే చేరియుండేదేమో! కాని తమ దౌర్జన్యములను, ఆక్రమణ దండలముల ముగిసినట్లు పోయినది కాశ్మీర్ ముస్లిములేగాని హిందువులు కారు ఇంటికి చిచ్చు పెట్టడమునకు ఆతిథ్య మిచ్చువాడగుటగా!

యుద్ధములో తెగతెంపులు చేసికొనటకు బదులు, అంతర్జాతీయ సమితి మధ్యస్థత్వము కోరటమనే ప్రభుత్వము చేసిన పెద్ద తప్పు. ఈ సమాచారమును ప్రభుత్వముగా విన్నవారెవరును ఇందలి రాజనీతి ఏమియో గుర్తించలేక పోయిరి మన దేశము బానిసగా మన్నుపడు, బ్రిటిష్ వారి నిర్ణయములో, విదేశీ రాయభారములకు, అంతర్జాతీయ మధ్యస్థత్వమునకు (International Arbitration) ఒప్పుకొనవలసినదిగా కోరినప్పుడు, మన దేశముగొడవలే నట్లు మినిస్ట్రీస్ పుచ్చిన భారతనాయకులు, నేడుదేశ తప్పులే చేయుచున్నట్లు నని అడుగువలసి యుండును!

అటు మధ్యస్థత్వము కోరుటవలన మన కేమి లాభము కలదు? 1919 నాటి అంతర్జాతీయ సమితి వలననే, ఈ నాటి సంయుక్త రాజ్యసమితిగా, కార్యకూలత్వము లేక, వాక్సురత్వమే చూపగలుగుచున్నది పెద్ద రాజ్యముల నగుచు చేసికొనలేక పిల్ల రాజ్యముల అగుటకు తట్టు కొనలేని నపుంసకసంస్థ నేటి అంతర్జాతీయ సమితి గతించిన చరిత్రనే అపకాశన చేసికొనగల్గినచో, ఈ సమితి ద్వారా సాధింపబడిన విషయ మొక్కటియు కన్పట్టలేదు అగ్రరాజ్యముల అపవీరికి ఎదురు చెప్పలేక, యుక్తాయుక్తముల తెలిసికొన్నక, ప్రపంచ శాంతికి హామీపడటకు బదులు, తృతీయసంగ్రామమునే నేటి ఈ సమితి పూనాదుల వేయుచున్నదని తెలిసియు, అట్టి చేతకాని సంస్థ ద్వారా న్యాయము బడయవలయుట హాస్యాస్పదము.

భారతదేశము ప్రజాభిప్రాయమునకు నన్నుముగా విభజించబడదు. దీనికి మూల కారణము బ్రిటిష్ వారి కుట్రల రాజనీతియే యని గుర్తించవలెను అందువలననే, నేటికిని కాశ్మీర్ విషయమునగూడ బ్రిటిష్ వారు పాకిస్తాన్ పక్షము వహించుట చాల నీచము విషయము దేశసౌభాగ్యమే, మాకు ముఖ్యము; దేశ శాంతియే మాకు వాంఛనీయమని ఉపన్యాసముల నిచ్చిన బ్రిటిష్ పెద్దలు యుద్ధవిరామమునకు, ఎంత మాత్రము సహాయపడుకుండుటకు కారణమేమి? ఇంతవరకన్ని సమావేశములందును, బ్రిటిష్ ఆధ్యక్షి నోయల్ బేకర్ (Noel Baker) చాల అపమానము పాత్ర చూపియుండెను.

చరిత్ర చదివినవారెవరును ఇంకొకటి విషయముల గుర్తించియుండకపోదు అల్లాంటిక్ చార్టర్ ను ప్రాతిపదికగా పొంది, ప్రారంభించిన అంతర్జాతీయ సమితి సరికట్టి దానికన్న బలవంతులగుటకు తొలికొత్త ఆశింపబడెను కాని దీని తీవ్ర రీతిలో నేటికి నాల్గు పట్టణ కోసు పండుగలు గడిచినను, సాధించిన కేరళు లేమియు నగపడలేదు ఆక్రమణకాజ్యములను గ్రీష్, యూగోస్లావియా, హంగరీ, జర్మన్లతో కేరళులలోని కమ్యూనిస్టు విప్లవముల నావి

శ్రీ నందివాడ కృష్ణమూర్తి

శాంతియుతముగ పరిస్థితుల నిష్పటికి విస్తరచిత్రక పోయినది గత 10 సంవత్సరముల వధికార లాభకముగా మగింగి చూపు నాల్గు సంవత్సరములందు, నేటికిని యూరపు సంవి యుద్ధ జ్వాలలు కాలించుచున్నవి ఇక పాలస్తీనా (Palestine) సమస్య సాధింపబడదు గదా! శాంతి దూతగా, అంతర్జాతీయ భారిగా నవీన కౌంట్ బెర్నాడ్ టెట్టె (Count Bernadotte) యుద్ధా వేళాటకు ఆహుతి కావలసివచ్చు యుద్ధకాలమున గద్దించి, వెరిగి పెద్ద కుయిన జాత్యభిమానములు, అం నీసియా, సహాం, రాజ్యా జాతీయ ప్రభుత్వముల దారి తీసెను శిశురాజ్యములను వీనిలో, ప్రసన్నుతనే సంధి కొట్టిపెట్టు, కమ్యూనిస్టు విప్లవములు ఒక గుమంతు చాని నానాజాలక పోయిన సామ్రాజ్యాధికారములకు కాల్ గుమంతు శ్రమముగా మరచిపోలేక ఇం నీసియాలో తమ సామ్రాజ్యము లింకను నిలుపుకొన జూచుచున్న అచారీ వైనిక సన్నాహముల నానాజాలక పోయిన జాత్యధికారముల నిధియై, అట్లాంటిక్ చార్టర్ కు శ్రుతిరేకముగా ప్రవర్తించుచు, అభ్యుక్తి రాజ్యమును దక్షిణాఫ్రికాలో, భారతీయుల పై చేయబడుచున్న దౌర్జన్యముల నాపలేక పోవుచున్నది.

ఖగోళశాస్త్రప్రకారము కాశ్మీర్ దేశము అన్ని విధముల చాల ముఖ్యమగు దేశము యుద్ధకాలమునందు ఈ దేశపు కొండలు లోయలు శత్రువులనుండి కాపాడుకొనుటకు చాల సహాయపడగలవు హిందూదేశపు విదేశ రాజనీతి సరిగా అగ్రము చేసికొనక పోవుటచే, ఇంగ్లీష్ పెద్దలకు మనపై అపమానము కలెను మనము రష్యాలో స్నేహము కొనుగడుచు భయముతో వారేవిధముగానైన కాశ్మీర్ ను తమచేతున నంచుకొనటకు, పాకిస్తాన్ స్నేహము సంపాదించుటకు ప్రయత్నించిరి అందులకే నేటికరకు అగ్రరాజ్యముల సహాయము పాకిస్తాన్ కి లభ్యమయ్యెను కాని ఇప్పటికే, కాశ్మీర్ లో చాల భాగము భారతీయుల వశమైయుండుటచేతను, ఇన్నాస్లిములై, ఊరకుండక, యుద్ధములో పాకిస్తాన్ సైన్యములగూడ నశ్వమని ఒప్పుకొనవలసివచ్చుటచేతను యుద్ధము వల్ల ఏమియు లాభములేదని పాకిస్తాన్, వారి అగ్రమాములు గుర్తించుటకలదు, నేటికి సంధిరాయభారములు జరుగుచుచున్నవి.

1949 నాటి సంవత్సర బానోదయముతో, కాశ్మీర్ యుద్ధగంగము లన్నిటియందు, యుద్ధభరంబులు నిశ్శబ్దములైనవి. ఇందులకు ఉభయ రాజ్యముల ప్రభుత్వములకు కృతజ్ఞులము కాని ప్రజాభిప్రాయము తెలిసికొనదలచినట్లు వచ్చు వార్తల ప్రాప్తిగా నున్నట్లుకు నీలులేదు ఇందు కూడ జాగ్రత్తచిహ్నాలై ఉండినచో, కాశ్మీర్ ను మనము పోగొట్టుకొనవలసివచ్చునేమో! యుద్ధము ప్రారంభమైననాటినుండియు, బ్రిటిష్ పత్రికలు యుద్ధ విరామమునకు, నేళ విభజన మొక్కటియే పడతని, చాటుచున్నవి అంతర్జాతీయ సమితిలో, బ్రిటిష్ ఆధ్యక్షి నోయల్ బేకరు సహితము ఈ అభిప్రాయమునే వెల్లడించియుండెను దేశవిభజనమునకు, మనము అన్నిచో తెలిసికొనగల్గితిమి చరిత్రలో ఇట్టి నిదర్శనములు లేక పోలేదు కాని విభజన జరిగినప్పుడెల్ల నష్టము లగుపడుచునే వచ్చెను పోలేండు రాజ్యము రెండు మార్లు విభజింపబడెను జర్మన్లతో కేరళునాండి సడల్ బాండ్ విభజింపబడుటవలననే ద్వితీయ సంగ్రామము వచ్చు విధంబులో అల్పపురుషు విడియుటచే, విరిగివారికి, బ్రిటిష్ వారికి తీవ్ర అగ్రప్రాయమునకు ఒక కారణ మయ్యెను చరిత్రగా ఈ నిదర్శనములకు గీతి గ్రహించుటకుబడదు, పాలస్తీనా నామకూ విభజింపకలెనని కొందరు సలహా నిచ్చినప్పుడు, ఇతరవిషయము లన్నిటియందు ముఖ్యముగా నూరకుండిన పాకిస్తాన్ ఈ విష

యమున శేల పొగము చూపించుట వచ్చెనని గాదెవరినైన ను చాకిస్తాన్ గాజ్యము దిక్కు వెళ్లె ఆ పడనని. కాశ్మీర్ విభజించుటచే, కాశ్మీర్ మా సొండు లెననే లోకి స్టాన్ గొందుచున్నది.

స్వాభివ్యవస్థ చరిత్రకు, నన్నుముగా, మన ప్రభుత్వము మంచి పేరు సంపాదించుకొనటకు, ఏమిచేసెను, వాక్స్టాన్ కుటిల చరిత్రకీ సంపాదించుకొనెను కాశ్మీర్ ను పొట్టుకొనుచున్నది అయినచో, ఇప్పటికే, అన్యకారణముల వల్ల విసిగి వేసార పోయిన ప్రజా ప్రాయము శ్రుతిరేకములగు గానట్టి సంధికి ఒప్పుకొనుచున్నాని, దేశ విభజనకు మాత్రము ఒప్పుకొనరాదు ప్రజా ప్రాయము ప్రకారము ఏమి జరగాజ్యముతో స్నేహము కోరిన ఆంధ్రులతో చేరవచ్చుననెడి విభేదన సింహాసనముపైకాక, శత్రుమిత్రము ఏదొ ఒక ప్రక్కకు పోవుటకు ఏగుకొన లసివదిగా ప్రజాభిప్రాయము తెలిసికొనచో, కాశ్మీర్ మన పక్షమే నిల్వగలదని ఆశించుచున్నామేమి ప్లేబిస్కెట్ (Plebiscite) సమయమునగూడ, భారత సైన్యముల సంపానములకు తీసివేయరాదు వైబిస్కెట్ అధికారి పాకిస్తాన్ సైన్యముల తెప్పించగా అధికారము పొందరాదు ఈ కెంటిలో దేనిని మనము ఆమోదించినను, ఇది వరకటకరకు చూర శత్రువుగాని ప్రదేశములలోనికీ, పాకిస్తాన్ చేసెను, నేడు, అంతర్జాతీయ సమితి సంపానము చూసికొని చొచ్చుకొనవచ్చును అట్లు చేసినచో మనమిన్ని నాల్గు చేసిన ప్రయత్నము లన్నియు, బూడిదలో పోసిన పన్నీరగును జాగ్రత్త వస్తామే సందక పోయినచో తగునాత విచారించి లాభముండదు ఈ విషయమున మన ప్రభుత్వము ప్రజాభిప్రాయము ప్రకారమే నచుకొనునని ఆశించవలెను ప్రజల సహాయముగూడ ప్రభుత్వమునకు అప్పుడే లభ్యము కాగలదు.

గాంధీజం నశింపదు (19 వ పేజీ తరువాయి)

ఈ మహాత్మునకే కొందరు ప్రాంతీయ సంధర్శనాలు ఇచ్చానికి నిరాకరించినది ఈమహాత్ముణ్ణి కొంతకాలం మహమ్మదీయులు శత్రువుగా భావించి నేడు శ్రేయోభిలాషి అని గుర్తించుచున్నాది ఈ మహాత్మునిపై కొందరు “ధనిక శ్రేయోభిలాషి” అని వర్ణించిది ఆయన విరాహసంబంధించి భంగికాలనలో నివసించుచు చూచిన వాక్కు ఏమిట కుంట్లున్నాలో ఇప్పుడెయ్యా! ఈ సందర్భంలో కూడా చిరకరు ఆయన పత్రికలనబాంధవుడు, దీని జన సేకుడు దగ్గర నాయకుడు అని—ఆనాడు అపోహ పడవారే కాక ప్రపంచముంతా గుర్తించింది వాపంక పెద్దవాణ్ణి దేశం ప్రియమించి నాఖాళీకి నాఖాళీంచి వీహారుకు వీహారు మంచి ధిక్కీ ఫుకించెట్లు వూదర పెట్టారు న్యాయత్ర్యం కోసం పొరాడి స్వాతంత్ర్యము సాధించి ఇచ్చి లోక మంతట చేత లాజించ బడుతున్న సందర్భంగా ఈ పుణ్యాత్ముని మీది కలకత్తాలో హిందూ ఆవేశపరులు లారీ విసిరింది, రాష్ట్ర వేసింగి నముక్కారం పెట్టి శాంతించవలసిందని స్వయంగా ఆయన ప్రార్థించినా వినక ఈ మహాత్ములు అవచారం చేసినది ఈయనకే

ఆ అన్ని సందర్భాల్లోనూ గాంధీ రెండు కళ్ళు ఎప్పుడూ స్వచ్ఛంగానే ప్రకాశించుచూ వచ్చిందంటేగా, ఆయన సహనంగా సహనానే ప్రగతి అంతా ఆయన్ని సరిగా గుర్తించేవరకు లెన ఎవరొకటి మాత్రాపార్శ్వి ప్రకటించేదంటేగా, ఏ కొద్దిగానైనా అంకశాంతిమంది కన్నా ఎలాంటి గుర్రం గుండున్నా అన్నీ కూడా ఆయన ఆత్మార్పణతోనూ మహా త్యాగంతోనూ లోకం గుర్తించి చెంపలు నేను

కుందంటేనూ, విటన్నిటించి మనం ఏమి గ్రహించాలి?

తాత్కాలికంగా సత్యం మరుగుపడచిచ్చించిరకు అసత్యంమీద సత్యం, అసత్యంమీద సత్యం, విజయతీ, సచ్చింతి విజయం తెందాయనేకదా? అలానే ఎప్పుడూ జరుగుతుంది అనికదా?

కొట్టి గాంధీగారి గురించి ఒక్కమాటలో చెప్పాలంటే అసత్యం మీద సత్యం యొక్క విజయం ఆ రంగువడ రక్తయొక్క విజయం అవినీతిగాద నిత్యయొక్క విజయం హింసమీద హింసనుకొక్క విజయం సామ్రాజ్యవాదం మీద గాంధీవాదం విజయం గాంధీ జీవించిరకు మన కోకే శోధించి అందుకే ఆయన మహాత్ముడు సత్యగ్రహణి అహింసావాదికి ‘బిటమ’ అనేదే లేదని గాంధీ పిన్నో సాగ్ల చెప్పినమాట అక్షరాలా నిజమని గాంధీజీవి గానీరేరుజువు పడినది

గాంధీవాదం అణగి పోవాలని, నశించాలని చచ్చిరకు తలపోశాడు ఇలానే భారతదేశంలో కూడా తలపోసినవారు లేక పోలేదు. 1940 సంవత్సరం 20 వ తేదీన ఢక్కాలో ‘మల్లికండు’ అనేపూర్ణో-ఖాదీ గ్రామపరిశ్రమల సమావేశాన్ని గాంధీజీ ప్రారంభం చేశాడు ఆ సందర్భంలోనే ‘గాంధీసేవాసంఘం’ సమావేశం కూడా జరిగింది అప్పుడు గాంధీకి వ్యతిరేకంగా కరవత్రాలు పంచారు కొందరు గాంధీవాదం నశించాలి కేకలు వేశారు కొందరు! ఆ సందర్భంలో గాంధీ అన్న ఈ మాటలను జ్ఞాపక ముంచుకుందాము

—“నా గొంతు మీకు వివరమునున్నదని భవిష్యత్తును దయయుంచి శాంతంతో వినండి నే నిప్పుడే విన్నాను కొంతమంది పుండ్రంతో ‘గాంధీవాదం అంతరించాలి’ అనటం గాంధీవాదం అంతరింపకే చూలని విశ్వసించే వారు అలా ప్రకటించే హక్కు కలిగి యున్నారు మీరు ఆవేశంతో నినాదాలకు ప్రతి నినాదాలు గావించి అలసిపోకండి శాంతింతో సహించండి వాటిని గాంధీవాదమునకు వ్యతిరేకంగా చెప్పే స్వాతంత్ర్యం వారికివ్వండి వారియెడల మీరు ఎలాంటి అయిష్టభావము కలిగి యుండకండి. ప్రతికక్షని సహించలేనినాడు అహింసను అపకాశన చేసుకొనలేదు గాంధీవాదం అంటే ఏమో నాకు తెలియదు నేను శ్రాత్త దేమి ఇయ్యలేదు” — అన్నాడు. గాంధీజీ యొక్క ఈ వాక్యాలు చదువుతున్నప్పుడు అనాడు అలా కేకలు వేసిన వారి హృదయాలు మారి వుంటాయని మనం భావిస్తాము కదా. గాంధీని అంతరింప చేసిన వానియొక్క ఊహ కూడా గాంధీవాదాన్ని నశింప చేయాలనేమా? కానీ గాంధీవాదం నశించిందా? నశించలేదు నశింపదు, అనే జనవాక్యం స్వయంగా గాంధీ అన్నట్లుగానే “గాంధీ అంతరించుచు కాని గాంధీవాదం మాత్రం అంతరించదు” ఆ సత్యవాక్కు చిరస్థాయి అవుతుంది

నెరసిన వెంటుకల ఔషధము

రంగుపూయనక్కరలేదు ఆయుర్వేదవికీత్వ తెల్లనిరంగును మార్చి శాశ్వతముగా వెంటుకలకు నలుపుచున్న గుణం కానిచో ఔషధ వాపసుచేయబడుతు తెలుపు కొంచెమైయుండిన రూ 2.8-0 మధ్యరకమై యుండిన రూ 3.8-0 పూర్తిగాయుండిన రూ 5.0-0

గమనింపు — ఇది మెదడుకు కంటికి మంచి పోషణ నిచ్చు ఔషధము

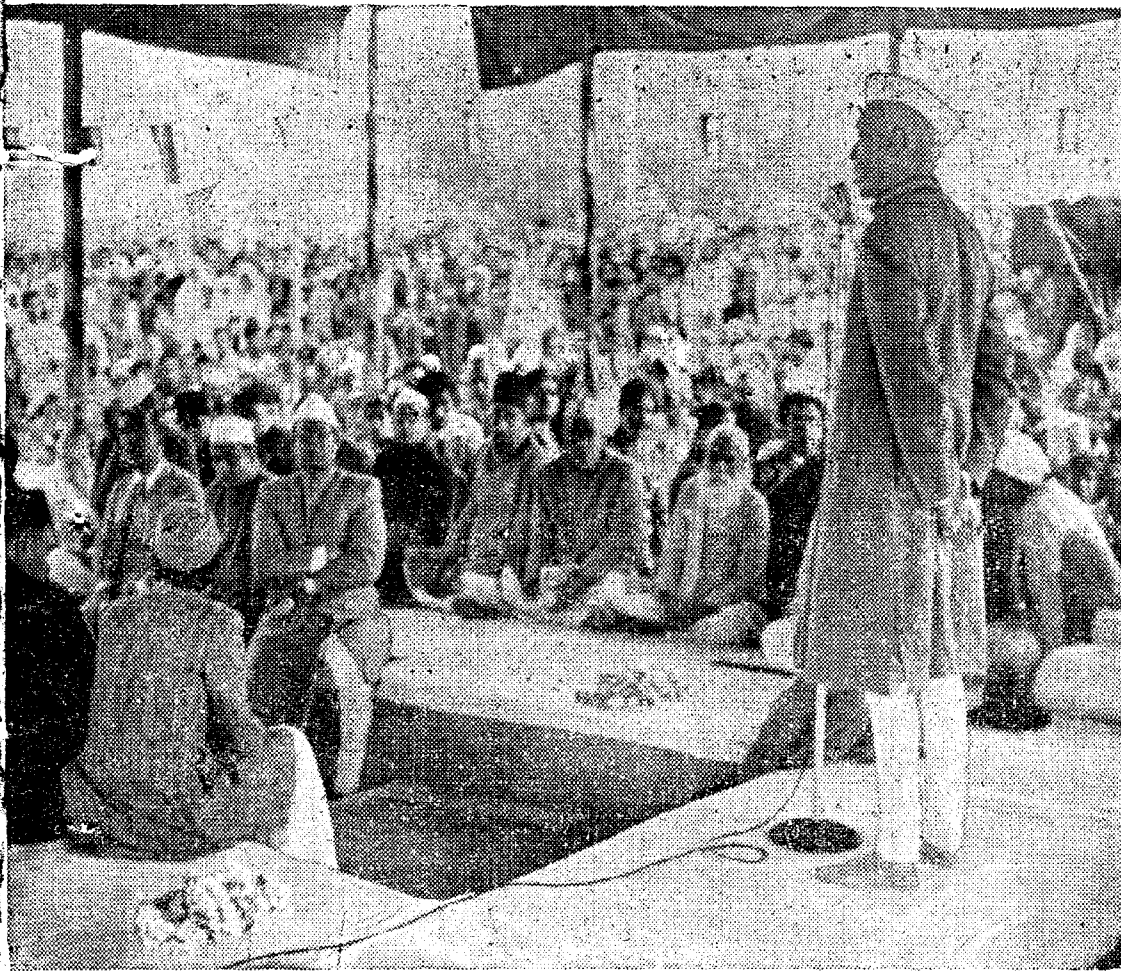
Dimrakshak Aushadhalaya,
No 214 P O Rajthanavar (Hazaranga)

వారసిన హాస్యము

నానీ వేద, వినయ వేదా అంబాళా విజ్ఞానమును పోషించుచున్నామని విజ్ఞానమును కలగించుచున్నామని

29 వ తేదీ 1949 నానీ వేదా విజ్ఞానమును కలగించుచున్నామని 7 వేదములను పేర్కొని, ముద్రా

వార్తలు



అలహాబాద్ లో కాందిశివలస ప్రారంభోత్సవమును ప్రధాని నెహ్రూ జరపుట



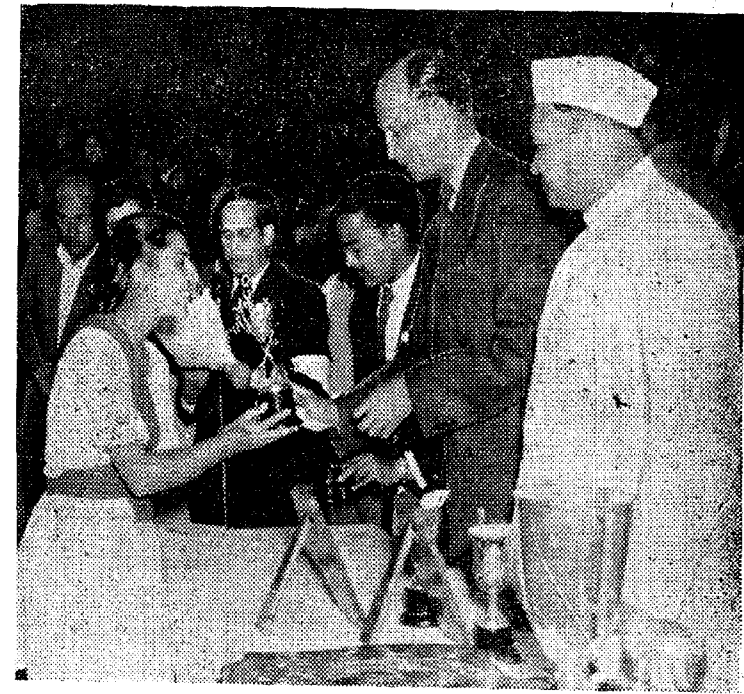
ఇండో-సిక్ఖియా మాజీ ప్రధాని, సోకల్లో ఆంధ్రంగిక సలహాదారుడు అయిన డాక్టర్ మర్రి ఇదివరలో భారతదేశము వచ్చినపుడు పండిట్ నెహ్రూతో ఇండో-సిక్ఖియా సమస్యను చర్చించెను. ఆ సమయము లో తీసిన చిత్రము.



పోస్టాల్ సర్వీసెస్ వాని 50 డిస్ట్రిక్ట్ కమిషన్, కర్నూల్ వెల్పుక గారంటు ఢిల్లీలో కర్నూల్ జనరల్ రాజాజీ ఆధిపత్యమిచ్చినపుటి చాయాచిత్రము



ఇటీవల అలహాబాదు వచ్చినప్పుడు ప్రధానామాత్యుడు నెహ్రూ హరిజనాశ్రమమును దర్శించెను. ఒక హరిజనబాలిక పు సకమున చేత్రాలు చేయుచున్న నెహ్రూ ఇందు కానవసను. ప్రధానామాత్యుని సంతకమునకు మిగత బాలికలు నిశ్చీంతులుచున్నారు.



న్యాయమహోదయ గెలుపొందిన లేడీ ఇన్స్పెక్టర్ కళాశాల (ఢిల్లీ) విద్యార్థినికి భారతసేనాని జనరల్ కరియప్ప బహుమతి నిచ్చుచున్న దృశ్యము.



ఆంధ్రనాటక కళాపరిషత్తు

అధ్యక్షులు: శ్రీ స్థానం నరసింహారావుగారు, ప్రారంభకులు శ్రీ గౌ. పా. వెం. రాజమన్ను గారు, నాటక ప్రదర్శన ప్రారంభకులు, శ్రీ హరిం ద్రనాథ చట్టోపాధ్యాయగారు ఏలూరు పురపీఠ లలో ఊరేగింపజడట

★
ఏలూరులో గతవారం 15-న ఆంధ్రనాటక కళా పరిషత్తు అధ్యక్షులు శ్రీ నటకాశ్రంస స్థానం నరసింహారావుగారికి ప్రారంభకులు శ్రీ గౌ. పా. వెం. రాజమన్ను గారికి, నాటక ప్రదర్శన ప్రారంభకులు శ్రీ హరింద్రనాథ చట్టోపాధ్యాయ గారికి ఛరిషత్వభావంతప సమీపమున స్వాగత మొసంగబడినది.



భారతి

రజతోత్సవ సంచిక

ఉత్తమోత్తమమైన వ్యాసాలతో,
మంచి మంచి కథలతో,
రమణీయమైన చిత్రాలతో,
అందమైన కూర్పు తీర్పులతో,
500 పేజీల ఉజ్వల సంపుటము.

వెల రూ. 2-8-0

చంపా రజతోత్సవ సంచికతో సహా 6 నెలలకు 4-0-0,
12 నెలలకు 7-0-0. తపాలాఖర్చులు 0-6-0 ప్రత్యేకము
వేసే జరు

భారతి

తంబు చెట్టి వీధి మదరాసు 1.

ఆంధ్రపత్రిక

శ్రీ విరోధినామ సంవత్సర పంచాంగం

శుభానికగాని, అశుభానికగాని పంచాంగము చూడని హిందువు ఉండదు.
ప్రతి హిందూ గృహానికి తప్పనిసరి వస్తువు పంచాంగము.

దైవజ్ఞభూషణ
బ్రహ్మశ్రీ పిడపర్తి కృష్ణమూర్తి శాస్త్రిలు
గారిచే గుణింపబడినది.

1000 కి రు. 175/- 100 కి రు. 20/- వెల 1-కి రు. 0-4-0.

ప్యాకింగు, పోస్టేజి ప్రత్యేకము. ఆర్డరుతోపాటు, సగం వైకం అడ్వాన్సుగా పంపవలెను.
(1000 ప్రతులకు ఆర్డరిచ్చువారి చిరనామా ముఖపత్రముమీద ముద్రించబడును.)

వివరములకు మేనేజరు,

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయం, మద్రాసు.